Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/a

2
6
485

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/a

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/a

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/a

SEBASTIANI SCHMIDI,
SS. Theol. Doct. & Profess. Ordinarii,
& Conventus Ecclesiastici Præsidis,

COLLECTANEORUM TALMUDICORUM

LIBER POSTERIOR,

Mischnas de Commixtis sive Mixturis & Commentarios ad illas præcipuorum Rabbinorum, cum Versione Latinâ exhibens.

LIPSIÆ,
Sumptibus Hæredum FRIDERICI LANCKISII,
Typis JOHANNIS ERICI HAHNII,
Anno M DC LXX.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

משניות

מסכת עירובין

Id est

TRACTATUS TALMUDICI

DE

COMMIXTIS SIVE MIXTURIS

TEXTUS

CUM LATINA VERSIONE

In Veneta Talmudis Editione Dan. Bombergii Anno רפ״ח לפק i.e. Christi, MDXXVIII (quæ secunda ejus est) & nupera Amstelodamensi Imm. Benbenisti his paginis & Columnis Mischnas reperies.

CAP. I. — פרק א

MISCH. I. — מתניתא א

fol. II. col. a.

Introitus, qvi altior est viginti ulnis, minuatur. R. Jehudah dicit: non opus est. Et latior decem ulnis, minuatur. Si tamen ei fuerit figura ostii: non opus est, ut minuatur.

מבוי שהוא גבוה
למעלה מעשרים
אמה ימעט רבי
יהודה אומר אינו צריך
(a) והרחב מעשר אמות
ימעט ואם יש לו צורת
הפתח אף על פי שהוא
רחב מעשר אמות (b) אין
עריך למעט:

MISCH. II. — מתנ׳ ב

fol. XI. col. a.

Justum introitum Scholastici Schammai dicunt (debere habere) postem & trabem; Scholastici Hillel ajunt: postem aut trabem;

הכשר מבוי בית שמאי
אומרים לחי וקורה ובית
הלל אומרים (c) לחי או
קורה.

(A)

(a) Venet. הרחב sine ו præfix. (b) Venet. & Amstelod. אינו (c) Venet. & Amstel. או לחי או קורה

קורה רבי אליעזר אומר
לחיין משום רבי ישמעאל
אמר תלמיד אחד לפני
רבי עקיבא לא נחלקו
בית שמאי ובית הלל
על מבוי שהוא פחות
מארבע אמות שהוא
(d) ניתר או בלחי או
בקורה על מה נחלקו
על רחב מארבע אמות
ועד עשר שבית שמאי
אומרים לחי וקורה ובית
הלל אומרים או לחי או קורה אמר רבי עקיבא על
זה ועל זה נחלקו:

trabem; R. Eliesеr dicit: duos postes. Nomine R. Jischmaëlis dixit qvidã discipulus coram R. Akiba: Non dissenserunt domus Schammai & domus Hillel de introitu qvatuor ulnis minore, qvod sit licitus, sive cum poste, si ve cum trabe. De qvo ergò dissenserunt? de lato â qvatuor ulnis usq; ad decem. De hoc dixerunt Scholastici Schammai: poste & trabe (opus habet:) Scholastici autem Hillelis dixerunt: aut poste aut trabe. Dixit verô R. Akiba: de utroq; dissenserunt.

מתנ׳ ג

MISCH. III.

fol. XIII. col. 2.

הקורה שאמרו רחבה
כדי לקבל אריח (e) ואריח
חצי לבנה של שלשה
טפחים דייה לקורה
שתהא רחבה טפח כדי
לקבל אריח (f) לרחבו:

Trabis, de qva loqvuntur, latitudô (esse debet tanta,) ut possit recipere Ariach. Ariach autem est dimidium lateris tripalmaris. Sufficit tamen trabi, ut sit latitudo ejus palmaris, ad recipiendum Ariach, (sive dimidium lateris) secundum latitudinem suam.

מתנ׳

MISCH.

(d) Sic Amstelod. mallem pro eo: שהוא מותר או בלחי וכו׳ Venet. Prag. & Menass. planè omittunt. (e) Venet. והאריח (f) Menass. & Prag. pro לרחבו i. e. secundum latitudinem suam, habent לארכו h. e. secundum Longitudinem suam.

Misch. IV.

Lata itaq; debet esse, ut possit recipere dimidium laterem; sed & sana, ut possit recipere (sive portare) dimidium laterem. R. Jehudah qvidem dixit: lata debet esse, etiamsi non fuerit sana.

מתנ׳ ד

רחבה כדי לקבל אריח ובריאה כדי לקבל אריח רבי יהודה אומר רחבה אף על פי (g) שאין בריאה:

Annexa hac Mischna præcedenti.

Misch. V.

Si ex stipula aut arundinibus fuerit, reputant eam, tanqvā esset metallina: Si curva, tanqvam rectam reputant: si rotunda, reputant eam tanqvam qvadratam. In cujuscunq; enim ambitu sunt tres palmi, est in eo latitudo palmi.

מתנ׳ ה

היתה של קש ושל קנים רואין אותה כאלו היא של מתכת עקומה רואין אותה כאלו היא פשוטה עגולה רואין אותה כאלו היא מרובעת כל שיש (h) בהקיפו ג׳ טפחים יש (i) בו רוחב טפח:

Et hac adhæret præcedenti.

Misch. VI.

Postium, de qvibus dixerunt, altitudo esse debet decem palmorum; latitudo autem & densitudo qvæcunq;. R. Jose qvidem dixit: Latitudo eorum trium palmorum.

מתנ׳ ו

לחיין שאמרו גובהן עשרה טפחים ורחבן ועוביין כל שהוא רבי יוסי אומר רחבן ג׳ טפחים:

fol. XIV. col. 2.

Misch. VII.

Ex omni re faciunt postes: etiam ex re, in qva est spiritus vitarum. R. Meir autem prohibet id. Et polluit nomine operculi sepulchri (si fecerit qvis ex operculo sepulchri. Rasch.) Mundum tamen satis dicit R. Meir (oper-

מתנ׳ ז

בכל עושין לחיין אפילו בדבר שיש (k) רוח חיים ורבי (l) מאיר אוסר ומטמא משום גולל ורבי מאיר מטהר

fol. XV. col. 1.

(g) Venet. & Menass. שאינה (h) Venet. בהקפו Amstelod. בהיקיפו (i) Menass. יש ברוחב טפח (k) Amstelod. & Menass. שיש בו רוח (l) Pro ר׳ מאיר qvi in Venet. & Amstelod. nominatur, substituunt Prag. & Menass. ר׳ יוסי

מטהר וכותבין עליו גיטי נשים ורבי יוסי הגלילי פוסל:

(operculum sepulchri.) Et scribunt super eo libellum repudii mulierum. Licet R. Jose Galilæus rejiciat.

מתנ׳ ח

fol. eod. col. 2.

שיירא (m) שחנתה בבקעה והקיפוה (n) בכלי בהמה מטלטלין בתוכה ובלבד (o) שיהא גדר גבוה עשרה טפחים ולא יהו פירצות יתרות על הבניין כל פירצה שהיא כעשר אמות מותרת מפני שהיא כפתח יותר מכאן אסור:

Misch. VIII.

Si turma castra metata fuerit in valle, & circumdederit eam (vallem) vasis bestiarum, transferunt intra eam: dummodo sepes sit decem palmarum alta; nec sint rupturæ structurâ majores. Omnis ruptura, qvæ decem est ulnarum, licita est: qvia est tanqvam ostium: Major his, prohibita est.

מתנ׳ ט

fol. XVI. col. 2.

מקיפין שלשה חבלים (p) זה למעלה מזה וזה למעלה מזה ובלבד שלא יהא בין חבל לחבירו שלשה טפחים שיעור חבלים ועוביין יותר על טפח כדי שיהא הכל עשרה טפחים:

Misch. IX.

Circumducunt (circa turmam in valle, Rasch.) tres funes, unum super alterum: dummodo inter unum & alterum tres palmi non intersint. Mensura autem funium (omnium trium) & eorum densitudo palmam superare debet, ut omnia (sive in universum) sint decem palmi.

מותנ׳ י

Adhæret hujus pars præcedenti

(q) ומקיפין בקנים ובלבד שלא יהא בין קנה לחברו שלשה טפחים בשיירא דברו דברי רבי יהודה

וחכמים

Misch. X.

Circumdant etiam arundinibus: dummodo inter arundinem unamqvamq; & alteram non intersint decem palmi. De Turma loqvuntur: inqvit R. Jehudah. At Sapien-

(m) Menass. שיירה (n) Venet. & Amstelod. כלי sine ב præf. (o) Menass. שהרא (p) Amstel. זו למעלה מזו וזו למעלה מזו (q) Copula in Menass. Prag. & Amstelod. abest.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

Sapientes dicunt: non loqvuntur de turma (alio ſenſu,) niſi tanqvam de eo, qvod freqventius contingit. Qvodcunq; interſtitium non eſt ſtamen & ſubtegmen, non eſt interſtitium: verba R. Jehudæ. At Sapientes dicunt: Alterutrum de duabus his rebus (ſufficit.) Qvatuor res permiſerunt in caſtris: Adducunt ligna ex qvocunq; loco, liberi ſunt à lotione manuum, & à dubio, & à commiſcendo (ante Sabbathum, ſeu mixturâ Sabbathicâ.)

וחכמים אומרים לא
דברו בשירא אלא בהווה
כל מחיצה שאינה של שתי
ושל ערב אינה מחיצה
דברי רבי יוסי בר יהודה
וחכמים אומרים אחד משני
דברים * ארבעה דברים *fol. XVII. col. 1.
פטרו במחנה מביאין עצים
מכל מקום ופטורים מרחיצת
ידים ומדמאי ומלערב:

CAP. II. / פרק ב

MISCH. I. / מתנ׳ א

Faciunt aſſeres ad fontes, qvatuor Dijumedin, q. d. qvater binas columnas, qvæ appareant eſſe octo: Verba ſunt R. Jehudæ. R. Meir dicit: octo, qvæ appareãt eſſe duodecim: nimirum qvatuor Dijumedin, ſeu duplices columnas (vel aſſeres,) & qvatuor ſimplices. Sit autem earum (columnarum, vel aſſerum) altitudo decem palmorum, latitudo ſex, denſitudo qvæcunq;. Et inter eas ſpatium duorum armentorum exſaginarii ternis bobus: Verba ſunt R. Meir. At R. Jehudah dicit: ex qvaternis ligatis (bobus,) non ſolutis. Ita, ut uno ingrediente, alterum egrediatur.

עושין פסין לביראות fol. eod. col. 2.
ארבעה דיומדין נראין
כשמונה דברי רבי יהודה
רבי מאיר אומר שמונה
נראין כשנים עשר ארבעה
דיומדין וארבעה פשוטים
גופהן עשרה טפחים ורוחבן
ששה ועוביים כל שהוא
וביניהן כמלא שתי רבקות
של שלש שלש בקר דברי
רבי מאיר רבי יהודה
אומר של (r) ארבע ארבע
קשורות ולא מותרות
אחת נכנסת ואחת
(s) יוצאת:

(r) Amſtel. של ד׳ קשורות; (s) Prag. & Menaſſ. יוצאה

Statim hæc seqvitur præcedentem.

מַתנ׳ ב

מוּתָּר לְהַקְרִיב לַבְּאֵר
וּבִלְבַד שֶׁתְּהֵא פָרָה
(t)רֹאשָׁהּ וְרוּבָּהּ בִּפְנִים
וְשׁוֹתָה מוּתָּר לְהַרְחִיק כָּל
שֶׁהוּא וּבִלְבַד שֶׁיַּרְבֶּה
בְּפַסִּין׃

Misch. II.

Licet etiam asseres propè puteum erigere, dummodo vaccæ caput & major pars (corporis) esse possit intus, qvum biberit. Licet amplificare (sive remotè ponere asseres.) qvantum libet; dum (amplificans) multiplicet asseres.

Uti & hæc fol. XVIII. col. 1.

מַתנ׳ ג

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד בֵּית
סָאתַיִם אָמְרוּ לוֹ לֹא אָמְרוּ
בֵּית סָאתַיִם אֶלָּא לְגִינָּה
וּלְקַרְפֵּף אֲבָל אִם הָיָה דִּיר
אוֹ סַהַר אוֹ מוּקְצֶה אוֹ חָצֵר
אֲפִילוּ בֵּית חֲמֵשֶׁת כּוֹרִין
אֲפִילוּ בֵּית עֲשָׂרָה כּוֹרִין
מוּתָּר (u)וּמוּתָּר לְהַרְחִיק כָּל
שֶׁהוּ וּבִלְבַד שֶׁיַּרְבֶּה בְפַסִּין׃

Misch. III.

R. Jehudah dixit: Donec fiat spatium duarum searum. Dixerunt ei: non dixerunt (Doctores nostri:) spatium duarum searum, nisi de horto & Karpeph, (lignorum repositorio:) sed si caula sit (extra urbem,) aut carcer (caula intra urbem: Rasch,) aut spatium destinatum, aut vestibulum (atrium;) etiam qvinq; cororum, imo decem cororum esse licet. Unde utiq; etiam licet ampliare (hic) qvantum libet, modò multiplicet (qvis) asseres.

מַתנ׳ ד

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם
fol. XXII. col. 1. הָיְתָה דֶרֶךְ (x)הָרַבִּים
מַפְסַקְתָּן יְסַלְּקֶנָּה לַצְּדָדִין
וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינוֹ
צָרִיךְ ✱אֶחָד בּוֹר הָרַבִּים
✱fol. eod. col. 2. וּבְאֵר הָרַבִּים וּבְאֵר הַיָּחִיד
עוֹשִׂין לָהֶן פַּסִּין אֲבָל
לַבּוֹר

Misch. IV.

R. Jehuda dixit: Si via publica intersecuerit eos (asseres,) declinant (viam) in latera: sed Sapientes, non esse necesse, pronunciarunt. Eadē est ratio foveæ (cisternæ) publicæ, & putei publici, & putei privati, ut faciant iis asseres: sed foveæ priva-

(t) Venet. ראשונה (x) Verba hæc: ומותר להרחיק כל שהו ובלבד שירבה כפסין prorsus absunt in Veneto. (y) Venet. & Amstel. דרך רשות הרבים.

privatæ faciunt maceriem decem palmorum altam: Verba ſunt R. Akibæ. R. Jehudah f. Babæ dicit: non faciunt aſſeres, niſi puteo publico ſoli; Reliqvis autem faciunt cincturam (funium: Raſchi.) decem palmorum altam.

לבור היחיד עושין (y) מחיצה (z) גבוה י׳ טפחים דברי רבי עקיבא רבי יהודה בן בבא אומר אין עושין פסין אלא לבאר הרבים בלבד ולשאר עושין חגורה (z) גבוה י׳ טפחים׃

Misch. V.

מתנ׳ ה

Præterea dixit R. Jehudah F. Babæ: Hortus aut Karpeph (ſeptum vel lignorum repoſitorium) ſi LXX. ulnarum & Scherajim (duarum tertiarum ulnæ) in qvadratum fuerit, maceriæq; cinctus decem palmorum altâ, transferunt in eo: dummodo in eo domus habitationis fuerit, aut adjunctus ſit urbi (locus.) R. Jehudah dixit: Etiamſi non fuerit in eo (niſi ciſterna) & ſpelunca, transferunt in eo. R. Akiba dixit: Etiamſi nihil de his omnibus in eo fuerit, tamen transferunt in eo: dummodo in eo fuerint LXX. ulnæ, & Scherajim in qvadratum. R. Elieſer dixit: ſi fuerit longitudo ejus major latitudine, vel

ועוד אמר רבי יהודה בן בבא הגינה והקרפף (a) שהן שבעים אמה ושיריים על שבעים אמה ושיריים (b) מוקפת גדר (c) גבוה עשרה טפחים מטלטלין בתוכה ובלבד (d) שיהא בה שומירה או בית דירה או שתהא סמוכה לעיר רבי יהודה אומר אפילו אין בה אלא בור ושיח ומערה מטלטלין בתוכה רבי עקיבא אומר אפילו אין בה אחת מכל אילו מטלטלין בתוכה ובלבד שיהא בה שבעים אמה ושיריים על שבעים אמה ושיריים רבי אליעזר אומר אם היתה ארכה יתר על רחבה אפילו *fol. XXIII. col. 1.*

(y) Amſtelod. & Menaſſ. עושין לו מחיצה (z) (z) Venet. & Menaſſ. utrobiq; גבוהה. (a) Menaſſ. pro שהן habet שהיא (b) Amſtelod. המוקפת (c) Menaſſ. גבוהה. (d) Menaſſ. שהיא.

אפילו אמה אחת אין מטלטלין
בתוכה רבי יוסי אומר אפילו
(c)ארכה פי שנים ברוחבה
מטלטלין בתוכה :

vel unicâ ulna, non transferunt in eo. R. Jose dixit: Etiamsi ejus longitudo latitudinis gemina fuerit, tamen transferunt in eo.

מתני׳ ו

Misch VI.

Annexa est hæc præcedenti.

אמר רבי אלעאי שמעתי
מרבי אליעזר (f) ואפילו
היתה כבית כור וכן
שמעתי ממנו אנשי חצר
ששכח אחד מהן ולא
עירב ביתו אסור מלהכניס
(g)ולהוציא לו אבל
לחם מותר וכן שמעתי
ממנו שיוצאין (h) בעקרבנין
בפסח וחזרתי על כל
תלמידיו ובקשתי (i) לי
חבר ולא מצאת :

Dixit R. Ilaj: Audivi ex R. Elieser: Etiamsi fuerit spatium Cori. Et sic audivi ex eodem: (Hominum) dominorum atrii, si unus oblitus est miscere domum suam, illicitum est ipsi inferre aut educere; Cæteris autem licitum est. Sic audivi ex eo, qvod (legi) satisfaciant per scorpionitidem in Paschate. Et circumivi ad omnes discipulos ejus, & qvæsivi mihi socium (qvi hoc etiam audiisset:) sed non inveni.

פרק ג

Cap. III.

מתני׳ א

Misch. I.

fol. XXVI. col. 2.

בכל מערבין ומשתתפין
חוץ מן המים ומן המלח
והכל ניקח בכסף מעשר
חוץ מן המים ומן המלח
הנודר מן המזון מותר
(k)במלח ובמים מערבין
לנזיר ביין ולישראל
בתרומה סומכוס אומר
בחולין

Per omnia miscent, & per omnia communicant, præter aqvam & sal. (Sicut) etiā omnia emimus pecunia decimarum, præter aqvam & sal. Qvi vovet autem aliqvid de cibo, ei licitum est sal & aqva. Miscent Nasiræo per vinum, & Israëlitæ per Thrumam. Somchos dixit: per

(c) Venet. אפילו היתה ארכה (f) Menass. אפילו sine ו (g) Menass. ומלהוציא (h) Sic legitur in Pragensi & Menass. Codd. sed Amstel. & Venet. pro eo habent: בערקבלין Conf. Cl. D. Buxtorf. Lex. Talm. fol 1655 & 1676. (i) Amstel. לך (k) Prag. מותר במים ובמלח.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

per profana (tantum.) Item Sacerdoti in Beth Peras (i. e. agro, ubi prius aliqvis fuit sepultus.) R. Jehudah dixit: etiam inter sepulchra, qvia potest maceriam extruere, & ire, & comedere.

בחולין (l) ולכהן בבית הפרס רבי יהודה אומר אפילו (m) בין הקברות מפני שיכול (n) לחוץ ולילך ולאכול:

MISCH. II.

מתנ׳ ב

Miscent per Demai (sive dubium;) & per decimas primas, de qvibus detraxerunt Thrumam suam; & per decimas secundas atq; sanctum, qvæ redemta sunt. Sacerdotes verò etiā per placentam (oblatam in munere.) Non tamen per non decimatum; nec per decimas primas, de qvibus non ablata est Thruma earum; neq; per decimas secundas, & sanctum, qvæ redemta non sunt. Si qvis mittit mixturam suam per manum (sive ministerium) surdi, stulti, & minorennis, aut per manum ejus, qvi non credit mixturam; (illius mixtura) non est mixtura. Qvod si tamen alteri alicui dixerit, ut accipiat ab illo; tum ecce erit mixtura.

מערבין בדמאי ובמעשר ראשון (o) שנטלו תרומתן ובמעשר שני והקדש שנפדו (p) והכהנים בחלה ובתרומה אבל לא בטבל ולא במעשר ראשון שלא ניטלה (q) תרומתן ולא במעשר שני והקדש שלא נפדו * השולח עירובו ביד חרש שוטה וקטן או ביד מי שאינו מודה בעירוב אינו עירוב ואם אמר לאחר לקבלו ממנו הרי זה עירוב:

fol. XXXI. col. 1.

* *fol. eod. col. 2.*

MISCH. III.

מתנ׳ ג

Si (qvis) dederit eam (mixturam suam) in arbore altius decem palmis: non est mixtura ejus mixtura. Si infra decem pal-

נתנו באילן למעלה מעשרה טפחים אין עירובו עירוב למטה מעשרה טפחים (B)

fol. XXXII. col. 1.

(l) Amstelod. לכהן sine ו (m) Prag. Menass. & Venet אפילו בבית הקברות (n) Prag. & Menass. לילך לחוץ ולאכול (o) Prag. & Menass. שנטלה תרומתו (p) Verba: והכהנים בחלה ובתרומה absunt in Veneto. Menass. Parenthesi inclusit, ut esset signum, in Codd. aliis deficere. In Amstel. tamen Tò ובתרומה saltim abest. (q) Prag. Menass. תרומתן.

טפחים עירובו עירוב
נתנו בבור אפילו עמוק
מאה אמה עירובו עירוב
*נתנו בראש הקנה או
בראש (r) הקונדס בזמן
שהוא תלוש ונעוץ אפילו
גבוה מאה אמה הרי
זה עירוב *נתנו במגדל
(s) ואבד המפתח הרי זה
עירוב רבי אליעזר אומר
אם אינו יודע שהמפתח
במקומו אינו עירוב :

*fol. XXXIV. col. 2.

*Ibid. post interpositam Gemaram.

palmos; tum mixtura ejus est mixtura. Sin in fovea, si maximè profunda fuerit centum ulnas, tamen mixtura ejus erit mixtura. Si (qvis) dederit eam (mixturam suam) in capite arundinis, aut in capite perticæ, eo tempore, qvo fuerit avulsa (à terra,) sed infixa (terræ,) si maximè alta fuerit centum ulnas; nihilominus erit mixtura. Si dederit in arca (Migdal dicta,) cujus perdita fuerit clavis: Ecce erit mixtura. Licet Rabbi Elieser dixerit: Si non novit, qvod clavis sit in loco suo, non est mixtura.

fol. XXXV. col. 1.

מתנ׳ ד

נתגלגל חוץ לתחום
(t) ונפל עליו גל או נשרף
(u) או תרומה (x) ונטמאה
מבעוד יום אינו עירוב
משחשיכה הרי זה עירוב
(y) אם ספק רבי מאיר
ורבי יהודה אומרים הרי
זה חמר גמל רבי יוסי
ורבי (z) שמעון אומרים
ספק עירוב כשר אמר רבי
יוסי אבטולמוס העיד
משום חמשה זקנים על
ספק עירוב שכשר :

MISCH. IV.

Si provoluta fuerit (alicujus mixtura) extra terminum Sabbathicum, aut ceciderit super illam acervus, (aut) combusta fuerit, aut (si fuerit) Thruma, qvæ polluta fuerit, dum adhuc dies fuerit, non erit mixtura; at postqvam tenebræ obortæ, erit mixtura: sin dubium (num dum dies adhuc; an postqvam tenebræ obortæ,) tum R. Meir & R. Jehudah dicunt: Ecce hic est (sicut) Asinarius Camelarius; at R. Jose & R. Schimeon dicunt: Si dubium erit, mixtura erit legitima. Dixit (enim) R. Jose: Abtolemos contestatus est nomine qvinq; Seniorum, qvod dubia mixtura esset legitima.

מתני׳ MISCH.

(r) Amstelod. הקונדוס (s) Menass. נתנו במגדל ונעל בפניו ואבד וכו׳ (t) Venet. & Amstel. נפל sine præfix. ו. (u) או abest in Venet. & Amstel. (x) Prag. & Menass. ונטמאה (y) Tò אם abest in Venet. (z) Pro רבי שמעון habet Venet. רבי ישמעאל

MISCH. V.

Conditionatam reddere potest homo mixturam suam, & dicere: Si venerint Gentiles ab oriente, erit mixtura mea versus Occidentem: (si venerint) ab Occidente, mixtura mea erit versus Orientem: si hinc & illinc (venerint,) versus locum, qvo ire voluero, (erit mixtura mea:) (si) non venerint sive hinc sive illinc, tum ecce ego ero sicut cives urbis meæ. (Item:) si venerit Sapiens ab oriente, mixtura mea erit ab oriente: (si) ab occidente, mixtura mea erit ab occidente: (si) venerit (aliqvis) hinc, & (alius) illinc, (erit mixtura mea) versus locum, qvo abire voluero: (si) neq; hinc neq; illinc: Ecce ego ero sicut cives urbis meæ. Licet R. Jehudah dixerit: si fuerit unus illorum Doctor ejus, ibit ad Doctorem (istum) suum; sin uterq; fuerat Doctor ejus: ad locum, qvem voluerit, ibit.

מתנ׳ ה

fol. XXXVI. col. 2.

מתנה אדם על עירובו ואומר אם באו (a) גוים מן המזרח עירובי למערב מן המערב עירובי למזרח אם באו (b) לכאן ולכאן למקום שארצה אלך לא באו לא (c) לכאן ולא לכאן הריני כבני עירי אם בא חכם מן המזרח עירובי למזרח מן המערב עירובי למערב בא (d) לכאן ולכאן למקום שארצה אלך. לא (d) לכאן ולא לכאן הריני כבני עירי רבי יהודה אומר אם היה אחד מהן רבו (e) הולך אצל רבו ואם היו שניהם רבותיו למקום שירצה ילך:

MISCH. VI.

R. Eliezer dicit: Dies festus, si vicinus Sabbatho, sive fuerit ante illud, sive post illud; miscet homo duas mixturas,

מתני׳ ו

fol. XXXVIII. col. 1.

רבי אליעזר אומר יום טוב הסמוך לשבת בין מלפניה ובין מלאחריה מערב אדם (f) שני עירובין

& di- ואומר

(a) Menass. עא (b) Amstel. אם לכאן ולכאן Prag & Menass. אם באו מכאן ומכאן
(c) Prag. & Menass. לא מכאן ולא מכאן (d) Menass. מכאן ומכאן item; לא מכאן
ולא מכאן (e) Menass. ילך (g) Menass. שתי

ואומר (g) אם עירובי
בראשון למזרח בשני
למערב בראשון למערב
בשני למזרח עירובי
בראשון ובב׳ כבני
עירי בשני ובראשון כבני
עירי וחכמים אומרים
או מערב לרוח אחת או
אינו מערב כל עיקר או
מערב לשני ימים או
אינו מערב כל עיקר כיצד
יעשה מוליכו בראשון
ומחשיך עליו ונוטלו ובא
לו בשני מחשיך עליו
ואוכלו (h) ונמצא משתכר
בהליכתו ומשתכר בעירובו
נאכל בראשון (i) עירובו
לראשון ואינו עירוב לשני
אמר להם רבי אליעזר
מודים אתם לי שהן
שתי קדושות:

& dicit: Mixtura mea in primo (die) erit versus orientem, in altero versus occidentem: (aut) in primo versus occidentem, in altero versus orientem: (aut) mixtura mea in primo (mihi valeat;) at in secundo ero sicut cives urbis meæ: (aut) mixtura mea in secundo (mihi valeat;) at in primo ero sicut cives urbis meæ. At Sapientes dixerunt: aut miscebit versus ventum unum, aut non miscebit ullo modo: (item:) aut miscebit pro duobus diebus, aut non miscebit ullo modo. Qvomodo (verò istud) faciet? Deportabit secum in primo (die,) & tenebras transfiget super illa, & sumet illam, & abibit sibi: in secundo tenebras transfiget super illa, & comedet illam, & abibit sibi: qvâ ratione deprehenditur lucrifecisse iter suum, & lucrifecisse mixturam suam. Comedetur autem in primo (die) mixtura ejus pro primo (destinata:) & non comedetur (eodem) mixtura ejus pro secundo. Excepit (itaq;) adversus illa R. Elieser: conceditis vos mihi, qvod (dies isti) sint duæ sanctitates (diversæ: atq; adeò habeo, qvod volo.)

מתני׳

Misch.

(g) hæc leguntur in Pragens. h m. ואומר עירובי הראשון למזרח והשני למערב הראשון למערב והשני למזרח עירובי הראשון והב׳ כבני עירי השני והראשון כבני עירי וחכמים אומרים מערב לרוח אחת וכו׳ Cum qva lectione ferè Menass. consentit. (h) Venet. ובא לו נמצא Amstelodam. ובא לו ונמצא (i) Venet. & Menass. עירוב וכו׳ ואין עירוב לראשון עירוב Amstel. ואין עירובו לשני.

fol. XXXIX. col. 1.

MISCH. VII.

R. Jehudah dicit: Sub novum annum, qvando timuerit, ne forte intercaletur, miſcebit homo duas mixturas, & dicet: Mixtura mea (die) primo erit verſus orientem; at ſecundo verſus occidentem: (aut) primo erit verſus occidentem; at ſecundo verſus orientem: (aut) mixtura mea (valeat mihi) primo, at ſecundo ero ſicut cives urbis meæ; vel ſecundo (valeat mihi,) at primo ero ſicut cives urbis meæ. Sed non conceſſerunt ipſi (iſtud) Sapientes.

מתנ׳ ז

רבי יהודה אומר ראש השנה שהיה ירא שמא תתעבר מערב אדם שני עירובין ואומר עירובי בראשון למזרח ובשני למערב בראשון למערב ובשני למזרח עירובי בראשון ובשני כבני עירי עירובי בשני ובראשון כבני עירי ולא הודו לו חכמים:

MISCH. VIII.

Adhæret præcedenti hæc & seqvens Miſchna.

Præterea dixit R. Jehudah: Conditionem conſtituit homo ſuper corbe (in qva fructus) in die feſto primo, & comedit illam in ſecundo; & ſic ovum, qvod poſitum eſt in primo, comeditur in ſecundo. Sed neq; (hoc) conceſſerunt Sapientes.

מתנ׳ ח

ועוד אמר רבי יהודה מתנה אדם על הכלכלה ביום טוב ראשון ואוכלה בשני וכן ביצה שנולדה בראשון תאכל בשני ולא הודו לו חכמים:

MISCH. IX.

R. Duſa f. Harkini dicit: Qvo præteribat ante arcam (fœderis) in die feſto initii anni, dicebat: Expeditos nos redde, Domine Deus noſter, in diem initii menſis hujus, ſive hodie ſit, ſive cras; poſtero autem die idem ille dicebat: ſive hodiè (ſit,) ſive heri (fuerit.) Sed nec huic conceſſerunt Sapientes.

מתנ׳ ט

רבי דוסא בן הרכינס אומר העובר לפני התיבה ביום טוב (k) של ראש השנה אומר החליצנו ה׳ אלהינו את יום ראש (l) החדש הזה אם היום אם למחר ולמחר הוא אומר אם היום אם אמש ולא הודו לו חכמים:

(k) Menaſſ. ביום טוב ראשון של ראש וכו׳·

(l) Menaſſ. ראש חרש·

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

פרק ד
Cap. IV.

מתנ׳ א

fol. XLI. col. 2.

מי שהוציאוהו (m) גוים או רוח רעה אין לו אלא ארבע אמות החזירוהו כאלו לא יצא הוליכוהו לעיר אחרת נתנוהו בדיר או בסהר רבן גמליאל ורבי אליעזר בן עזריה (n) אומרים מהלך את כולה רבי יהושע ורבי עקיבא (o) אומרים אין לו אלא (p) ארבע אמות: מעשה שבאו (q) מפלנדרסין והפליגה ספינתם (r) בים רבן גמליאל ורבי אליעזר בן עזריה הלכו את כולה רבי יהושע ורבי עקיבא לא זזו מארבע אמות שרצו להחמיר על עצמן:

Misch. I.

Si qvem eduxerint (extra terminum Sabbathicum) gentiles, aut spiritus malignus, non sunt illi (permissæ, nisi qvatuor ulnæ. Sin reduxerint eum, erit qvasi nunqvam exivisset. Si perduxerint eum in urbem aliam, (aut) posuerint in caula aut carcere, perambulare poterit totam, ut Rabban Gamaliel & R. Eliesser f. Asariæ dixerunt; qvicqvid R. Jehoschea & R. Akiba dixerint, (qvasi) non essent illi (permissæ) nisi qvatuor ulnæ. Historia (notatu digna) est, qvod abiverint (nonnulli Rabbini) ex Phlandresin, qvumq; navis jam in altum mare pervenisset, Rabban Gamaliel & R. Eliesser F. Asariæ perambularunt totam (navem:) licet R. Jehoschea, & R. Akiba non moverent se ultra qvatuor ulnas; dum voluerunt erga seipsos rigorosiores esse.

מתנ׳ ב

Annexa est hæc præcedenti.

פעם אחת לא נכנסו לנמל עד שחשיכה אמרו לו לרבן גמליאל מה אנו לירד אמר להן מותר (s) אתם

Misch. II.

Aliqvando non ingressi erant (nonnulli) portum, anteqvam tenebræ oborirentur: tum dixerunt Rabban Gamalieli: Licetne nobis descendere (è navi in terram?) Qvi dixit illis: (utiq;) licitum est vobis:

(m) Menass. ע״א (n) Venet. אומר (o) Et hic tantum Singul. אומר (p) Amstel. ארבעה (q) Prag. & Menass. pro מפלנדרסין habeant מפרנדריסים (r) Venet. אבין est Sphalma.

vobis: nam dudum observavi, qvod fuerimus intra terminum Sabbathicum, anteqvam tenebræ obortæ essent.

(s) אתם שכבר הייתי מסתכל והיינו בתוך התחום עד שלא חשיכה:

Misch. III.

מתנמ' ג

fol. XLIV. col. 2.

Si qvis exiverit (extra terminum Sabbathicum) cum venia, dixerintq; (homines) ipsi: factum jam est opus, (nec opus, ut amplius defatigeris,) erunt illi (permissæ) bis mille ulnæ versus qvamcunq; plagam. Sin fuerit tum intra terminum Sabbathicum, idem erit, ac si nunqvam exivisset. Omnes qvi exiverint ad eripiendum (aliqvos è periculo:) reverti possunt in locum suum.

מי שיצא ברשות ואמרו לו כבר נעשה מעשה יש לו אלפים אמה לכל רוח (t) אם היה בתוך התחום כאלו לא יצא (u) שכל היוצאים להציל חוזרין למקומן:

Misch. IV.

מתנ' ד

fol. XLV. col. 1.

Si qvis permanserit in via; constiterit tamen, & viderit (deinde,) qvod prope urbem sit; qvandoqvidem non fuit (amplius) animus eò (ut ingrederetur,) non ingredietur: ut qvidem verba R. Meir habent. Interim Ribbi dicit (rectè:) ingredietur. Narravit (etiam) Rabbi Jehudah factum, qvod contigit, dum ingressus est R. Tarphon, licet (prius) non fuisset ipsi hic animus.

מי שישב בדרך ועמד וראה (x) והרי הוא סמוך לעיר הואיל ולא היתה כונתו לכך לא יכנס דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר יכנס אמר רבי יהודה מעשה היה ונכנס רבי טרפון בלא מתכוין:

(s) Tò אתם abest in Menass. (t) Venet: ואם (u) Venet. & Amstelod. כל (x) Venet & Amstel הרי זה הוא סמוך

מתנ׳ ה

Ibidem.

מי שישן בדרך ולא
ידע שחשיכה יש לו אלפים
אמה לכל רוח דברי רבי
יוחנן בן נורי וחכמים אומרים
אין לו אלא ארבע אמות
רבי אליעזר אומר והוא
באמצען רבי יהודה אומר
לאיזה רוח שירצה (y) ילך
ומודה רבי יהודה שאם
בירר לו שאינו יכול לחזור
בו ׃

MISCH. V.

Si qvis obdormivit in via, nec ſcivit, qvod tenebræ obortæ eſſent, ei ſunt (permiſſæ) bis mille ulnæ verſus qvamcunq; plagam: qvæ ſunt verba R. Juchanan Filii Nuri. Licet Sapientes dixerint: Non ſunt (permiſſæ) illi niſi qvatuor ulnæ: Rabbi Elieſer addiderit: ita ut ipſe ſit in centro earum; R. verò Jehudah dixerit: verſus qvemcunq; ventum voluerit, abibit, ita qvidem ut conceſſerit, qvod ſi elegerit ſibi (certam plagam) non poſſit retrocedere ab illa.

מתנ׳ ו

Seqvitur hæc ſtatim præcedentem ibid. col. 1. lin. ult. & col. 2. init.

היו שנים מקצת אמותיו
של זה בתוך אמותיו של
זה מביאין ואוכלין באמצע
ובלבד שלא יוציא זה מתוך
שלו לתוך של חבירו היו
שלשה והאמצעי מובלע ביניהן
הוא מותר עמהן והן מותרין
עמו ושנים החיצונים אסורין
זה עם זה אמר רבי שמעון למה
הדבר דומה לשלש חצירות
הפתוחות זו (z) לזו ופתוחות
לרשות הרבים עירבו (a) שתיהן
עמם האמצעית היא מותרת
עמהן והם מותרות עמה ושתים
החיצונות אסורות זו עם זו ׃

MISCH. VI.

Si duo fuerint, qvorum unius ulnæ ex parte tranſiverint in ulnas alterius: tum conferre poſſunt (cibos,) & comedere (unà) in medio; modo unus è ſuo (termino) non tranſeat in eum, qvi alterius eſt. Si fuerint tres, qvorum intermedius abſorptus fuerit (ratione termini Sabbathici) inter reliqvos: tum licitum erit iſti cum his (converſari,) & his cum iſto licitum erit: interim duo extremi prohibiti ſunt ſibi invicem. Ubi R. Schimeon dixit: Cuinam res ſimilis eſt? (Similis eſt) tribus atriis apertis ſibi invicem, & apertis (ſimul) loco publico. (Nam) qvando miſcuerint duæ (extremæ) cum intermedia, hæc licita erit utriq;, viciſſimq; utraq; iſti; ſed tamen duæ extremæ prohibitæ ſunt ſibi invicem.

(y) Tò ילך abeſt in Venet. (z) Venet. זו עם זו (a) Venet. שתים עם האמצעית

fol. XLIX. col. 2.

MISCH. VII.	מתני׳ ז
Si qvis susceperit iter, & tenebræ ipsum deprehendunt; sed noverit aliqvam arborem, aut maceriem, dixeritq; : sedes mea Sabbathica esto sub illa: tum non dixit qvicqvam. (Sin dixerit:) sedes mea Sabbathica erit ad radices ejus: tum potest abire à loco pedum suorum (in qvo stat) usq; ad radices ejus bis mille ulnas: & à radicibus ejus usq; ad domum suam bis mille ulnas: ut deprehendatur ivisse qvater mille ulnas, ex qvo tenebræ obortæ sunt.	מי שבא בדרך (b) וחשכה לו. והיה מכיר אילן או גדר ואמר שביתתי תחתיו לא אמר כלום שביתתי בעקרו מהלך ממקום רגליו ועד עיקרו אלפים אמה ומעיקרו ועד ביתו אלפים אמה נמצא מהלך משחשיכה (c) ארבעת אלפים אמה:

Adhæret præcedenti hæc ac seqvens Mischna.

MISCH. VIII.	מתני׳ ח
Qvod si (vel) non sciverit (arborem aut maceriam aliqvam, ejusq; distantiam,) vel non est gnarus (istius) constitutionis, dixeritq; (ideo:) Sedes Sabbathica mea esto in loco meo (in qvo sto:) tum acqvirit sibi à loco suo bis mille ulnas versus qvemcunq; ventum, ut qvidem verba R. Chaninah filii Antigoni habent, rotundas; Sed Sapientes (melius) dixerunt: Qvadratas, sicut tabula qvadrata (est,) ut sibi lucrifaciat angulos.	אם אינו מכיר או שאינו בקי בהלכה ואמר שביתתי במקומי זכה לו מקומו אלפים אמה לכל רוח עגולות דברי רבי חנינא בן אנטיגנוס וחכמים אומרים מרובעות כטבלה מרובעת כדי שיהא נשכר לזויות:

MISCH. מ׳תני׳ (C)

מי שבא בדרך והיה ירא שמא תחשך והיה מכיר וכו׳ (b) Menass.

(c) Menass. ארבעת

מתנ׳ ט

וזו (d) היא שאמרו העני
מערב ברגליו אמר רבי
מאיר אנו אין לנו אלא
עני רבי יהודה אומר אחד
עני ואחד עשיר (e) לא אמרו
מערבין בפת אלא להקל
על העשיר שלא יצא
ויערב ברגליו:

MISCH. IX.

Atq; hoc eſt, qvod dixerunt: Pauper miſcet (ſibi) per pedes ſuos. Ubi qvidem R. Meir dixit: Nobis non (exprimitur) niſi pauper: (Ergò dives excluſus eſt.) Sed (certè) reſpondit R. Jehudah: (Perinde eſt) ſive pauper ſive dives ſit. Nam non conſtituerunt, ut miſceant per buccellam (panis,) niſi ad reddendam rem faciliorem diviti, ut non cogeretur exire, & miſcere pedibus ſuis.

fol. LII. col. 1.

מתנ׳ י

מי שיצא לילך בעיר
שמערבין (f) בה והחזירו
חברו הוא מותר לילך וכל
בני העיר אסורין דברי רבי
יהודה רבי מאיר אומר כל
שהוא יכול לערב ולא
עירב הרי זה חמר גמל:

MISCH. X.

Si qvis exiverit, ut eat verſus urbem, verſus qvam (eum concives) mixturam facere juſſerunt; reduxerit verò eum ſocius ejus (alius aliqvis:) tum ipſi licitum erit, ut abeat; ſed omnibus civibus urbis prohibitum: verba ſunt R. Jehudæ; qvicqvid dixerit R. Meir: qvisqvis potuit mixturam peragere, & non peragit, ecce is eſt ſicut Aſinarius Camelarius.

fol. eod. col. 2.

מתנ׳ יא

מי שיצא חוץ לתחום
אפילו אמה אחת לא
יכנס רבי אליעזר אומר
שתים יכנס שלש לא
יכנס * מי שהחשיך (g) חוץ
לתחום

** Ibid. post interpoſitam Gemaram.*

MISCH. XI.

Si qvis exiverit extra terminum Sabbathicum, vel unicam ulnam; non poterit retrocedere. Licet R. Jehudah dixerit: (ſi) duas, retrocedet; (ſin) tres, non retrocedet. Si cui tenebræ ingruerint extra termi-

(d) Venet. וזה הוא Menaſſ. זו היא omiſſâ copulâ. (e) Menaſſ. שלא (f) pro בה eſt in Venet. לא qvod fortè Sphalma Typogr. (g) Menaſſ. שהחשיך לו חוץ וכו׳

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

terminum Sabbathicum, vel unicam ulnam, non ingredietur. Licet R. Schimeon dixerit: si maximè XV. ulnas, tamen ingredietur: qvandoqvidem dimensiones non exprimunt accuratè mensuras, propter errantes.

לתחום אפילו אמה אחת לא יכנס רבי שמעון אומר אפילו חמש עשרה אמות יכנס שאין למשוחות ממצין את המידות מפני הטועין:

CAP. V.

פרק ה

MISCH. I.

Qvomodo miscent urbes? si domus (aliqva) introrsum recedit, & domus (alia) extrorsum prominet: (aut) ruptura introrsum recedit, & ruptura (alia) extrorsum prominet: (aut) sunt ibi rudera alta decem palmos, & pontes, & tumuli, in qvibus est domus habitationis: tum extendunt mensuram versus illa, & faciunt (describunt) illam (urbem) in formam tabulæ qvadratæ, ut lucrifaciat angulos.

סתניתא א

Ibidem in fine & fol. LIII. col. 1. init.

כיצד מערבין את הערים בית נכנס (h) ובית יוצא פגום נכנס (i) ופגום יוצא היו שם גדודיות גבוהות עשרה טפחים וגשרים ונפשות שיש בהן בית דירה מוציאין את המדה כנגדן ועושין אותן כמין טבלא מרובעת כדי שיהא נשכר את הזויות:

MISCH. II.

Dant Karpeph (marginem) urbi: Verba sunt R. Meir. Sed Sapientes dicunt: Non dixerunt (Veteres,) Karpeph (marginem dari) nisi inter duas urbes. (Nam) si uni

מתנ׳ ב

fol. LVII, col. 1.

נותנין קרפף לעיר דברי רבי מאיר וחכמים אומרים לא אמרו קרפף אלא בין שתי עירות (k) אם יש

(h) Prag. Menass. & Amstelod בירה fine } (i) Sic h. l. iidem פגום fine }

(k) Venet. שתי עירות בלבד

יש לזו שבעים אמה ושירים ולזו שבעים אמה ושירים עושה קרפף (l) ארץ שתיהן להיות אחת:

uni fuerint ſeptuaginta ulnæ & Scherajim (duæ tertiæ,) & alteri (etiam) ſeptuaginta ulnæ & Scherajim : tum facit (menſor) Karpeph utriq;, ut ſint una.

מתנ׳ ג

Annexa eſt præcedenti.

וכן ג׳ כפרים המשולשין אם יש בין שנים (n) חיצונים מאה וארבעים ואחד ושליש עשה אמצעי את שלשתן (o) להיות אחד:

Misch. III.

Et ſic tres pagi (ſe habent) in triangulo ſiti. (Nam) ſi fuerint inter duos exteriores centum qvadraginta & una (ulna) & pars tertia : tum facit intermedius, ut omnes tres ſint unus.

מתנ׳ ד

fol. cod. col. 2.

אין מודדין אלא בחבל של חמשים אמה לא פחות ולא יותר ולא ימדוד אלא כנגד לבו היה מודד והגיע לגיא או לגדר מבליעו וחוזר למידתו (p) הגיע להר מבליע וחוזר למדתו ובלבד שלא יצא חוץ לתחום אם אינו יכול להבליעו בזו אמר רבי דוסתאי בר ינאי משום רבי מאיר שמעתי שמקדרין בהרים:

Misch. IV.

Non metiuntur, niſi per funem qvinqvaginta ulnarum, nec pauciorum nec plurium. Nec metietur (menſor) niſi è regione cordis ſui. Si menſus fuerit, & pervenerit ad vallem aut maceriem ; tum abſorbet illa & (deinde) revertitur ad dimenſionem ſuam. Si pervenerit ad montem, abſorbet (etiam) hunc, & revertitur ad dimenſionem ſuam : modo non progreſſus fuerit extra terminum Sabbathicum. Sin non potuerit abſorbere illum : de ejusmodi dixit R. Duſthaj filius Jannai, nomine R. Meir : Audivi (& didici,) qvod perforent montes.

מתנ׳

Misch.

ארץ שתיהן להיות אחד Amstel. לשתיהן להיות כאחת (l) Prag
להיותן (o) Prag. & Menaſſ. החיצונים (n) Menaſſ. לשתיהן להיותן כאחת Menaſſ.
וחוזר למודתו והולך לו הגיע להר (p) Venet. להיות אחת Venet. כאחד
מבליעו וכו׳.

Misch. V.

fol. LVIII. col. 2.

Non metiuntur, nisi per peritum (virum). Si amplius qvid dedit uni loco, & minus loco alteri, attendunt locum, cui amplius qvid dedit. (Si ex duobus mensoribus) amplius qvid (unus) dedit uni loco, &(alter) minus loco alteri: attendunt ei, qvi amplius qvid dedit. Etiam servus, etiamq; ancilla fide digni sunt, ut dicant: hucusq; terminus Sabbathi. Nam non dixerunt Sapientes dictum (de non exeundo extra terminos,) ad difficiliorem rem reddendam, sed faciliorem.

מתנ׳ ה

אין מודדין אלא מן המומחה ריבה למקום אחר. ומיעט למקום אחר שומעין למקום שריבה ריבה (q) לאחר ומיעט (r) לאחר שומעין למרובה אפילו עבד אפילו שפחה נאמנין לומר עד כאן תחום שבת שלא אמרו חכמים את הדבר להחמיר אלא להקל:

Misch. VI

fol. LIX. col. 1.

Si urbs (aliqva) fuerit unius, sed facta fuerit multorum: miscent totam. Sin multorum fuerit, sed facta fuerit unius, non miscent totam, nisi fecerit extra illam (spatium residuum tantum,) qvanta fuit urbs Chadaschah (Nova,) qvæ in Judæa est, in qva sunt qvinqvaginta habitationes: verba sunt R. Jehudah. Sed R. Schimeon dicit: tria atria duarum domuum.

מתנ׳ ו

עיר של יחיד ונעשירת של רבים מערבין את כולה ושל רבים ונעשית של יחיד אין מערבין את כולה אלא אם כן עשה חוצה לה כעיר חדשה שביהודה שיש בה נ׳ דיורין דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר שלש חצירות של שני בתים:

(q) Menass. אחר sine ל (r) Ita & h. l. אחר.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

fol. LX. col. 1.

מתנ׳ ז

מי שהיה במזרח ואמר
לבנו ערב לי במערב
במערב ואמר לבנו ערב
לי במזרח אם יש הימנו
ולביתו אלפים (s) אמות
ולעירובו יותר (t) מכאן
מותר לביתו ואסור
לעירובו לעירובו אלפים
אמה ולביתו יותר (u) מכאן
אסור לביתו ומותר לעירובו
הנותן את עירובו בעיבורה
של עיר לא עשה ולא
כלום נתנו חוץ לתחום
אפילו אמה אחת מה
שנשכר הוא מפסיד:

MISCH. VII.

Si qvis fuerit ab oriente, & dixerit filio suo: mixturam mihi fac ab occidente: (aut) ab occidente, dixeritq; mixturam mihi fac ab oriente: (tum) si ab ipso usq; ad domum ipsius fuerint bis mille ulnæ, sed usq; ad mixturam ipsius qvid amplius istis: licitum ipsi (abire) domum, & prohibitum usq; ad mixturam, (qvæ ideò nulla est.) Sin ad mixturam usq; ipsius bis mille ulnæ; sed ad domum ipsius amplius qvid istis, prohibitum ipsi (abire) usq; ad domum, & licitum usq; ad mixturam. Si qvis posuerit mixturam suam in graviditate urbis, ne qvidem qvicqvam facit. Si posuerit ultra terminum vel unicam ulnam; tum qvantum lucrifecit, tantum perdidit.

fol. LXI. col. 1.

מתנ׳ ח

אנשי עיר גדולה מהלכין
את כל עיר קטנה
(x) ואנשי עיר קטנה
מהלכין את כל עיר
גדולה כיצד מי שהיה
בעיר גדולה ונתן את
עירובו

MISCH. VIII.

Cives urbis magnæ perambulant totam urbem parvam: & cives urbis parvæ perambulant totam urbem magnam. Qvî sic? Si qvis fuerit in urbe magna, & posuerit suam

(s) Menass. אמות (t) Venet. מכן (u) Venet יותר מכן (x) Pragens. & Menass. particulam Negandi omissam in Amstelodam. & Venet. heic interponunt h. m. ואין אנשי עיר קטנה מהלכין וכו׳ ut prorsus inde sit contrarius sensus, sic exprimendus ex horum Codd Lectione: Cives urbis magnæ perambulant totam urbem parvam; Sed cives urbis parvæ non perambulant totam urbem magnam. Atq; hanc lectionem confirmat Majemonides in פה׳ ad h. l. qvem infrà videas.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

suam mixturam in urbe parva: (aut) in urbe parva, & posuerit mixturam suam in urbe magna: perambulat totam urbem & extra illam bis mille ulnas. R. Akiba dicit: non sunt ipsi (permissæ) à loco mixturæ ipsius, nisi bis mille ulnæ.

עירובו בעיר קטנה בעיר
קטנה ונתן את עירובו
בעיר גדולה: מהלך את
כולה וחוצה לה אלפים
אמה (y) רבי עקיבא אומר
אין (z) לו ממקום עירובו
אלא אלפים אמה:

Misch. IX.

Dixit namq; illis R. Akiba: nonne vos ipsi conceditis mihi de eo, qvi ponit mixturam suam in spelunca, qvod non sint ipsi (permissæ) à loco mixturæ ipsius, nisi bis mille ulnæ? Responderunt illi: Qvando? qvo tempore non fuerint in illa habitationes: Sed si fuerint in illa habitationes, perambulat totam, & extra illam bis mille ulnas. Deprehenditur enim nobilius (majoris privilegii) medium ejus præ superficie ejus. At qvod ad mensorem, qvem dixit; dant illi (etiam) bis mille (ulnas:) qvòd etiam finis mensuræ ejus desinat in Spelunca.

מתני' ט

אמר להן רבי עקיבא
אי אתם מודים לי בנותן
עירובו במערה שאין לו
ממקום עירובו אלא
אלפים אמה אמרו לו
אימתי בזמן שאין בה
דיורין אבל יש בה דיורין
מהלך את כולה וחוצה
לה אלפים אמה נמצא
קל תוכה מעל גבה
ולמודד (a) שאמר נותנין
(b) לו אלפים (c) שאפילו
סוף מידתו כלה במערה:

Adhæret hæc præcedenti.

Cap. VI.

פרק ו

Misch. I.

Si qvis habitat cum gentili in atrio, aut cum eo, qvi non confitetur mixturā, ecce hic prohibet illum. Rabbi

מתני' א

הדר עם (d) הנכרי בחצר
או עם מי שאינו מודה
בעירוב הרי זה אוסר עליו
(e) רבי

fol. eod. col. 2.

(y) Prag. ורבי (z) Prag. & Menass. אין לו אלא ממקום עירובו אלפים אמה: (a) Venet. Prag. & Menass. שאמרו (b) Tò לו abest in Venet. & Amstel (c) Venet. נותנין אלפים אמה שאפילו וכו' (d) Amstelod. עם הגוי.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

(e) רבי אליעזר בן יעקב אומר לעולם אינו אוסר עד שיהו שני ישראלים אוסרין זה על זה:

Rabbi Eliefer filius Jacob dicit: In æternum non prohibet, nisi dum fuerint duo Israëlitæ prohibentes alter alterum.

מתני׳ ב

MISCH. II.

Hæc Mischna præcedenti annexa est.

אמר רבן גמליאל מעשה בצדוקי אחד שהיה דר עמנו במבוי בירושלם ואמר לנו אבא מהרו (f) והוציאו את (g) הכלים למבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם רבי יהודה אומר בלשון אחר מהרו ועשו צרכיכם במבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם:

Dixit Rabbi Gamaliel: factum (narrabo) de Zadokæo aliqvo, qvi habitavit nobiscum in introitu in Jerusalem, & dixit nobis Pater meus: festinate, & exportate vasa in introitum, anteqvam (iste) exportet, & prohibeat vobis. Rabbi Jehudah utitur alia phrasi: Festinate, & facite necessitates vestras in introitu, dum ille nondum exportaverit (qvicqvam,) & prohibeat vos.

מתני׳ ג

MISCH. III.

fol. LXIX. col. 2.

אנשי חצר ששכח אחד מהם ולא עירב ביתו אסור מלהכניס ומלהוציא לו ולהם (h) ושלהם מותרין לו ולהם נתנו לו רשותן הוא מותר והן אסורין היו שנים אוסרין זה על זה שאחד נותן רשות ונוטל רשות

Si ex hominibus atrii (alicujus) unus oblitus fuerit, nec miscuerit domum suam (cum atrio:) prohibitum erit sive inferre sive efferre (qvicqvam è domo illius in atrium,) tàm ipsi qvàm reliqvis: reliqvorum autem (domus) permissæ sunt (ad inferendum & efferendum inde in atrium,) tàm ipsis, qvam isti. Si concesserint isti potestatem suam (reliqvi:) tum isti licitum est; sed illis prohibitum. Sin duo fuerint, (qvi non miscuerint): tum unꝰ prohibet alterum. Qvandoqvidem unus (iste) potest dare potestatem, & recipere potesta-

(e) Interponit heic Pragens. דברי רבי מאיר ut ita præcedens constitutio huic Doctori adscribatur. Idem & Menass. qvi tamen parenthesi inclusit. (f) Amstelod. והוציאוהו (g) Prag. & Menass. את כל הכלים (h) Venet. שלהם sine ו.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

poteſtatem: ſed duo etiamſi poſſint dare poteſtatem; non tamen poſſunt recipere poteſtatem.

רשות שנים נותנים רשות ואין נוטלין רשות:

Misch. IV.

Ex qvo dant poteſtatem? Scholaſtici Schammaj dicunt: dum adhuc dies eſt. Sed Scholaſtici Hillelis dicunt: ex qvo tenebræ obortæ ſunt. Si qvis dederit poteſtatem (ſuam alteri;) & tamen exportat (aliqvid:) ſive errans ſit, ſive contumax, prohibet: ſunt verba Rabbi Meir. Sed Rabbi Jehudah dicit: Si contumax (fecerit,) prohibet; ſin errans, non prohibet.

מתנ׳ ד

מאימתי נותנין רשות בית שמאי אומרים מבעוד (i) יום ובית הילל אומרים משחשיכה מי שנתן רשותו (k) והוציא בין בשוגג בין במזיד הרי זה אוסר דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר במזיד אוסר בשוגג אינו אוסר:

Annexa eſt præcedenti.

Misch. V.

Si (qvis) Paterfamiliâs ſocius fuerit cum vicinis ſuis, & qvidem tam cum hoc qvoad vinum, qvàm cum altero qvoad vinum: non opus habebunt, ut miſceant. Sin alteri (ſocius fuerit) qvoad vinum, alteri verò qvoad oleum: tum opus habebunt, ut miſceant. Qvicqvid Rabbi Schimeon dixerit: Sive hoc, ſive iſtud fuerit; non opus habebunt, ut miſceant.

מתנ׳ ה

בעל הבית שהיה שותף לשכניו לזה ביין ולזה ביין אינם צריכים לערב לזה ביין ולזה בשמן צריכים לערב רבי שמעון אומר אחד זה ואחד זה אינן צריכין לערב:

fol. LXXI. col. 1.

Misch. VI.

Si qvinqve ſocietates ſedem ſuam Sabbathicam fixerint in triclinio uno, tum Scholaſtici Schammaj dicunt: mixtura ſingulis ſocie-

מתנ׳ ו

חמש (l) חבורות ששבתו בטרקלין אחד בית שמאי אומרים עירוב לכל חבורה

fol. LXXII. col. 1.

(i) τὸ יום abeſt in Venet. (k) והוציא itidem in Venet. abeſt. (l) Venet. חמשה.

חבורה וחבורה ובית הלל
אומרים עירוב אחד לכולן
ומודין בזמן שמקצתן
שרויין בחדרים או בעליות
שהן צריכין עירוב לכל
חבורה וחבורה:

מתני׳ ז

fol. eod. col. a. האחין (m) שהיו אוכלין
על שלחן אביהם וישנים
בבתיהם צריכין עירוב
לכל אחד ואחד לפיכך
אם שכח אחד מהם
ולא עירב מבטל
את רשותו אימתי בזמן
שמוליכים (n) עירובן
(o) במקום אחר אבל אם
היה (p) עירובן בא אצלן
או שאין עמהן דיורין בחצר
אינן צריכין לערב:

מתני׳ ח

fol. LXXIII. col. 1. חמש חצירות פתוחות
זו לזו ופתוחות למבוי
עירבו בחצירות ולא
נשתתפו במבוי מותרין
בחצירות ואסורין במבוי
ואם נשתתפו במבוי
מותרין כאן וכאן עירבו
בחצרות

societatibus (incumbit;) at Scholastici Hillelis dicunt: mixtura unica omnibus. Concedunt tamen de tempore, qvo qvædam illarum commorantur in cubiculis aut conclavibus; qvòd (tum) reqviratur mixtura à singulis societatibus.

MISCH. VII.

Si fratres nonnulli comedunt ad mensam patris eorum, & dormiunt in domibus suis: tum reqviritur mixtura à singulis. Itaq; si oblitus fuerit unus ex illis, & non miscuerit, resignat potestatem suam. Qvando? Qvo tempore deferunt mixturam suam in locum alium; sed si mixtura illorum (totius atrii, Rasch.) pervenit etiam ad ipsos, (domum patris eorum, Rasch.) aut si non fuerint cum ipsis habitationes(aliæ) in atrio; non opus habent ut misceant.

MISCH. VIII.

Si qvinq; fuerint atria aperta sibi invicem, & aperta (simul) introitui: tum si miscuerunt atria, sed non communem fecerunt introitum, atria illis sunt licita, verum introitus prohibitus. Qvod si communem fecerunt introitum, licentiam habent hîc (in introitu) & istic (in atriis.) Sin miscuerunt atria,

(m) Prag. & Menass. האחין השותפים שהיו אוכלין וכו׳ (n) Venet. את עירובן. (o) Menass. למקום (p) Prag. & Menass. עירוב.

atria, & communem fecerunt introitum, ſed oblitus fuit unus ex filiis atrii, ut non miſceret: licentiam habent hîc & iſtic. Sin unus ex filiis introitus fuerit, qvi non communem fecerit (introitum:) tum licentiam habent qvoad atria, prohibiti autem ſunt qvoad introitum. Nam introitus atriis eſt, ſicut atria domibus.

בחצרות ונשתתפו במבוי
ושכח אחד מבני חצר
ולא עירב מותרין כאן
וכאן (q) מבני מבוי ולא
נשתתף מותרין בחצרות
ואסורין במבוי שהמבוי
לחצירות כחצר לבתים:

Misch. IX.

Si duo atria fuerint, qvorum unum intra alterum ſit: tum ſi miſcuerit interius, & non miſcuerit exterius, interius licentiam habet, ſed exterius prohibitum eſt. Sin exterius (miſcuerit) & interius non: utrumqve eſt prohibitum. Si hoc miſcuerit pro ſe, & iſtud (etiam) pro ſe; tum hoc licentiam habebit pro ſe ipſo, & iſtud licentiam habebit pro ſeipſo. Licet Rabbi Akiba prohibuerit exterius; propterea qvod calcatio pedis prohibeat. Nam Sapientes (contra) dixerunt: calcatio pedis non prohibet.

מתני׳ ט

fol. LXXV, col. 1.

שתי חצירות זו לפנים
מזו עירבה הפנימית
ולא עירבה החיצונה
הפנימית מותרת והחיצונה
אסורה החיצונה ולא
הפנימית שתיהן אסורות
עירבה זו לעצמה וזו
לעצמה זו מותרת בפני
עצמה וזו מותרת בפני
עצמה רבי עקיבא אוסר
(r) החיצונה (s) שדריסת
הרגל אוסרתה וחכמים
אומרים אין דריסת
הרגל (t) אוסרתה:

Misch. X.

Sin aliqvis ex exteriori oblitꝰ fuerit, ut nõ miſceat: tum interius licẽtiam habet, at exteriꝰ prohibitũ eſt.

מתני׳ י

Praecedenti hac adhaeret.

שכח אחד מן החיצונה
ולא עירב הפנימית
מותרת והחיצונה אסורה

(Si מן

(q) Venet. ואבם מבני מבוי. Menass. שכח אחד מבני מבוי וכו׳.
(r) Menass. אוסר את החיצונה (s) Venet. מפני שדריסת הרגל
אוסרת (t) Venet. & Amstel. אוסרת.

מן הפנימית ולא עירב שתיהן אסורות נתנו עירובן במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית בין מן החיצונה ולא עירב שתיהן אסורות ואם היו של יחידים אינן צריכין לערב :

(Si aliqvis) ex interiori (oblitus fuerit) ut non miſceat: tum utrumq; erit prohibitum. Qvod ſi verò fuerint ſingulorum: non opus habebunt, ut miſceant.

פרק ז

Cap. VII.

מתנ׳ א

fol. LXXVI. col. 1. חלון שבין שתי חצירות (u) ארבעה (x) על ארבעה בתוך עשרה מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד פחות (y) מארבעה על ארבעה או למעלה מעשרה מערבין שנים ואין מערבין אחד :

Misch. I.

Si feneſtra (aliqva) fuerit inter duo atria (habens) qvatuor (ulnas) ſuper qvatuor (ulnis, i. e. in qvadratum,) & intra decem (palmos à ſolo:) tum miſcent duabus; vel, ſi voluerint, unâ miſcebunt (tantum mixtura.) Sin fuerit minus qvatuor ſuper qvatuor (ulnis,) & altius decem (palmis:) miſcebunt duabus; nec miſcebunt unâ (tantum mixtura.)

מתנ׳ ב

fol. eod. col. 2. כותל שבין שתי חצירות גבוה עשרה ורוחב (z) ארבעה מערבין שנים ואין מערבין אחד היו בראשו פירות אילו עולין מכאן ואוכלין ואילו עולין מכאן ואוכלין ובלבד שלא יורידו (a) למטה :

Misch. II.

Si paries fuerit inter duo atria, cujus altitudo decem, & latitudo qvatuor (palmi:) miſcent duabus, & non miſcent unâ (mixtura.) Si in ſummitate ejus fuerint fructus: tum hi (in uno atrio) aſcendere hinc poſſunt, & comedere, & iſti (in altero atrio) aſcendere iſtinc poſſunt, & comedere: modo non (ſecum) deſcendere fecerint deor-

(u) Menaſſ. ארבע על ארבע (x) In Vanet. Tò על ארבעה abeſt. (y) Menaſſ. מארבע על ארבע (z) Menaſſ. ארבע (a) Venet. & Amſtelod. למטן.

deorsum. Si perruptus fuerit paries usq; ad decem ulnas: tum miscebunt duabus; vel, si voluerint, miscebunt unâ (tantum mixtura:) propterea qvod sit qvasi porta. Si amplius qvam istas (qvam decem ulnas perruptus fuerit:) tum miscebunt unâ; & non miscebunt duabus mixturis.

למטה (b) נפרצה הכותל עד עשר אמות מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד מפני שהוא כפתח יותר מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים:

Misch. III.

מתנ׳ ג

fol. LXXVIII. col. 2.

Si fossa fuerit inter duo atria, profunda decem (palmos) & lata qvatuor: tum miscebunt duabus, & non miscebunt unâ (mixturâ:) Si maximè repleta fuerit stipulis aut paleis. Sed si repleta fuerit terrâ aut lapillis: tum miscebunt unâ, & non miscebunt duâbus (mixturis.)

חריץ שבין שתי חצירות עמוק עשרה ורוחב ארבע מערבין שנים ואין מערבין אחד אפילו מאל קש או תבן (c) מלא עפר או צרורות מערבין אחד ואין מערבין שנים:

Misch. IV.

מתנ׳ ד

Annexa hæc est præcedenti.

Sin (aliqvis) posuerit super illam asserem, cujus latitudo qvatuor palmi; similiterq; duas trabes, unam è regione alterius: tum miscebunt duabus; vel, si voluerint, miscebunt unâ. Si verò minus istis (qvatuor palmis:) miscebunt duâbus, & non miscebunt unâ.

נתן עליו נסר (d) שהוא רחב ארבע טפחים וכן שתי (e) גזוזטראות זו כנגד זו מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד פחות מכאן מערבין שנים ואין מערבין אחד:

Misch. V.

מתנ׳ ה

fol. LXXIX. col. 1.

Si peleariũ fuerit inter duo atria, altum decẽ palmos: tum miscebunt duâ-

מתבן שבין ב׳ חצירות גבוהה י׳ טפחים מערבין שנים

(b) Venet. & Menass. נפרץ (c) Venet. מלא אבן (d) Venet. & Amstelod. נסר שהוא רחבה טפחים Menass. שרוחב ארבעה טפחים ubi procul omni dubio sphalma. (e) Prag גזוטראות.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

שנים ואין מערבין אחד
אלו מאכילין מכאן ואלו
מאכילין מכאן נתמעט התבן
מעשרה טפחים מערבין
אחד ואין מערבין שנים:

duâbus, & non miſcebunt unâ (mixturâ) illi verò illinc dant cibum, & hi hinc dant cibum. Sin minus fuerit palearium decem palmis: tum miſcebunt unâ, & non miſcebunt duabus.

מתנ׳ ו

fol.eod. col.2.

כיצד משתתפין במבוי
מניח את החבית
ואומר הרי זו לכל בני
מבוי ומזכה להן על
ידי בנו ובתו הגדולים
ועל ידי עבדו ושפחתו
העברים ועל ידי אשתו
אבל אינו מזכה לא
על ידי בנו ובתו הקטנים
ולא על ידי עבדו ושפחתו
הכנענים מפני שידן כידו:

Misch. VI

Qvomodo ſocietatem ineunt qvoad introitum? Ponit (aliqvis) dolium, & dicit: Ecce hoc eſt pro omnibus filiis introitus. Atq; acqvirit ipſis (ſocietatem) per manus filii ſui aut filiæ ſuæ, adultorum; & per manus ſervi ſui atq; ancillæ ſuæ, Hebræorum; & per manus uxoris ſuæ. Sed non acqvirit, ſive per manus filii ſui, & filiæ ſuæ minorennium; ſive per manum ſervi ſui, aut ancillæ ſuæ, Cananæorum: propterea qvod manus horum ſit ſicut manus ipſius.

מתנ׳ ז

fol.LXXX. col.2.

נתמעט האוכל מוסיף
ומזכה ואין צריך להודיע
נתוספו עליהן מוסיף ומזכה
וצריך להודיע:

Misch. VII.

Si imminutus fuerit cibus, poterit addere (aliqvid,) ut acqvirat: nec opus eſt, ut notum faciat. Sin addita fuerint illis, poterit addere, ut acqvirat; ſed (tum) opus eſt, ut notum faciat.

מתנ׳ ח

Præcedenti hæc una cũ ſeqvente annexa eſt.

כמה הוא (f) שיעורן
בזמן שהן מרובין מזון
שתי סעודות לכולם
בזמן

Misch. VIII.

Qvanta eſſe debet qvantitas eorum? Qvo tempore aucti fuerint, (eſſe debet) cibus duarum menſarum pro omnibus: qvo

(f) Venet. Prag. & Monaſt. שיעורו.

qvo verò tempore imminuti fuerint, (esse debent) sicut caricæ pro singulis.

בזמן שהן מועטין כגרוגרות (g) לכל אחד ואחד:

Misch. IX.

Dixit Rabbi Jose: de qva (re) verba ista dicta (& intelligenda) sunt? de initio mixturæ, sed de reliqviis mixturæ (sufficit,) qvantulumcunq; fuerit. Non autem jusserunt miscere atria, nisi ut non obliviscantur pueri.

מתנ׳ ט

אמר רבי יוסי במה דברים אמורים בתחלת עירוב אבל בשירי עירוב כל שהוא ולא אמרו לערב בחצירות אלא כדי שלא לשכח את התינוקות:

Misch. X.

Per omnia miscent & societatem ineunt, excepta aqva & sale: sunt verba Rabbi Eleasaris. Rabbi Jehoschea dicit: Torta panis (integra) est mixtura: &, si maximè fuerit coctura (integræ) Seæ, qvæ fuerit fracta, non miscent per illam: cum tamen, si torta fuerit sicut assarium, modo sit integra, misceant per illã.

מתנ׳ י

ibidem.

בכל מערבין ומשתתפין חוץ מן המים ומן המלח דברי רבי אליעזר רבי יהושע אומר ככר הוא עירוב אפילו מאפה סאה והיא פרוסה אין מערבין בה ככר כאיסר והוא שלם מערבין בו:

Misch. XI.

Dat homo pecuniam cauponi & pistori, ut ipsi acqvirat mixturam: sunt verba Rabbi Elieseris. Sed Sapientes dicunt: non acqvirunt ipsi nummi ipsius (mixturam.) Concesserunt tamen de reliqvis omnibus hominibꝰ, qvod acqvirant ipsis nummi eorum: qvia non misceant pro

מתנ׳ יא

fol. LXXXI. col. 1.

נותן אדם מעות לחנוני (h) ולנחתום כדי שיזכה לו (i) עירוב דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים לא זכו לו מעותיו ומודים בשאר (k) כל אדם (l) שזכו לו מעותיו שאין מערבין לאדם

(g) Prag. & Menass. כגרוגרות להוצאת שבת לכל אחד ואחד (h) Venet. או לנחתום (i) Venet. & Menass. בעירוב (k) Amstel. & Menass. שזכין (l) Venet. כל האדם

לאדם (m) אלא מדעתו אמר רבי יהודה במה דברים אמורים בעירובי תחומין אבל בעירובי חצירות מערבין לדעתו ושלא לדעתו לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם שלא בפניו:

pro ullo homine, nisi ex mente illius. Dixit Rabbi Jehudah: de qva (re) verba ista dicta (& intelligenda) sunt? de mixturis finium; sed qvod ad mixturas atriorũ, miscent ipsi ex mente ipsius, & non ex mente ipsius: qvandoqvidem acqvirunt homini non præsenti; licet non damnent hominem nisi præsentem.

פרק ח

CAP. IIX.

מתנ׳ א

MISCH. I.

fol. LXXXII col. 1. כיצד משתתפין בתחומין מניח את החבית ואומר הרי זה לכל בני עירי לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה (n) וכל שקבל עליו מבעוד יום מותר משתחשך אסור שאין מערבין משתחשך:

Qvomodo societatem ineunt qvoad terminos Sabbathicos? ponit (aliqvis) dolium, & dicit: Ecce hoc (erit) pro omnibus civibus urbis meæ, pro omni qvi abibit in domum luctus, aut in domum convivii. Et qvisqvis receperit (istud) in se, dum adhuc dies fuerit: ei licitum erit. Sed ex qvo tenebræ obortæ, prohibitum: qvandoqvidem non miscent, ex qvo tenebræ obortæ sunt.

מתני ב

MISCH. II.

fol. eod. col. 2. כמה הוא (o) שיעורו מזון שתי סעודות לכל אחד (p) ואחד מזונו לחול ולא לשבת דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר לשבת ולא לחול וזה וזה מתכוונין להקל

Qvanta erit qvantitas ejus? Cibus duarũ mensarum pro singulis: cib9 sc. cujuslibet pro profesto, non autẽ pro Sabbatho: verba sunt Rabbi Mëir. Rabbi Jehudah dicit: pro Sabbatho, & non pro profesto. Uterq; tamen intendit rem faciliorẽ redde-

(m) Venet. שלא (n) Menass. כל שמקב׳ עליו (o) Venet. שיעורן (p) ס״ד ואחד abest in Prag. & Menass.

reddere. Rabbi Juchanan filius Brukæ dicit: per tortam panis pro obolo, qvando qvatuor Seæ (veneunt) pro Siclo. Rabbi Schimeon dicit: per duas partes tortæ panis, de tribus in Kabum: ut dimidium ejus ſit, pro domo percuſſi; & dimidium dimidii ejus, ad profanandum corpus.

להקל רבי יוחנן בן ברוקה אומר מכבר בפונדיון מד׳ סאין בסלע רבי שמעון אומר שתי ידות לככר משלש לקב חציה לבית המנוגע וחצי חציה לפסול את הגויה:

MISCH. III.

מתנ׳ ג

Homines atrii & homines (Marpæſæth) porticus qvum obliti fuerint, ut non miſceant: tum qvandocunq; altitudo fuerit decem palmorum, (licentiam habebit) porticus; Sed qvando minor iſtis, atrium. Fundum foveæ, & collis, qvando alta fuerint decem palmos, (licentiam habebit) porticus: Sin minora iſtis, atrium. De qvibus (rebus) verba dicta ſunt? de vicinis; Sed ſi diſtincta fuerint, etiamſi alta fuerint decem palmos, atrium (habebit poteſtatem.) Sed qvæ ſunt vicina? Qvæcunq; non remota ſunt qvatuor palmos.

אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו כל שגבוה עשרה טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר חוליית הבור והסלע (q) גביהים עשרה טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר במה דברים אמורים בסמוכה אבל במופלגת אפילו (r) גבוה י׳ טפחים לחצר ואיזו (s) היא סמוכה כל שאינה רחוקה ד׳ טפחים: *fol. LXXXIII. col. 2.*

MISCH. IV.

מתנ׳ ד

Si qvis poſuerit mixturam ſuam in domo portæ, exedra & porticu, non erit mixtura: nec qvi habitat ibi, prohibet illũ. Si in domo palearũ, aut in Stabulo boũ, aut in domo ligno-

הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת (t) אינו ערוב והדר שם אינו אוסר עליו (u) בבית התבן ובבית הבקר ובבית העצים (E) *fol. LXXXV. col. 2.*

(q) Venet. & Menaſſ. והסלע שהן גבוהין (r) Menaſſ. אפילו היא גבוהה (ſ) Venet. ואיזו היא (t) Venet. אין עירובו עירוב (u) Venet. & Amſtelod ·בית התבן ובית הבקר ובית העצים ובית האוצרות

העצים ובבית האוצרות הרי זה עירוב והדר שם אוסר (x) רבי יהודה אומר אם יש שם תפיסת יד של בעל הבית אינו אוסר (y):

lignorum, aut in domo theſaurorum: tum ecce erit mixtura; & qvi habitat ibi, prohibet. Rabbi Jehudah dicit: ſi ibi fuerit apprehenſio manus patrisfamiliâs, non prohibet.

מתנ׳ ה

fol. LXXXVI. col. 1.

המניח ביתו והלך לשבות בעיר אחרת אחד (z) נכרי ואחד ישראל הרי זה אוסר דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר אינו אוסר רבי יוסי אומר נכרי אוסר ישראל אינו אוסר (a) שאין דרך ישראל לבא בשבת רבי שמעון אומר אפילו הניח (b) ביתו והלך לשבות אצל בתו באותה העיר אינו אוסר שכבר הסיע מלבו:

Misch. V.

Si qvis relinqvit domum ſuam, & abit ad tranſigendum Sabbathũ in alia urbe, ſive fuerit gentilis, ſive Iſraëlita, prohibet: verba ſunt Rabbi Mëir. Rabbi Jehudah dicit: non prohibet. Rabbi Joſe dicit: Gentilis prohibet; Iſraëlita non prohibet: qvia non eſt conſvetudo Iſraëlitæ, ut redeat in Sabbatho. Rabbi Schimeon dicit: Si maximê reliqverit domum ſuam, & abiverit ad tranſigendum Sabbathũ apud filiam ſuam in iſta urbe, non prohibet; qvia jam omiſit è corde ſuo.

מתנ׳ ו

Ibidem.

בור שבין ב׳ חצרות אין ממלאין (c) ממנו בשבת אלא אם כן עשו לו מחיצה (d) גבוה י׳ טפחים (e) בין מלמטה בין מתוך אוגנו רשב״ג אומר בית שמאי אומרים מלמטה ובית הלל אומרים מלמעלה אמר רבי יהודה לא תהא מחיצה גדולה

Misch. VI.

Si puteus fuerit inter duo atria, non hauriunt ex eo in Sabbatho, niſi fecerint illi parietem altum decem palmos; ſive infra ſive ſupra oram ejus. Rabban Schimeon filius Gamalielis dicit: Scholaſtici Schammaj dicunt: infra; at Scholaſtici Hillelis dicunt: Supra. Dixit Rabbi Jehudah: non erit paries major

(x) Prag. & Menaſſ. אוסר עליו (y) Venet. Prag. & Menaſſ. אוסר עליו (z) Amſtelod. גוי (a) Venet. לפי שאין (b) Venet. את ביתו (c) Venet. הימנו (d) Venet. & Menaſſ. גבוהה (e) Prag. & Menaſſ. גבוה י׳ טפחים בין מלמעלה בין מלמטה בין מתוך וכו׳.

major muro, qvi eſt inter iſta (atria.)

גדולה מן הכותל שביניהם:

Misch. VII.

Si ſtagnum aqvarum tranſiverit per atrium (aliqvod,) non hauriunt ex illo in Sabbatho: niſi fecerint illi parietem altum decem palmos, in introitu & exitu. Rabbi Jehudah dicit: murus, qvi ſuper eo, jus dabit nomine parietis. Narravit (inſuper) Rabbi Jehudah factum de Stagno Abel, ex qvo hauſerint juxta os Seniorum in Sabbatho. Sed reſponderunt illi: (factum iſtud eſſe) propterea, qvod non fuiſſet illi (juſta) qvantitas.

מתני׳ ז

fol. LXXXVII. col. 1.

אמת המים שהיא עוברת בחצר אין (f) ממלאין הימנה בשבת אלא אם כן (g) עשו לה מחיצה (h) גבוה י׳ טפחים בכניסה וביציאה (i) רבי יהודה אומר כותל שעל גבה תדון משום מחיצה אמר רבי יהודה מעשה באמה של אבל שהיו ממלאין ממנה על פי זקנים בשבת אמרו לו מפני שלא היה כה כשיעור:

Misch. IIX.

Si trabs fuerit ſuper mari, non hauriunt ex ea in Sabhatho: niſi fecerint illi parietem decem palmos altum, ſive ſuperiùs, ſive inferiùs. Et ſic ſi duæ trabes fuerint, altera ſupra alteram, faciuntqve ſuperiori, non autem faciunt inferiori (parietem;)

מתני׳ ח

fol. eod. col. 2.

גזוזטרא שהיא למעלה מן (k) הים אין (l) ממלאין הימנה בשבת אלא אם כן עשה לה מחיצה (m) גבוה עשרה טפחים בין מלמעלה בין מלמטה וכן שתי גזוזטראות זו למעלה מזו עשו לעליונה ולא עשו לתחתונה

(f) Venet. ממלין (g) Prag. & Menaſſ. עשה (h) Venet. & Menaſſ. גבוהה (i) Verba hæc: רבי יהודה אומר כותל שעל גבה תרון משום מחיצה abſunt in Venet. (k) Prag. & Menaſſ. מן המים (l) Venet. ממלין (m) Venet. גבוהה.

(n) שתיהן אסורות עד שיערבו :

tum utraqve est prohibita, donec mixturam fecerint.

מתנ׳ ט

fol. LXXXVIII. col. 1.

חצר שהיא פחותה (o) מארבע אמות אין שופכין בתוכה מים בשבת אלא אם כן עשו לה עוקה מחזקת סאתים מן הנקב ולמטה בין מבחוץ בין מבפנים אלא שמבחוץ צריך לקמור מבפנים אין צריך לקמור :

Misch. IX.

Si atrium (aliqvod) minus fuerit qvatuor ulnis, non effundunt in eo aqvas in Sabbatho, nisi fecerint illi foveam continentem duas Seas, à foramine & deorsum; Sive foris fuerit, sive intus, (non refert;) nisi qvod, qvæ foris est, eam oportet fornicis in formam ædificare; cum intus non opus sit fornicem extruere.

מתנ׳ י

Præcedenti hæc unà cū seqvente Mischnâ adhæret.

רבי אליעזר בן יעקב אומר ביב שהוא קמור (p) ארבע אמות ברשות הרבים שופכין לתוכו מים בשבת וחכמים אומרים אפילו גג או חצר מאה אמה לא ישפוך על פי הביב (q) אבל שופך (r) הוא לגג והמים יורדין לביב החצר והאכסדרה מצטרפין לארבע אמות :

Misch. X.

Rabbi Eliesér filius Jacob dicit: si fossa in fornicem extructa fuerit ad qvatuor ulnas in loco publico, effundunt in medium ejus aqvas in Sabbatho. Sed Sapientes dicunt: si maximè tectum (aliqvod) aut atrium centum fuerit ulnarum, tamen non effundet (qvisqvam) super os foveæ: licet effundat super tectum, ut aqvæ decidant in foveam. Atrium & exedra conjunguntur in qvatuor ulnas.

מתנ׳

Misch.

(n) Menass. interponit heic aliqva, qvare integrum paragraphum ex eo recensemus: וכן שתי גזוזטראות זו למעלה מזו עשו לעליונה ולא עשו לתחתונה התחתונה מותרת והעליונה אסורה לתחתונה ולא לעליונה שתיהן אסורות עד שיערבו ; h. e. *Et sic, si duæ trabes fuerint, altera supra alteram, faciunt superiori, non autem inferiori* (parietem.) (Qvod si) *inferior licita, & superior probibita, Inferiori, & non superiori* (faciunt parietem.) *Vtraq;* (tamen) *est prohibita, donec mixturam fecerint.* Conferatur jam Rambami ad h. l. annotatio. (o) Amstelod. מארבעה (p) Amstelod. ארבעה (q) Venet. אבל שופך Prag. על פי הביב בשבת (r) Venet. לגג׳ מגג הוא אבל שופך Menass. מגג לגג שופך הוא על הגג.

Misch. XI.

Et ſic duo tabulata ſi nonnulli fecerunt foveam; nonnulli verò non fecerunt foveam: tum qvi fecerunt foveam, licentiam habent: qvi vero non fecerunt foveam, prohibiti ſunt.

מתנ׳ יא

וכן שתי דיוטאות זו כנגד זו מקצתן עשו עוקה ומקצתן לא עשו עוקה את שעשו עוקה מותרין את שלא עשו עוקה אסורין:

Cap. IX.

פרק ט

Misch. I.

Omnia tecta urbis (cujuscunq;) ſunt poteſtas una: modo tectum unum non fuerit altius (altero) decem (palmos,) aut (alterum) depreſſius decem (palmos:) verba ſunt Rabbi Mëir. Sed Sapientes dicunt: Unumqvodq; eſt poteſtas per ſeipſum. Rabbi Schimeon dicit: Sive tecta fuerint, ſive atria, ſive Karpephoth, poteſtas una ſunt vaſis, qvæ ſedem Sabbathicam in iis habent; non autem vaſis, qvæ ſedem Sabbathicam nacta ſunt intra domum.

מתנ׳ א

fol. LXXXIX. col. 1.

כל גגות העיר רשות אחת (ſ) ובלבד שלא יהא גג גבוה עשרה או נמוך עשרה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל אחד ואחד רשות בפני עצמו רבי שמעון אומר אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיפות רשות (t) אחד לכלים ששבתו לתוכן (u) ולא לכלים ששבתו בתוך הבית:

Misch. II.

Si tectum magnum contiguũ fuerit tecto parvo: tum magnũ eſt licitum; parvum verò prohibitum. Si atrium magnum perruptum fuerit verſus parvum: tum magnũ licitũ; par-

מתנ׳ ב

fol. XCII. col. 1.

גג גדול סמוך לקטן הגדול מותר והקטן אסור חצר גדולה שנפרצה לקטנה גדולה מותרת וקטנה

(ſ) Venet. אחת הן (t) Amstelod. רשות אחת הן לכלים
(u) Menass. לא.

וקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה † חצר שנפרצה לרשות הרבים המכניס מתוכה לרשות היחיד או מרשות היחיד לתוכה חייב דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים מתוכה לרשות הרבים או מרשות הרבים לתוכה פטור מפני שהוא ככרמלית:

† fol. XCIV. col. 1.

parvum verò prohibitum: propterea qvod (ruptura) sit qvasi porta magni. Si atrium (aliqvod) perruptum fuerit versus locum publicum: tum qvisqvis (aliqvid) infert è medio ejus in locum privatum, aut è loco privato in medium ejus, reus fit: sunt verba Rabbi Eliéseris. Sapientes dicunt: è medio ejus in locum publicum, aut è loco publico in medium ejus, liber est; propterea qvod sit sicut Karmelith.

מתנ׳ ג

Ibidem.

חצר שנפרצה (x) לרשות הרבים משתי רוחותיה וכן בית שנפרץ משתי רוחותיו וכן מבוי (y) שנטלו קורותיו או לחייו מותרין (z) באותו שבת ואסורין לעתיד לבא דברי רבי (a) יודא רבי יוסי אומר אם מותרין (b) לאותו שבת מותרין לעתיד לבא ואם אסורין לעתיד לבא אסורין (c) לאותו שבת:

MISCH. III.

Atrium qvando perruptum fuerit versus locum publicum à duobus ventis suis: item, si domus perrupta fuerit à duobus ventis suis: nec non si introitui ablatæ fuerint trabes ejus, aut asseres ejus (seu tabulæ:) permissa sunt in illo ipso Sabbatho (qvo ista facta;) prohibita autem inseqvens proximè: Verba sunt Rabbi Judæ. Rabbi Jose dicit: si permissa sunt illi ipsi Sabbatho, licita etiam erunt proximè seqventi: & si prohibita sunt proximè seqventi, prohibita etiam erunt illi ipsi Sabbatho.

מתנ׳ MISCH.

(x) לרשות הרבים abest in Venet. (y) Venet. שנטלה קורתו (x) Venet. באותה (a) sic Venet. & Amstelod. sed Prag. & Menass. רבי יהודה (b) Venet. לאותה (c) Venet. & heic לאותה.

Misch. IV.

Si qvis conclave (aliqvod) ædificaverit ſuper duabus domibus, ſimiliterq; pontes apertos, transferunt ſub illis in Sabbatho: verba ſunt Rabbi Jehudæ. Sed Sapientes prohibent. Præterea verò dixit Rabbi Jehudah: miſcent pro introitu aperto. Sed Sapientes (etiam hoc) prohibuerunt.

מתנ׳ ד

הבונה עלייה על גבי (d) שני בתים וכן גשרים המפולשים מטלטלין תחתיהן בשבת דברי רבי יהודה וחכמים אוסרין ועוד אמר רבי יהודה מערבין למבוי המפולש וחכמים אוסרין:

fol. XCV, col. 1.

Cap. X.

פרק י׳

Misch. I.

Si qvis exportaverit (in agrum) Thephillin, infert (in urbem, vel domum) ea par poſt par, (unum in capite, alterum in brachio:) Rabban Gamaniel dicit: bina & bina (paria ſcil. duo in capite, & duo in brachio.) De qvibus verò verba dicta ſunt? De veteribus; ſed qvod ad nova, liber eſt. Si invenerit (qvis) ea, ut ſint faſciculi aut involucra: tenebras ſuper illis expectat, & tum ea infert. In periculo tamen contegit illa, & abit ſibi.

מתנ׳ א

המוצא תפילין מכניסן זוג זוג רבן גמליאל אומר שנים שנים במה דברים אמורים בישנות אבל בחדשות פטור מצאן צבתים או כריכות מחשיך עליהן ומביאן ובסכנה מכסן והולך לו:

Ibid. in fine.

Misch. II.

Rabbi Schimeon dicit: dat illa ſocio ſuo (ſeu proximo ſuo,) & ſocius ejus, ſocio ſuo; donec pervenire faciat (ea) ad atriũ exterius urbis. Sic etiam filium ſuum (in agro natum) dat ſocio ſuo, & ſocius ejꝰ ſocio ſuo: Si

מתנ׳ ב

רבי שמעון אומר נותנן לחבירו וחבירו לחבירו עד (e) שמגיע לחצר החיצונה וכן בנו נותנו לחבירו וחבירו לחבירו אפילו

Annexa hæc præcedenti, col. 2.

(d) Menaſſ. שתי (e) Menaſſ. שמגיעה.

אפילו (f) מאה רבי יהודה
אומר נותן אדם חבית
לחבירו וחבירו לחבירו
אפילו חוץ לתחום אמרו
לו לא תהלך זו יותר
מרגלי בעליה :

Si vel centum ſint. Rabbi Jehudah dixit: dat homo dolium ſocio ſuo, & ſocius ejus ſocio ſuo, etiam extra terminum Sabbathicum. Reſponderunt illi: non ibit iſtud ulterius, qvam pedes poſſeſſoris ejus.

מתנ׳ ג

fol. XCVII. col. 2.

היה קורא בספר על
האיסקופה (g) ונתגלגל
הספר מידו גוללו אצלו
היה קורא בראש הגג
ונתגלגל הספר מידו עד
שלא הגיע לי׳ טפחים
גוללו אצלו משהגיע לי׳
טפחים הופכו על הכתב
רבי יהודה אומר אפילו
(h) אין מסולק מן הארץ
אלא כמלא מחט גוללו
אצלו רבי שמעון אומר
אפילו בארץ עצמו גוללו
אצלו שאין לך דבר משום
שבות עומד בפני כתבי
הקודש :

MISCH. III.

Si qvis legerit in libro ſuper limine, evolutusq; fuerit liber è manu ejus: tum convolvit eum verſus ſe. Si (qvis) legerit in ſummitate tecti, & evolutus fuerit liber è manu ejus, ut tamen non pervenerit usqve ad decem palmos: convolvit eum verſus ſe; ſed qvando pervenerit usqve ad decem palmos: tum convertit eum ſuper ſcripturam. Rabbi Jehudah dicit: Si maximè non abfuerit à terra niſi plenitudinem acus (ſeu ſpacium, qvantũ acus implet:) convolvit eum ad ſe. Rabbi Schimeon dicit: Etiamq; in ipſa terra, convolvit eum ad ſe; qvia nullo modo tibi res, ex conſtitutione Rabbinorum ſancita, conſiſtet coram Scripturis ſanctis.

מתנ׳ ד

fol. XCVIII. col. 2.

זיז שלפני חלון נותנין
עליו ונוטלין ממנו בשבת
† (i) עומד אדם ברשות
היחיד

† Ibid. ſed poſt interpoſitam Gemaram.

MISCH. IV.

Si prominentia ante feneſtram fuerit: ponunt (aliqvid) ſuper illam, & auferunt ab illa in Sabbatho. Conſiſtere poteſt homo in loco priva-

(f) Menaſſ. אפילו הן מאה (g) Prag. Venet. & Amſtelod. נתגלגל (h) Venet. אינו
(i) Poſt vocem בשבת additur adhuc in Venet. היה שם זיז אחר אין נוטלין הימנו בשבת : i.e. *Si fuerit ibi prominentia alia, non aufferunt inde in Sabbatho.*

privato, & transferre (aliqvid) in loco publico. (Consistere contra potest) in loco publico, & transferre (aliqvid) in loco privato: modo nõ eduxerit extra qvatuor ulnas.

היחיד ומטלטל ברשות הרבים ברשות הרבים ומטלטל ברשות היחיד ובלבד שלא יוציא חוץ מארבע אמות:

MISCH. V.

(Sed) non stare debet homo in loco privato, & mingere in locum publicum: (aut) in loco publico, & mingere in locum privatum. Sic etiam non expuet. Rabbi Jehudah dicit: Etiam qvum jam dependerit sputum ejus ab ore ejus, non perget qvatuor ulnas, anteqvam expuerit.

מתנ׳ ה

Postrema Mischna præcedentis parti hac annexa est.

לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתין ברשות הרבים ברשות הרבים וישתין ברשות היחיד וכן לא ירוק רבי יהודה אומר אף (k) משנתלש רוקו בפיו לא יהלך ארבע אמות עד שירוק:

MISCH. VI.

Non stabit homo in loco privato, & bibet in loco publico: aut in loco publico & bibet in privato: nisi immiserit caput, & potiorem partem sui, in locum, in qvo bibit. Et sic in torculari (se res habet.) Recipit homo (ore aqvas) è stillicidio infra decem palmos; at è canali omni modo bibit.

מתנ׳ ו

fol. XCIX. col. 1.

לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים ברשות הרבים וישתה ברשות היחיד אלא אם כן הכניס ראשו ורובו למקום שהוא שותה וכן בגת * קולט אדם מן המזחילה למטה מעשרה טפחים ומן הצינור מכל מקום שותה:

** fol. eod. col. 2.*

MISCH. VII.

Si fovea (puteus) fuerit in loco publico, cujus fundum fuerit altum decem palmos: è fenestra, qvæ supra illam, hauriunt in Sabbatho. Si sterqvilinium fuerit in loco publico, altum decem palmos: è fenestra, qvæ supra illud, effundunt in medium ejus aqvas in Sabbatho.

מתנ׳ ז

Ibidem.

בור ברשות הרבים וחולייתו (l) גבוהה י׳ טפחים חלון שעל גביו (m) ממלאין הימנו בשבת אשפה ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים חלון שעל (n) גביו שופכין לתוכה מים בשבת:

MISCH. מתנ׳ (F)

(k) Menass. אף מי שנטל׳ (l) Amstelod. גבוה (m) Venet. ממלין (n) Venet. & Menass. גבוה.

מתנ׳ ח

Ibidem. אילן (o) שהוא מיסך על הארץ אם אין נופו (p) גבוה מן הארץ שלשה טפחים מטלטלין תחתיו שרשיו גבוהין מן הארץ שלשה טפחים לא ישב עליהן † הדלת שבמוקצה (q) וחרקים שבפרצה ומחצלות אין נועלין בהן אלא אם כן גבוהים מן הארץ׃

† fol. CI. col. 1.

MISCH. VIII.

Si arbor (aliqva) obtexerit terrã, &corpus ejus non fuerit altius à terra tribus palmis, transferunt ſub ea. Si radices ejus fuerint altiores à terra tribus palmis, non ſedebit ſuper illis. Januâ, qvæ in deſtinato, & ſpinis, qvæ in ruptura, & mattis non claudunt: niſi fuerint elevata ſuper terram.

מתנ׳ ט

Ibidem. לא יעמוד אדם ברשות היחיד ויפתח ברשות הרבים ברשות הרבים ויפתח ברשות היחיד אלא אם כן עשה מחיצה גבוהה עשרה טפחים דברי רבי מאיר אמרו לו מעשה בשוק של פטמים שהיה בירושלם שהיו (r) נועלין ומניחין את המפתח בחלון שעל גבי הפתח רבי יוסי אומר שוק של צמרים (ſ) היה׃

MISCH. IX.

Non ſtabit homo in loco privato, & aperiet in loco publico: (nec) in loco publico, & aperiet in loco privato; niſi fecerit maceriam altã decem palmos: verba ſunt Rabbi Mêir. Objecerunt illi factum in foro ſaginatorum, qvod in Jeruſalem fuit, ubi clauſerunt, & repoſuerunt clavem in feneſtra, qvæ ſuper oſtio erat. Rabbi Joſe dicit: Forum vendentium lanam fuit.

מתנ׳ י

fol. eod. col. 2. נגר שיש בראשו גלוסטרא רבי אליעזר אוסר ורבי יוסי מתיר אמר רבי אליעזר מעשה (t) בכנסת שבטבריא שהיו נוהגין בו היתר עד שבא רבן גמליאל והזקנים ואסרו להן רבי יוסי אומר איסור נהגו (u) בה בא רבן גמליאל והזקנים והתירו להן׃

MISCH. X.

Vectem, in cujus capite eſt craſſities rotunda, Rabbi Elieſer prohibet; Sed Rabbi Joſe permittit. Narravit Rabbi Elieſer factum de congregatione, qvæ in Tiberiade: ubi ſolebant permittere, donec veniſſet Rabban Gamaliel & Seniores, qvi prohibebant ipſis. Rabbi Joſe (contra) dicit: Prohibere ſolebant ibi; (ſed) venit Rabban Gamaliel & Seniores, qvi permiſerunt illis.

מתנ׳ MISCH.

(o) Venet. & Amſtelod. שהיה (p) Venet. & Amſtelod. גבוהה (q) Amſtel. וחורקים. Venet. verò והרקים per ר loco ד. (r) Venet. שהיו פותחין ונועלין וכו׳ (ſ) Venet. & Amſtelod. הוה (t) Menaſſ. בבית הכנסת (u) Venet. בן.

MISCH. XI.

Vecte, qvi alligatus (januæ,) claudebant in Sanctuario: sed non in urbe. Qvi verò (separatus) deponitur, prohibitus erat utrobiq; . Rabbi Jehudah dicit: qvi deponebatur, licitus erat in Sanctuario: & qvi alligatus, in urbe.

מתנ׳ יא

נגר הנגרר נועלים בו במקדש אבל לא במדינה והמונח כאן וכאן אסור רבי יהודה אומר המונח (x) מותר במקדש והנגרר במדינה:

fol. CII. col. 2

MISCH. XII.

Restituunt (in locum suum) cardinem inferiorem in Sanctuario; sed non in urbe: superior autem utrobiq; prohibitus. Rabbi Jehudah dicit: Superior in Sanctuario, & inferior in urbe (Hierosolyma restituebatur.)

מתנ׳ יב

מחזירין ציר התחתון במקדש אבל לא במדינה והעליון כאן וכאן אסור רבי יהודה אומר העליון במקדש והתחתון במדינה:

fol. eod. col. 2.

MISCH. XIII.

Restituunt (super vulnus) emplastrum in Sanctuario: sed non in urbe. Si primùm (imponendum:) utrobiq; prohibitum est. Ligabant chordam in Sanctuario; sed non in urbe: & si de novo (inducēda fuit,) utrobiq; prohibitū erat. Secabant verrucam in Sanctuario: non autē in urbe. Qvod si instrumento (faciēdum istud;) utrobiq; erat prohibitū.

מתנ׳ יג

מחזירין (y) רטייה במקדש אבל לא במדינה אם בתחילה כאן וכאן אסור † קושרין נימא במקדש אבל לא במדינה (z) אם בתחילה כאן וכאן אסור * חותכין יבלת במקדש אבל לא במדינה ואם בכלי כאן וכאן אסור:

Ibidem.

† Ibidem sed post interpositam Gemaram.

** fol. CIII. col. 1.*

MISCH. XIV.

Sacerdos, si in digito læsus est, circumvolvit circa eum juncum in Sanctuario; sed non in urbe. Si (faciendum sit) ad eliciendum sangvinem; utrobiqve prohibitum est. Spargebant salem super clivum, pro-

מתנ׳ יד

כהן שלקה באצבעו כורך עליו גמי במקדש אבל לא במדינה אם להוציא דם כאן וכאן אסור † בוזקין מלח על גבי כבש

fol. eod. col. 2.

† fol. CIV. col. 1.

(x) τὸ מותר abest in Venet. (y) Venet. ומחזירין (z) Amstel. ואם.

כבש בשביל שלא (a) יחליקו
(b) וממלאים מבור הגולה
ומבור הגדול בגלגל בשבת
ומבאר הקר ביום טוב :

מתני' טו

fol. cod. col. 2.

שרץ שנמצא במקדש
כהן מוציאו בהמיינו שלא
לשהות את הטומאה
דברי רבי יוחנן בן ברוקא
רבי יהודה אומר בצבת
של עץ שלא לרבות את
הטומאה מהיכן מוציאין
אותו מן ההיכל ומן
האולם ומבין האולם
ולמזבח דברי רבי שמעון
בן ננס רבי עקיבא אומר
(c) כל מקום שחייבין על
זדונו כרת ועל שגגתו
חטאת משם מוציאין אותו
ושאר כל המקומות כופין
עליו פסכתר רבי שמעון
אומר (d) כל מקום שהתירו
לך חכמים משלך נתנו לך
שלא התירו לך אלא
משום שבות :

propterea ut non nutarent (gradus & pedes.) Et hauriebant è puteo captivitatis (aqvas), & ex puteo magno, per rotam, in Sabbatho: & è puteo ſcaturiginis, in die feſto.

MISCH. XV.

Si reptile immundum fuit in Sanctuario, ſacerdos extraxit illud balteo ſuo: ut non commoraretur (ibi diutiꝰ) immundities: verba ſunt Rabbi Juchanan filii Brukæ. Rabbi Jehudah dicit: per faſciculum ligni (removit:) ne multiplicaretur immundities. Unde extrahebant? è templo, & è porticu, & ex (loco) inter porticum & altare: verba ſunt Rabbi Schimeon filii Nanos. Rabbi Akiba dicit: circa qvemcunq; locum rei fiebant, propter contumaciam qvidem, excisionis; propter errorem vero, peccati: ex illo extrahebant illud: in reliqvis autem omnibꝰ locis invertebant ſuper illud ollam. R. Schimeon dicit: Qvemcunq; locum permiſerunt tibi Sapientes, de tuo dederunt (eum) tibi: qvandoqvidem non licitum (& liberum) fecerunt tibi, niſi à conſtitutione Doctorum Sabbathica.

(a) Venet. & Amſtelod. יחלוקו (b) Venet. וממלא (c) τὸ כרת abeſt in Prag. & Menaſſ. (d) Abeſt & h. l. τὸ כרת in Prag Menaſſ. & Amſtelod.

נשלמה מסכת
עירובין :

Abſolutus eſt Tractatus Talmudicus de Mixturis.

RAB-

RABBI MOSIS BEN MAIEMON

פירוש

hoc est

COMMENTARIUS IN MISCHNAS TALMUDICAS MASSECHES ERUBHIN.

EX VERSIONE

SEBASTIANI SCHMIDI.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

כב

PERUSCH SIVE COMMENTARIUS RABBI MOSIS BEN MAIEMON VULGO RAMBAM DICTI IN MISCHNAS TRACTATUS ERUBHIN.

Numerus heic adscriptus remittit ad præcedentes paginas, quæ Textũ Mischnarũ integrum exhibent.

ANNOTATIO I. AD Cap. I.

Mischn. I.

מבוי שהוא גבוה מעשרים אמה וכו׳

Introitus qvi altior est viginti ulnis &c pag. 1.

RAbbi Jehuda dixit, qvod porta palatiorum Regum fortè altior sit viginti ulnis: ut adeo possimus facere in ostiô introitus mixturam Sabbathicam, qvemadmodum infra exponetur: etiam qvantumcunq; fuerit, qvo altior erit viginti ulnis. Sed Doctor primus dicit, qvod si utiq; fuerit altior altitudo trabis super capite introitus, qvam viginti ulnas, non cognoscatur nec (*homines*) aspiciant illam: Atq; ideo dixit, si fuerint in trabe, qvæ posita est inter parietes introitus sculpturæ & figuræ, cujusmodi (*trabes*) sunt, qvas nos in lingva Arabica vocamus מקרבץ qvæ illæ ipsæ sunt, qvas sapientes (*Talmudici*) vocant אמלתרא; qvod tum demum non opus sit, ut diminuamus (*eum introitum*) licet fuerit altitudo trabis figuratæ major viginti ulnis, propterea qvod (*nihilominus*) homines omnes aspiciant eam, propter insignem pulchritudinem ejus, & verificetur cognitio. Similiter si fuerit illi forma ostii, non opus est, ut diminuamus, licet fuerit altior viginti ulnis. Forma

autem

autem oſtii ſunt duo poſtes in altitudine (*h. e. erecti*) & tertius in latitudine (*transverſus*) inclinatus ſuper capita iſtorum à ſuperiori parte. Atq; hoc eſt, qvod dicunt: calamus hinc, & calamus illinc, & calamus ſuper illis. Et ubicunq; reqviritur à nobis forma oſtii, non eſt alia niſi iſta, ſive in mixturis Sabbathicis, ſive in tabernaculo. Oportet autem qvemvis ſcire, qvod altitudo introitus non debeat eſſe minor decem palmis ullo modo, nec major viginti ulnis, niſi ſub alterutra iſtarum conditionum (*dictarum,*) qvæ hæ ſunt, ut ſit ipſi forma oſtii, aut trabs figurata. Itaq; ſi fuerit altitudo, calamus hinc, & calamus illinc, viginti ulnarum: non obligati ſumus, ut ſit calamus ſuper illis, attingens illos; ſed ſi maximè diſtabit ab illis ultra tres palmos, reputamus pro forma oſtii. Præterea ſcito, qvod qvævis ulna, cujus in Erubhin (*commixturis ſabbathicis.*) in Succah, (*Tabernaculo,*) in Kilajim (*ſeu Heterogeneis*) ſit mentio, ſit ulna media (*mediocris:*) volo dicere, qvod habeat ſex palmos. Et in unoqvoq;, qvod cogimur metiri, qvæcunq; etiam ſit diſtantia cujuscunq; de tribus illis locis (*ſcil. Erubhin, Succah, Kilajim*) attendimus præciſionem ſeu rigorem (*h. e. ſi præciſe habent menſuram.*) Nimirum qvando metieris palmo ſtricto, attendimus, an ſit in eo menſura præciſa, e. g. altitudo tabernaculi & altitudo introitus, ſi ſunt in illis plures viginti ulnis, erunt reproba. Similiter ſi metieris palmo non ſtricto, attendimus an ſit in re aliqva menſura præciſa ex. gr. decem palmi altitudinis introitus, & altitudinis tabernaculi, aut ſedecim ulnæ calvitiei vineæ, aut duodecim ulnæ loci vacui vineæ: qvorum expoſitionem præmiſimus in tractatu Kilajim. Et his ſimilia. Strictum autem hoc notat, ut ſint digiti manuum duarum coarctati, alii ſuper alios probe, in momento dimenſionis ſex palmorum; ita qvidem, ut comprimas digitos, qvantum poſſis: Sed non ſtrictum ſignificat id, qvod contrà ſe habet, ſcil. ut ponas digitos tuos unum prope alterum, nec tamen ſint coarctati, ſed laxati, poſſitq; intervenire aër inter illos. Obſerva verò hanc Regulam, & ne adige nos ad hoc, ut repetamus eam ubivis locorum. Tandem non eſt deciſio juxta. R. Jehudam.

pag. 1.

ANNOTATIO II. AD MISCH. II.

הכשר מבוי בית שמאי אומרים וכו׳

Juſtum introitum Scholaſtici Schammai dicunt &c.

Diſſenſus, qvi eſt inter Doctorem primum & Rabbi Eleazarem, hic eſt, qvod alter putat, introitum, qvi habet in latitudine ſua minus qvatuor palmis,

palmis, non opus habere sive poste sive trabe: alter verò sentit, opus habere. Nec explicatum est in Talmud, qvisnam eorum alterutram sententiam amplexus fuerit? Interim fundamenta, (*seu Regulæ,*) qvarum tu meminisse debes, sunt, qvod introitus, qvi permissus est cum poste & trabe, juxta sententiam Scholasticorum Hillelis, sit, cujus fuerit longitudo major, qvam latitudo ejus, saltem exiguum qvid: Qvod si fuerit qvadratus, h.e. si longitudo ejus æqvalis fuerit latitudini ejus, opus habeat poste, qvi erectus sit in latere ejus, & cujus latitudo sint qvatuor palmi; aut poste hinc & poste illinc, ut latitudo ejus sit, qvantacunq; placuerit, pro more atrii, qvod opus habet assere qvatuor (*palmorum*) aut duobus asseribus qvantulicunq; placuerint: & tum liceat uti illo. Et sic, si domus alicujus longitudo major erit latitudine ejus, jus ejus idem est cum jure introitus, & postis aut trabs sola ipsi sufficiet, ut licitum sit transferre intra illam in vase (*aliqvid.*) Cæterum הכשר rectitudo introitus, significat apparatum & destinationem ejus, ut utatur qvis eo, post factam mixturam Sabbathicam; qvemadmodum exponitur, qvando dicunt: הכשר ciborum, qvod (*sane*) significat præparationem eorum & destinationem ad immunditiem. Porro, scito, qvod introitus, qvi non patentes sunt, sint carmelith, qvando (*qvidem*) introitus (*aliqvis*) aptus fuerit versus locum publicum, qvemadmodum exposuimus ab initio tractatus Schabbath: Si ergo (*qvis*) fecerit trabem ejusmodi introitus, i.e. lignum altius pariete, juxta altitudinem commemoratam, &(*juxta id,*)qvod adhuc (*infra*) explicabitur de qvantitate latitudinis istius trabis, conveniens erit facere in eo mixturam Sabbathicam Eritq; carmelith, qvod ad projectionem attinet, dicere volo, qvod, qvisqvis projecerit è loco publico super eum, non reus fiat excisionis. Qvod si fecerit illi postem, erit locus privatus, & qvi projecerit in eum (*aliqvid,*) reus erit. Nam Regula apud nos est: Trabs est, ut cognoscatur; postis est, ut sit paries. Cæterum non est decisio juxta Rabbi Elieserem. Discipulus, qvi hic commemoratur, est Rabbi Mēir, & qvoad ambas sententias, h. e. verba Rabbi Elieseris aut Rabbi Mēir, decisio est juxta Scholasticos Hillelis.

ANNOTATIO III. AD MISCHN. III.

קורה שאמרו רחבה לקבל אריח וכו׳ *pag. 2.*

Trabis, qvam dixerunt, latitudo debet esse ad accipiendum Ariach &c.

לבנה Later notus est. Est autem qvadratus trium palmorum super tribus palmis. Qvum dicit: sufficit trabi, ut latitudo ejus sit palmus,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

eſt indulgentia, pro ea (*trabe,*) quæ deficit. Qvandoquidem enim reqviritur, ut latitudo ejus ſit Ariach, hoc eſt, palmus cum dimidio, indulſit (*aliqvid*) dictum hoc, dum dixit: Sufficit (*tamen etiam*) trabi, ut latitudo ejus ſit palmaris. Mox verò videbis hujus indulgentiæ rationem. Dixit enim, ut poſſit admittere Ariach juxta longitudinem ſuam: vult dicere: licet ratione latitudinis non habuerit niſi palmum, fieri tamen poteſt, ut conſiſtat ſuper ea Ariach, qvum fuerit juxta longitudinem trabis (*poſitus.*)

ANNOTATIO IV. AD MISCHN. IV.

Pag. 3. רחבה כדי לקבל אריח וכו׳

Latitudo ejus ad admittendum Ariach &c.

בריאה Sana (*inqvit,*) ad admittendum Ariach, h. e. ut ſit valida ad portandum pondus Ariach, nec frangatur. Non eſt autem deciſio juxta Rabbi Jehudam.

ANNOTATIO V. AD MISCHN. V.

Pag. 3. היתה של קש או של קנים וכו׳

Si fuerit ex ſtipula aut arundinibus &c.

Oportet te ſcire, qvod proportio diametri circuli ad circumferentiam ſit incognita; nec fieri poſſit, ut loqvamur de hac unqvam accuratè. Imperfectio autem hujus apprehenſionis (*ſeu ſcibilis*) non eſt ex parte noſtri, juxta opinionem ſectæ, qvæ vocatur גהליין Gehaliæ; ſed eſt ex natura ipſius rei hujus incognita, dum non eſt ejusmodi natura ejus, ut apprehendatur. Attamen cognoſcitur hoc prope. Siqvidem pridem compoſuerunt Autores Arithmeticæ de hoc libros, unde cognoſcas proportionem diametri ad circumferentiam prope: Et ratio admirandæ propinqvitatis, cui etiam doctiſſimi Mathematici innituntur, eſt proportio unius ad tria cum parte ſeptima: ita ut, qvicunq; circulus habeat in diametro ſuâ ulnam, in ejus circumferentia ſint tres ulnæ cum parte ſeptima (*ulnæ*) prope. Verum enim verò, qvia res tamen non cognoſcitur niſi prope, ſumpſerunt illi (*Doctores noſtri*) numerum integrum, dixeruntqve: In cujuscunq; circumferentia ſunt tres palmi, ejus latitudo (*ſeu diameter*) eſt unius palmi: Atq; huic innituntur, qvantum nobis opus eſt ad dimenſiones in lege.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO VI. AD MISCH. VI.

לחיים שאמרו גובהן עשרה וכו'

Postium, de qvibus locuti sunt, altitudo sunt decem &c.

pag. 3.

Cardo rei in hoc dicto de postibus, circa qvos dissentiunt Rabbi Eliezer & Sapientes, hic est, qvod alter dicit, postem unum (*reqviri*;) alter, postes duos: interim ambo fatentur, qvod latitudo & crassities eorum possit esse, qvæcunq; placuerit. Supra verò exposuimus, qvod non sit decisio juxta Rabbi Elieserem. Similiter etiam non est decisio juxta Rabbi Jose. Porro dicit, altitudinem eorum (*postium*) esse debere decem palmorum; propterea qvod ista sit altitudo minima, qvæ in introitum cadit, qvemadmodum (*supra*) meminimus. Qvod si verò etiam fuerit altitudo introitus viginti ulnarum, & fecerit (*qvis*) postem decem (*tantum*) palmorum in altitudine ejus, tamen sufficiet.

ANNOTATIO VII. AD MISCH. VII.

בכל עושין לחיין וכו'

Ex omni re faciunt postes &c.

pag. 3.

גולל est operculum sepulchri, qvod qvisqvis attingit, immundus est septem diebus. Atq; hoc est, qvod lex dixit (*Num. XIX. v. 16.*) Et omne, qvod tanget, super agro, confossum gladio, aut mortuum, aut os hominis, aut sepulchrum. Sed amplius explicabitur hoc explicatione accurata suo loco in tractatu Oholoth. Cæterum non est decisio juxta Rabbi Jose, nec juxta Rabbi Mëir, nec juxta Rabbi Jose Galilæum.

ANNOTATIO VIII. AD MISCHN. VIII.

שיירה שחנתה בבקעה וכו'

Turma, qvæ castramentata est in valle &c.

pag. 4.

ארחת Turma Ismaelitarum (*Gen. XXXVII. v. 25.*) Chaldaice versum est שיירת ערבאי turma Arabum. Cæterum qvando perruptum majus est stante, in tota lege non est paries: qvando tamen perruptum est æqvale stanti, tum est paries, & licitum est transferre intra totum (*inclusum ei spatium.*) At qvando in tota ista perrupta parte fuerit ruptura latior decem ulnis, qvemadmodum exposuit, non erit paries: si

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

maxime stans majus fuerit. Qvod si tamen fuerit forma ostii, nihilominus erit paries: si maximè latitudo rupturæ erit amplior decem ulnis. Nota verò has regulas perpetuò.

ANNOTATIO IX. AD MISCH. IX.

pag. 4. מקיפין ג׳ חבלים זו למעלה מזו וכו׳

Circumducunt tres funes unum supra alterum &c.

Hoc clarum est, qvod mensura parietis sint decem palmi. Jam Regula est apud nos: qvicqvid minus est tribus palmis, est qvasi appendix alicujus rei. Estq; illud è numero constitutionum, qvas accepit Moses è Sinai. Hinc reqviritur, ut crassities funium faciat ultra palmum, ad integrandum tres mensuras deficientes inter funem & funem, ut intersit inter illos minus tribus *(palmis.)*

ANNOTATIO X. AD MISCH. X.

pag. 4. מקיפין בקנים ובלבד שלא יהא וכו׳

Circumdant arundinibus, modo non sint &c.

Mentionem fecit in iis, qvæ præcesserunt, subtegminis sine stamine: qvando nimirum dixerunt: circumdant funibus. Nunc itaq; mentionem facit parietis, qvi sit stamen sine subtegmine: qvum ait: circumdant arundinibus. Postea dicit Rabbi Jehuda, qvod non permiserint illum, nisi turmetur; hoc est, qvando plures fuerint, qvam duo *(homines.)* Sed Doctor primus dixit, qvod nullum sit discrimen, sive sit turma, sive unus aliqvis. Qvandocunq; cogitur aliqvis facere parietem in turma, sufficit illi stamen aut subtegmen, e. g. qvando circundant arundinibus aut funibus. *(Ita R. Jehuda.)* At Sapientes, qvando dicunt: alterutra ex istis duabus rebus *(sufficit,)* loqvuntur de hoc, qvod etiam unus aliqvis si sit in urbe *(aut provincia,)* sufficiat illi alterutra ex istis duabus rebus; qvocunq; etiam loco faciendus sit paries. Oportet autem te scire, qvod, qvando homo unus aut duo veniunt in desertum, & faciunt parietem, qvemadmodum meminimus; qvod *(inqvam)* inter conditiones parietis sit, ut non sit intra illum *(spatium s. area)* ultra spatium duarum searum; qvi locus est, in cujus dimensione, tempore subducti calculi, *(h.e. qvum calculus subducitur,)* qvinq; millia ulnarum sunt, *(seu deprehenduntur;)* qvamcunq; etiam figuram habeat. Est namq; ista dimensio atrii tabernaculi; *(qvippe)* cujus longi-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

longitudo fuit centum, & latitudo qvinqvaginta (*ulnarum.*) Qvando verò tres aut plures fuerint, tum faciunt turmam, & possunt facere parietem tantæ dimensionis, qvanta opus fuerit ipsis & vasis eorum, & usui eorum; si vel maximè in dimensione loci (*comprehensa*) fuerint milliaria multa: modò non relinqvatur de loco, qvem circumdederunt pariete, locus vacuus, in cujus calculo deprehendatur spatium duarum horarum.

Castra hæc, qvæ commemorantur hic, (*intelligenda sunt*) etiam de bello arbitrario: qvanto magis de bello præcepto. Cæterum sublevamus eos (*indulgemus*) propterea qvod occupati sunt in subjugatione terrarum insidiatorum. Adferunt itaq; ligna ex qvocunq; loco, si maxime ceciderint illa possessores eorum, & fecerint ex iis fasciculos: ut tamen non incumbat illis iniqvitas rapinæ. Liberi qvoq; sunt à lotione manuum, ita qvidem, ut possint comedere, licet non laverint manus ante cibum; nec laborem hunc ipsis imponunt, ut qværant aqvas: attamen post cibum lavabant manus necessariò, cum (*aliàs*) periculum sit, propterea qvod sal eorum noceat oculis. Est namq; moris illis intingere in salem, qvo tempore edunt. Hinc solliciti sumus, ne forte tangat (*qvis miles*) manu sua oculos suos, & noceat illis. Atq; hæc est ratio lotionis manuum post cibum. Vocarunt autem aqvas postremas. Et (*liberi etiam sunt*) à Demaj seu dubio. Qvo hoc volunt, qvod licitum ipsis sit comedere Demaj: hoc est, rem, è qva non detraxerunt, qvæ statuta sunt, cum tamen detrahere debeant, e.g. Thrumam decimarum, & decimas secundas. Sed jam exposuimus Demaj, & jura ejus, in tractatu Demaj. Item (*sc. liberi sunt in castris*) à miscendo Sabbathicè. Qvo hoc significatur, qvod liberi sint, ut utantur in castris suis (*rebus*) è tentorio in tentorium (*translatis*;) Atq; adeo liberi sint à faciendo mixturam Sabbathicam inter tentoria, qvæ sunt instar atriorum. Sed ad mixturas Sabbathicas terminorum tenentur. Verum amplius explicabuntur mixturæ terminorum suo loco in hoc ipso tractatu. Non est autem decisio juxta R. Jehudam (*in superiori Mischna:*) nec est decisio juxta R. Jose; sed decisio est juxta sapientes.

CAP. II.

ANNOTATIO XI. AD MISCHN. I.

עושין פסין לביראות וכו׳

Faciunt asseres fontibus &c. *pag. 5.*

דיומרין est vox composita ex duabus vocibus (*q. d.*) דיו עמודין duas

duas columnas. Nam דיו *δύο* in lingva græca duo (*ſignificat,*) itaq; vox exponenda eſt per duo, &, columnæ. ביראות autem eſt pluralis ē באר fontis; qvi eſt fons aqvarum ſcaturiens. רבקות eſt pluralis ē רבקה, qvod notat armentum boum ſaginatorum: ex ſignificatione (*vocis* מרבק *ſagina Jerem. XLVI. v. 21.*) ſicut vituli ſaginarii. Qvod verò dicit: ligatarum, & non: ſolutarum, (*factum eſt*) ad commonefaciendum, qvod de ligatis conſtare debeat. Latitudo autem vaccæ mediocris, ad qvam hic digitus intenditur, qvoad veram qvantitatem, eſt minor triente, ut adeo latitudo, qvæ inter aſſeres eſſe debet, juxta ſententiam Rabbi Mëir, ſit decem ulnarum; ſed juxta ſententiam Rabbi Jehudæ, tredecim ulnarum & trientis. Interim non eſt diſſenſus inter Rabbi Mëir & inter Rabbi Jehudam, in hoc, qvod, ſive interſint inter aſſeres decem ulnæ, ſive minus, non opus ſit qvatuor ſimplicibus: nec in hoc, qvod ſi interfuerint qvatuordecim ulnæ, aut amplius, inter illos opus ſit ſimplicibus. Itaq; diſſenſus (*in hoc tantum*) inter illos eſt, qvando interſtitium, qvod eſt inter aſſerem & aſſerem, latius fuerit decem ulnis, usq; ad qvatuordecim ulnas. Omnino autem una ingredi debet, & altera egredi. Neq; enim poteſt fieri, ut (*integrum*) armentum ſaginarii ingrediatur, & (*integrum*) armentum exeat; niſi inter illa ſit ſpatium: qvod erit illud ipſum, ad qvod digitum intendit per iſtas decem ulnas, qvæ fuerunt inter binos qvosq; aſſeres, qvum fuerint (*ulnæ*) latæ, non ſtrictæ. Tandem deciſio eſt juxta Rabbi Jehudam in utroq; dicto.

ANNOTATIO XII. AD MISCH. II.

pag. 6.

מותר להקריב לבאר וכו׳

Licitum eſt abluere ad fontem &c.

Si fuerint aſſeres multi, obſervabit, ut non deprehendantur in latitudine ſingulorum aſſerum ſex palmi, nec interſint inter aſſerem plures qvam tredecim ulnæ & triens. Iterumq; eſt deciſio juxta R. Jehudam, ſicut diximus in conſtitutione præcedente.

ANNOTATIO XIII. AD MISCH. III.

pag. 6.

רבי יהודה אומר עד בית סאתים וכו׳

R. Jehudah dixit, usq; ad ſpatium duarum &c.

Rabbi Jehudah dicit, diſtantiam à latere fontis aſſeribus eſſe debere qvantitatis ſeptuaginta ulnarum, & duarum tertiarum ulnæ tantùm; qvæ eſt

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

est qvantitas lateris spatii duarum searum, sicut infra explicabitur. Porrò קרפף est locus circundatus macerie. דיר est locus ubi congregantur greges (*caula scil.*) סהר carcer est notus (*ex Gen. XXXIX. v. 20.*) in domum סהר carceris. (*Eqvidem h. l. alii aliter accipiunt: vid. Rasch. h. l.*) חצר Atrium, est locus, qvi non est contabulatus (*trabibus.*) Ratio autem in hoc (*negotio seu dicto*) est, qvod hortus, & Karpeph locus macerie munitus, non sit circumdatus in habitationem. Cæterum alibi diximus, qvod spatium Cori adæqvet triginta seas. Qvod jam dicunt: licet ampliare, qvantum libuerit, modo multiplicet (*qvis asseres,*) refertur ad asseres fontium. Atq; hoc est, qvod dixerunt Sapientes ad R. Jehudam: Non dixerunt: spatium duarum searum &c: Et non est decisio juxta R. Jehudam.

ANNOTATIO XIV. AD MISCHN. IV.

רבי יהודה אומר אם היתה וכו׳ pag. 6.

Rabbi Jehuda dicit: si fuerit &c.

Si fuerit via publica intersecans: vult dicere: intersecans inter asseres, dimovebit eam in latera; vult dicere: ut sit incessus hominum extra asseres, non intra illos.

באר Est fons aqvarum scaturientium. בור fovea seu cisterna, est fovea, ubi congregantur aqvæ. Non autem est decisio juxta R. Jehudam filium Baba. Ubi tamen conditiones peculiares (*observandæ sunt.*) Qvæ hæ sunt, qvod inter jura asserum fontium, de qvibus in antecedentibus egimus, illa (*constitutio*) non reputetur nomine parietis, nisi qvando fons est fons aqvarum vivarum, & publicus est, & est in terra Israel. Nam hoc privilegium, qvod concessum est in ea, non fecerunt nisi propter ascendentes ad festa solennissima (רגלים *dicta.*) Atq; hoc est qvod dicunt: Non permiserunt asseres fontium, nisi bestiis ascendentium ad festa solennissima solum. Et præter omnia ista non licitum est potare in ejusmodi (*fonte,*) nisi bestias; qvæ non possunt descendere ad cisternam. Verum homini non permissum est, ut hauriat inter asseres, & bibat, nisi fecerit parietem, decem palmos altum; Siqvidem non sit cisterna lata, adeo ut neqveat homo extendere (*seu dilatare*) pedes suos in lateribus cisternæ, & descendere. Tum enim licitum erit ipsi bibere inter asseres.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XV. AD MISCHN. V.

pag. 7. **ועוד אמר ר׳ יהודה בן בבא וכו׳**

Et præterea dixit R. Jehuda f. Babæ &c.

Qvandoqvidem præcessit dictum R. Jehudæ fil. Babæ, perrexit & dixit: Et præterea dixit R. Jehuda filius Babæ. Supra exposuimus, qvod atrium tabernaculi fuerit spatium duarum searum. Nosti verò etiam jam, qvod atrii tabernaculi qvantitas sit ejusmodi spatium duarum searum, qvod contineat qvinq; millia ulnarum: cum longitudo ejus fuerit centum ulnarum, & latitudo ejus qvinqvaginta. Hinc qvivis locus, cujus qvantitatis dimensio fuerit qvinq; millia ulnarum, erit spatium duarum searum, in qvacunq; etiam figura fuerit; sive (*inqvam*) fuerit circularis, sive triangularis, sive qvadratus, sive alius (*figuræ*;) ex figuris omnibus. Verum enim verò, qvando superficiei qvadratæ, cujus anguli sunt æqvales (*seu recti*,) dimensio fuerit qvinq; millium ulnarum, non cognoscitur latus (*ullum*) istius superficiei, nisi propè (*seu præter propter*:) propterea qvod qvinq; millia sunt numerus non qvadratus, radix verò ejus qvadrata sunt septuaginta prope ulnæ & qvinq; partes septenæ ulnæ. Et res sic se hic habet in hoc numero, qvemadmodum indicavi tibi (*supra*) in iis, qvæ præcesserunt, circa proportionem diametri circuli ad circumferentiam ejus. Nam in æternum non pervenitur ad cognitionem radicis qvadratæ numeri, qvi non est magnus, nisi præter propter. Idq; non propter defectum scientiæ nostræ, sed propter naturam hujus numeri. Atq; ideo dixerunt, septuaginta & שירים. Nam si supposueris istas שירים esse qvinq; partes septenas, qvemadmodum indicavi, & multiplicaveris in se ipsas septuaginta cum qvinq; septenis, proveniet numerus qvinq; millium, & una dimidia pars prope. Qvod si supposueris, istas שירים esse duas tertias, qvò inclinat mens Hierosolymitani (*Talmudis*:) erit dimensio istius superficiei qvatuor millia nongenta nonaginta tria, cum septem nonis partibus. Atq; hic est dissensus, qvi inter dictum R. Jehudæ filii Babæ, qvi dixit septuaginta & Scherajim (*sive qvinq; septenæ*,) & inter id qvod dixit Rabbi Akiba, qvi dixit: modo sint septuaginta & Scherajim (*duæ tertiæ*) super septuaginta & Scherajim (*duas tertias*;) conjunctus cum dissensu, qvi est inter eosdem circa domum custodiæ & domum habitationis. Nam Rabbi Jehudah accurate expendit numerum valde, adeo ut fiat dimensio qvadrati spatium duarum searum plenarum, & supponit Scharajim esse qvinq; septenas partes, qvemadmodum indicavi-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

cavimus, aut si qvid accuratius est isto. At Rabbi Akiba propius (*seu præter propter*) accedere facit numerum, & supponit Scherajim esse duas tertias aut circiter propius, ita ut dimensio qvadrati sit propè spatium duarum searum. Atq; sic videtur (*mihi*) ex verbis eorundem, (*qvæ habent*) in alio loco. Cæterum R. Jehuda per dictum: Etiamsi non fuerit ibi, nisi cisterna & fovea & spelunca, hoc vult, (*etiamsi non fuerit ibi nisi*) unum ex istis aut cisterna, aut fovea aut spelunca. Explicaturq; in Thosiphtha, qvod Rabbi Eliesér existimaverit, qvod si longitudo ejus ultra duplum excesserit latitudinem, non transferant in medio ejus. Ubi dissensus eorum consistet in eo, qvod indicabo tibi. Nempe hic est; qvod R. Jose dicit: in loco, qvi habeat spatium duarum Searum, cujus mensura qvinq; millia ulnarum, qvemadmodum exposuimus, etiamsi fuerit longitudo ejꝰ bis tanta, qvanta latitudo ejus, ita ut longitudo ejus sint centum ulnæ & latitudo ejus qvinqvaginta ulnæ, sicut atrium tabernaculi, transferri (*res in Sabbatho:*) etiamsi in eo diameter sit circiter centum & duodecim; qvod plus, qvam duplicata latitudo. Sed Rabbi Akiba putavit, qvod non excedere debeat longitudo latitudinem, nisi juxta dimensionem, qva diameter sit duplicata latitudo. Qvomodo longitudo superficiei erit nonaginta trium (*ulnarum*) cum tribus novenis: Latitudo verò qvinqvaginta trium ulnarum cum parte tertia: diameter autem centum & septem (*ulnarum*) cum dimidia. Omnes tamen isti numeri præter propter (*accipiendi sunt.*) Ubi qvod commemoravi tibi, pro exemplo esse potest; nec fieri potest, ut extrahamus illos (*numeros*) accurate, propterea qvod omnes sint numeri sine radicibus qvadratis. Itaq; juxta sententiam Rabbi Elieseris in æternum non erunt in longitudine spatii duarum Searum ultra nonaginta tres ulnas cum tribus novenis. At juxta sententiam R. Elieseris erit longitudo ejus centum ulnarum. Et hæc est figura ejus, qvod commemoravimus ex sententia R. Elieseris. Summa verò dicti Rabbi Elieseris hæc erit: Si fuerit diameter magis qvam bis tanta, qvanta latitudo ejus vel unicam ulnam, non transferent in medio ejus. Porrò qvicqvid commemoravimus de radice qvadrata, & extractione diametri, & calculo, id valde verisimile est in oculis ejus, qvi novit artem Arithmeticam & calculum: contrà difficile valde, adeo ut in eo sit qvasi cœcus, qvisqvis istam artem non didicit. Cæterum decisio est juxta Rabbi Akibam, qvatenus dicit: etiamsi non sit ibi ullum ex omnibus istis; non autem qvatenus dicit, qvod debeant esse septuaginta cum Scherajim super septuaginta cum Scherajim. Et decisio est juxta Rabbi Jose; qvum dicit: Etiamsi longitudo ejus duplo major fuerit latitudine ejus, qvemadmodum

dum exposuimus. Oportet verò te hic scire, qvod, cuicunq; loco (*homines*) fecerunt maceriem, & intentio fuit, habitare in eo, qvem vocant קרפף septum circundatum in habitaculum, si maxime in dimensione sua haberet mille milliaria, licitum sit transferre in toto. Itaq;, qvicqvid hic dixerunt de horto, & (*Karpeph*) septo, dixerunt de eo, qvod non est circundatum in habitaculum.

ANNOTATIO XVI. AD MISCHN. VI.

pag. 8.

אמר ר׳ אילעאי שמעתי וכו׳

Dixit Rabbi Ilai audivi &c.

Jam diximus aliqvoties, qvod spatium (*seu area*) cori sint triginta areæ seæ. Porro qvum dicit: Sed illis licitum est, (*ita accipiendum est,*) qvando resignavit potestatem suam illis simpliciter (*vel in genere.*) Nihilominus Sapientes putant, qvod etiamsi resignet potestatem suam illis simpliciter, prohibitum tamen illis sit, uti domo illius, nisi clare (*vel in specie*) dixerit illis, qvod resignet ipsis potestatem domus suæ h. e. potestatem suam in atrio; id verò est atrium, qvod est ante habitationes trabe carentes. Sed amplius hoc exponetur loco suo in hoc (*ipso*) tractatu. Præterea autem audivit (*Rabbi Ilai,*) qvod homo satisfaciat debito suo in Paschate per Akrebalim, qvando comederit illud (*olus*) nomine מרור amaritudinis. Est autem מרור Amaritudo è numero olerum, qvibus homo satisfacit debito in nocte Paschatis, enumeratorum in cap. 2. tractatus Pesachim. Et pro Akrebalim in lingva Arabica dicitur אלעקרבוץ, notumq; (*olus*) est apud nos, cujus folia sunt in forma scorpionis. Cæterum interrogavit Rabbi Ilai omnes discipulos R. Eleasaris; num audivisset qvisqvam ex illis ex Rabbi Eleasare unam ex istis tribus constitutionibus, qvas audiverat ipse. Sed non invenit qvenqvam, qvi audivisset illas: nisi qvod ille solus (*audivisset.*) Qvare nulla illarum est constitutio. Sed omnes sunt repudiatæ.

CAP. III.

ANNOTATIO XVII. AD MISCHN. I.

pag. 8.

בכל מערבין ומשתתפין וכו׳

Per omnia miscent & communicant &c.

מערבין Miscentes (*sunt,*) indicat mixturas Sabbathicas terminorum,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

norum, qvæ amplius explicabuntur infra: ſed mixturis Sabbathicis atriorum ſunt ſua jura, qvæ explicabuntur in fine cap. VII. ומשתתפין. Et communicant (*ſeu ſocietatem ineunt:*) hæ ſunt communicationes introituum. Eſtq; communio hominum introitu utentium, ut utantur illo de domo in domum: qvemadmodum explicabitur in cap. VIII. Cæterum non convenit, ut fiat ulla de his mixturis, niſi per cibos. Jam verò aqva & ſal non ſunt ex cibis: ſed deducunt cibum in loca ſua nota. Sic non miſcent aut communicant per herbas notas apud nos, fungos ſcil. & boletos: nam hi propter corruptionem cibi, qvæ oritur ex illis, qvod ſint extremè mali, non numerantur inter cibos. Cæterum qvod dicit: בכל, per omnia, eſt modus loqvendi hyperbolicus. Regula verò apud nos eſt: non diſcunt ex univerſalibus propoſitionibus, etiam illorum locorum, in qvibus dicitur: Excepto. Porrò, Argentum decimarum eſt decimarum ſecundarum, cujus (*argenti*) jus eſt, emere illo cibum & potum in Jeruſalem tantum. Atq; hoc eſt, qvod dixit ſcriptura: Et dabis pro omni, qvod concupiverit anima tua (*Devt.XIV. v.26.*) ſed pridem expoſuimus omnia jura ejus in tractatu Maæſer Scheni. Præterea qvando dicunt: Qvi vovet à cibis (*abſtinere,*) id ordinarunt de nutrientibus. Nam ſi qvis juraverit, ſe non comeſturum, qvicqvid nutriat, aut alat, ei licita ſunt aqva & ſal: propterea qvod non alant, qvemadmodum expoſuimus. Si qvis juraverit, ſe non comeſturum cibum, ei non prohibitæ ſunt, niſi qvinq; ſpecies. Verum amplius explicabuntur hæc jura in tractatu Nedarim. Et (*pergunt*) Naſiræo per vivum, atq; Israëlitæ per Thrumam: idq; ideo, qvia licet hæc non conveniant illis in cibum, conveniunt tamen in cibum aliorum. Symmachus qvidem dicit, qvod reqviratur à nobis, ut res ejusmodi ſit, qvam qvis miſcere Sabbathicè poſſit ſibi ipſi. Jam verò vinum convenire Naſiræo, qvum petierit à Sapiente, ut ſolvat ſibi votum ſuum. At Thruma non convenit Israëlitæ in eo Sabbatho, pro qvo miſcuerit, ullo modo. Nam ſi roget Sapientem, & hic liberaverit eum ab errore ſuo, (*vel tanqvam errantem,*) non qvidem erit Thruma, erit tamen non decimatum; jam vero non decimatum non convenit pro cibo (*Israëlitæ:*) neq; tamen etiam licitum eſt ipſi detrahere de illo Thrumam & decimas in Sabbatho; ſicut exponetur in tractatu Jom tob. Atq; hinc diſſenſit Symmachus circa Thrumam, non autem circa vinum pro Naſiræo. Sacerdoti (*pergit*) in agro immundo: hoc vult qvod Sacerdos mixturas Sabbathicas terminorum ſuorum ponat in agro immundo: Jam verò reqviruntur à nobis tales mixturæ Sabbathicæ terminorum, ut qvi miſcet, poſſit intrare locum, in qvo ſuam dedit mixturam Sabbathicam, ut ipſe

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

& mixtura ejus ſint in eodem loco; Sed Ager immundus tres habet ſpecies; qvæ explicatæ ſunt in fine tractatus Oholoth. Prima eſt, qvando aratum eſt ſepulchrum in agro, & commixta ſunt oſſa cum terra, & comminuta ſunt. In ejusmodi itaq; locum ingredi poteſt Sacerdos, cum hac conditione, ut perveſtiget terram, ſuper qvâ iturus eſt, & poſtea eat, ut non attingat os, qvum miſcet. לחוץ ולאכול Extruere maceriem & comedere, hoc vult, ut ingrediatur maceriem, donec perveniat ad locum mixturæ, & comedat eum (*cibum*) ibi, ſi voluerit; qvemadmodum ingreditur in eum, qvoad aërem. Cæterum principium diſſenſus Rabbi Jehudah & Doctorum noſtrorum, eſt id qvod dicam tibi. Nimirum, omnes conſentiunt in qvatuor fundamenta. Qvorum primum eſt: Domus (*ſeu locus*) ſepulchrorum prohibita eſt qvoad uſum (*& commodum inde accipiendum.*) Alterum: Non miſcent, niſi circa rem præcepti. Tertium: præcepta de non capiendo commodo ſunt conditionata. Qvartum: tempus acqvirendæ mixturæ Sabbathicæ eſt inter ſoles. Jam itaq; omnes qvoq; in hoc conſentiunt, qvod tempore acqvirendæ mixturæ Sabbathicæ licitum ſit, eſſe in domo ſepulchrorum; licet interdicta ſit qvoad uſum, qvia iſtiusmodi mixtura eſt præcepti; at præcepta de non capiendo commodo ſunt conditionata. Sed Rabbi Jehudah dicit, qvod ex qvo tempore acqviſiverit homo mixturam, non curet amplius, num ſuperſit iſta res per qvam miſcuit; an verò perierit poſtea. Atq; hinc licitum illi eſt apud ipſum, ut acqvirat mixturam in domo ſepulturæ. At Doctores noſtri dicunt, qvod homo intendat, ut remaneat ſibi iſta res, qva miſcuit, ad comedendum illam, ſi opus habuerit ea, etiam poſt acqviſitionem mixturæ. Hinc non licitum eſt apud illos relinqvere eam in domo ſepulturæ; propterea qvod hæc prohibita ſit qvoad uſum, nec licitum ipſi ſit recondere ibi rem aliqvam. Neq; verò etiam ibi eſt aliqvod præceptum: nam præceptum eſt de tempore acqviſitionis mixturæ Sabbathicæ. Clarum autem tibi erit ex hoc, qvod non Sacerdoti tantum prohibuerint Sapientes relictionem mixturæ in loco ſepulchrorum, ſed ſimul (*cuicunq;*) Iſraëlitæ. Tandem non eſt deciſio juxta Symmachum; nec juxta Rabbi Jehudam.

ANNOTATIO XIIX. AD MISCH. II.

pag. 9.

מערבין בדמאי ובמעשר ראשון וכו׳

Miſcent per Demaj & decimas priores &c.

Dicit, qvod poſſit homo miſcere per Demaj, & per decimas primas, à qvibus detracta eſt Thruma, & per decimas ſecundas, & per ſanctum,

ſanctum, qvæ redempta ſunt. Id qvod manifeſtum eſt. Præterea dicit: Sed non per non decimatum, qvod ipſum etiam manifeſtum eſt. Reſponſionem autem ad unumqvodq; eorum, & interpretationem, ad eum modum, qvo poſuimus in tractatu Berachoth & Schabbath, inqvires ibi. Cæterum mittens mixturam ſuam per manum ſurdi, eſt is, qvi mittit mixturam ſuam cum eo ad finem bis mille ulnarum. Dictum enim hujus loci non eſt (*accipiendum*) niſi de mixturis terminorum. Sed qvod ad mixturam atriorum, ſufficit ipſi ad acqviſitionem, ſicut exponetur. Is autem qvi non confitetur mixturam Sabbathicam, eſt Gentilis & Sadducæus; qvi non confitentur mixturam Sabbathicam. Si tamen (*qvis*) miſerit eam per manum unius ex iſtis ineptis, ut perveniat in manus idonei, & hic idoneus deportet ad finem bis mille ulnarum, tùm ecce licita eſt; modo viderit iſtum ineptum, qvando tradiderit in manum hominis idonei.

ANNOTATIO XIX. AD MISCH. III.

נתנו באילן למעלה וכו׳

Si dederit illam in arbore altius &c.

pag. 9. & 10.

Hæc Miſchna exigit fundamenta: qvorum nonnulla præmiſſa ſunt; nonnulla nondum præmiſſa ſunt. Ego verò adducam ea hic clarioris expoſitionis gratia. Fundamenta itaq; iſta hæc ſunt. Locorum diſcrimina qvoad Sabbathum ſunt qvatuor: Locus publicus, locus privatus, carmelith, & locus liber: qvos locos pridem definivimus in principio tractatus Schabbath, & indicavimus, qvod qvi educat è carmelith in locum publicum aut in locum privatum, non ſit reus mortis; prohibitum tamen ipſi ſit ex conſtitutione Doctorum. Item, tempus acqviſitionis mixturæ eſt inter ſoles. Item Ribbi putat, qvod qvando res ſit, qvæ ex conſtitutione Doctorum (*oriunda,*) non conſtituerint ſuper ea (*qvicqvam*) de tempore inter ſoles. Item, qvod prohibitum ſit, uſum capere ex arbore, per conſtitutionem Doctorum. Item, qvod qvando homo miſceat mixturas terminorum, neceſſe ſit, ut ipſe & mixtura ejus eſſe poſſint in eodem loco; dicere volo, ut poſſit comedere mixturam ſuam in loco, in qvo Sabbathum tranſigere velit. Jam itaq; qvod ab initio hujus Miſchnæ dicit: Si poſuit eam (*mixturam*) in arbore; id (*accipiendum*) cum hac conditione, ut ſint circa arborem qvatuor palmi, ſuper qvatuor palmis aut amplius: & ipſe intentionem habeat tranſigendi Sabbathum (*vel conſtituendi ſedem Sabbathicam*) in loco publico, ſi ergo poſuerit mixturam ſuam in ejusmodi arbore ſupra decem (*palmos,*) tum erit mixtura in loco

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

privato; ipse verò (*homo*) in loco publico. Hinc mixtura ejus non erit mixtura (*legitima*;) qvia non fieri poterit, ut ille accipiat mixturam suam inter soles, & educat in locum, ubi ipse Sabbathum agit, (*seu sedem Sabbathicam fixit.*) Qvod si posuerit infra decem (*palmos,*) erit mixtura in carmelith, poteritqve educere inter soles in locum publicum; qvia (*non est eductio illa prohibita*) nisi ex constitutione Doctorum: atqve adeo, si maxime usum capiat ex arbore, id tamen licitum est inter soles, juxta sententiam Ribbi. Atq; hæ omnes constitutiones sunt ejusdem Ribbi. Qvod jam præterea dicit: si posuit eam in fovea (*cisterna,*) hoc vult, ut fovea sit carmelith, & locus transigendi Sabbathi publicus. קונטס est baculus tenuis, ex qvo fecerunt הרמחים lanceas. Nomina autem רמוח (&) קונטס & קונדס omnia paria sunt, propterea qvod & arundo & baculus tenuia sunt, nec in iis sunt (*palmi*) qvatuor super qvatuor, qvi est locus liber. Itaq; si qvis voluerit Sabbathum transigere in loco publico, & dederit ibi mixturam suam, etiam supra centum ulnas, nihilominus erit mixtura (*legitima;*) propterea qvod possit inde demittere etiam in Sabbatho. Attamen reqvisivit hic Ribbi, ut, sive arundo sive baculus sit, sit evulsa (*terræ non amplius adnata*) & infixa; nec etiam terræ affixa (*seu conjuncta.*) Qvamvis enim tum fuerit inter soles, qvod est tempus acqvisitionis mixturæ Sabbathicæ, & licitum sit, usum capere ex affixo (*seu immobili,*) isto tempore; casus tamen (*attendendus est.*) ne forte incidat, casus item, ne forte concidat istam arundinem, qvum adfixa sit terræ; qvod prohibitum est sub pœna lapidationis. Qvare mixturam sibi facere debet in arundine evulsa è loco, qvo crevit; qvia tum licitum erit concidere illam. Eadem est ratio baculi tenuis. מגדל est arca, in qva asservant vestes: Ubi si fuerint fila aut sera, ut non possit aperiri turris ista, nisi per clavem, aut solutionem istorum filorum, amissa autem fuerit clavis; tum dicit Doctor primus, qvod possit solvere fila cultro, & educere mixturam, nec sit ibi interdictum sub lapidationis pœna; propterea qvod sit destruens in ista sectione; unde etiam mixtura ejus sit mixtura (*legitima.*) At Rabbi Elieser existimat, qvod non sumendum sit instrumentum, nisi in usum suum (*proprium,*) prohibitumqve sit transferre cultrum ad secanda fila; sed (*tantum*) ad secandum cibum; atqve adeo non possit (*qvisqvam*) educere mixturam, nisi per clavem. Atqve propterea dixit, si nescit clavem in loco suo, non est mixtura. Decisio est juxta Ribbi, qvum dixit: Rem, qvæ (*prohibita*) per constitutionem Doctorum Sabbathicam, inter soles non constituerunt, tanqvam præceptum. Nec est decisio juxta Rabbi Elieserem.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XX. AD MISCHN. IV.

נתגלגל חוץ לתחום וכו׳ pag. 16.

Si voluta fuerit extra terminum &c.

Si voluta fuerit extra (*terminum*) &c. usq; ad Rectum. Pridem nosti, qvod, qvicqvid dicitur in omnibus his constitutionibus, non sit dictum nisi de mixturis terminorum. Nosti etiam, qvod acqvisitio mixturæ sit inter soles. Et qvando appropinqvavit tempus inter soles, & mixtura invenitur conveniens in cibum; non qværunt de eâ, (*aut curant,*) si perierit postea. Scito verò porrò, qvod, qvando posuit homo mixturam suam in loco, qvicunq; etiam sit, qvo posuerit eam; qvod (*inqvam*) competant ipsi qvatuor ulnæ in loco mixturæ suæ, ut medium sit in medio, (*seu centro*) qvatuor ulnarum. Jam qvod dicit: Si voluta fuerit extra terminum, hoc vult, qvod voluta sit versus aliqvod latus duas ulnas è loco suo, in qvo posita erat: qvomodo erit extra terminum, nec erit ipsi licitum, reponere illam (*in suo loco.*) Sensus τȣ̃ Camelarius & Asinarius, est, qvod ejusmodi sit, qvasi trahens camelum & asinum. Simile autem istud hoc vult, qvod, qvando qvis trahit camelum & asinum, non possit unus ire propter alterum. Nam camelus non poterit ire, nisi qvando ille iverit & duxerit ipsum ante ipsum; nec asinus poterit ire, nisi qvando iverit rector asini post ipsum: atq; ideo, qvando unus iverit, alter stabit, nec poterit ire. Eodem modo se habet is, qvi dubius est circa mixturam. (*Nam*) non poterit abire in locum, ubi mixturam fecit; ne forte perierit mixtura, qvum adhuc dies esset, & non sit mixtura: similiter non poterit abire bis mille ulnas versus qvemcunq; ventum, qvemadmodum potuit ire prius: ne forte perierit mixtura, qvum advesperavisset, & mixtura fuisset inter soles; ut prohibitum ipsi sit abire, nisi in locum, pro qvo mixturam fecit. Judicium autem istud fecerunt juxta rigorem, si ex. gr. mixturam fecit ad mille ulnas versus ortum tantum, & ter mille (*ulnas*) versus occasum, ut infra exponemus, & incidit in mixturam, qvodcunq; cadere potest, dubium ex dubiis; non poterit versus ortum abire ultra mille ulnas, & versus occasum ad bis mille tantum. Cæterum Rabbi Jose & Rabbi Schimeon dicunt, qvod dubium mixturæ rectum tamen sit. Dixerunt enim: insistunt præsumptioni suæ. At Rabbi Mëir & R. Jehudah dixerunt, qvod termini ex lege strictius jus habeant in Sabbatho. Porrò indicat nobis per τὸ נתגלגל voluta erit, qvando non relinqvitur mixtura in loco suo. Et per τὸ qvando ceciderit super illam גל acervus, ut relicta sit in loco suo, qvod tum idem omnino sit: qvemadmodum contra, qvum dicit: si cecidit super illam

illam גל acervus, ut possibile non sit educere illam, nisi post fossionem, aut voluta est, ut possit ventus eam reponere, idem omnino est. Addicit nobis τὸ נשרף combusta fuerit, ad ostendendum nobis vim hujus juris apud Rabbi Jose; qvi rectam pronuntiat, si maximè combusta fuerit, ut in nihilum redacta sit: Nec non vim Juris apud Rabbi Mëir, qvi rigorosius censuit, si maximè fuerit Thruma magna, sed polluta, qvæ permanet qvidem loco suo, & sicut fuit, verum dubia facta est, qvod ad immunditiem suam: sitne polluta, qvum adhuc dies esset, annon? Tandem verò decisio est juxta Rabbi Jose & Rabbi Schimeonem.

ANNOTATIO XXI. AD MISCH. V.

pag. 11.

מתנה אדם על עירובו וכו׳

Conditionem potest addere homo mixturæ suæ &c.

Miscendos terminos, qvos promisi tibi expositurum, hic exponam tibi: Nimirum qvod licitum sit unicuiq; homini ire duo millia ulnarum extra urbem, versus qvemcunq; ventum velit, de qvatuor ventis; versus ortum, versus occidentem, versus septentrionem & versus meridiem. Atq; hic terminus Sabbathicus. At qvando, qvisqvis sit civium urbis, voluerit ire, versus qvemcunq; ventorum, ultra duo millia ulnarum: tum opus habebit mixtura Sabbathica. Atq; hæ sunt mixturæ terminorum. Repræsentato tibi ipsi hoc per exemplum, (*vel attende animum tuum ad exemplum.*) Qvum aliqvis homo fuerit, qvi voluerit ire versus ortum tria millia ulnarum. Tum sumet mixturam Sabbathicam in vespera Sabbathi, & discedet ab urbe mille ulnas, deponetq; ibi mixturam suam; atq; tum erit qvasi qvem Sabbathum deprehendisset in isto loco, poteritq; ire à loco mixturæ suæ duo millia ulnarum. Itaq; cum ortus fuerit dies crastinus, h. e. Sabbathum aut dies festus, ibit usq; ad locum mixturæ, & à loco mixturæ duo millia ulnarum. Qvomodo deprehendetur, qvod iverit versus ventum orientalem tria millia ulnarum. Interim non licebit ipsi ire versus occidentem, nisi mille ulnas tantum. Nam mille (*ulnas,*) qvas protulit (*ulterius*) versus ortum, illas diminuit de latere occidentali. Eodem modo, si deposuit mixturam, discedendo duo millia ulnarum ab urbe versus orientem; potest abire versus orientem qvater mille ulnas; sed non poterit pergere versus occidentem, vel unicam ulnam; propterea qvod sumpsit bis mille (*ulnas,*) qvas habuit in vento (*seu plaga*) occidentali, & addidit vento (*seu plaga*) orientali. Eadem hac ratione poteris addere decem

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

decem ulnas, aut viginti, aut centum, aut qvamcunq; volueris qvantitatē, qvemadmodum indicavimus. Sed qvantum addideris ab una plaga (*seu vento,*) tantum detrahes de plaga altera ipsi opposita; donec perveneris eò, ut addas tota octena millia uni plagæ, (*seu vento.*) Et tu observa rem hanc, nec coge nos, ut repetamus eam qvocunq; loco: imprimis, qvia hujus ejusdem rei mentio fit in multis locis. Dixit verò hic, qvod homo conditionatè facere possit mixturam suam, & facere in vespera Sabbathi geminam mixturam; ita qvidem, ut ponat unam in distantia bis mille ulnarum ab urbe versus occasum, alteram verò in distantia bis mille ulnarum versus ortum, conditionemq; apponat, ut dicat: Si venerint Gentiles ab occidente, ibo qvatuor mille ulnas versus ortum, & acqviescam in mixtura, qvæ ab occasu est, ut fugiam coram gentilibus. Item, si Sapiens (*aliqvis*) venerit ab ortu, acqviescam in mixtura, qvæ ab ortu est, usq; dum perveniam ad istum Sapientem. Item, si novi aliqvid continget ab utroq; vento (*seu plaga,*) in locum, qvem elegero, ibo, h.e. acqviescam in mixtura, qvæcunq; placuerit: qvod si non emerget aliqvid novi, ero sicut qvivis civis urbis meæ, ut abeam tantum bis mille ulnas, versus unumqvemq; ventum (*seu plagam.*) Qvomodo non curabit (*homo*) utramq; mixturam suam. Eqvidem Rabbi Jehudah dicit, qvod (*homo*) accedere debeat Doctorem suum omnibus modis, si maxime alter sit sapientior, nec libera ipsi electio, ut abeat in qvemcunq; locum voluerit. Sapientes non respexerunt hoc; qvandoqvidem homo forte eligat honorare facies amici sui (*visitationem amici sui*) magis, qvàm honorare faciem Doctoris sui. Et (*revera*) non est decisio juxta Rabbi Jehudam.

ANNOTATIO XXII. AD MISCH. VI.

רבי אליעזר אומר יום טוב וכו׳

Rabbi Eliesér dicit: Dies festus &c.

p. 11. & 12.

R. Eliesér putat, qvod Sabbathum & dies festus sint duæ (*distinctæ*) sanctitates, ut qvævis illarum distincta sit ab altera: atq; ideo licitum sit homini, ut faciat duas distinctas mixturas terminorum, in vespera diei festi, qvando inciderit dies festus, ut sit in vespera Sabbathi; aut in vesperâ Sabbathi, si dies festus inciderit in primam (*septimanæ:*) ita qvidem, ut ponat mixturam unam ab ortu, & alteram ab occasu; acqviescatq; in altera ex illis die festo, & in altera in Sabbatho; aut, ut faciat mixturam in aliqva ex plagis (*seu ventis,*) & acqviescat in illa alterutro ex (*istis*) diebus; in die

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

altero verò, sit sicut (*alii*) cives urbis suæ, abeatq; in locum, qvo illi possunt abire. Qvomodo libera electio illi erit in omnibus istis modis (*miscendi.*) Verum enim verò Sapientes dixerunt, esse unam eandemq; sanctitatem, ideoq; non esse illi libertatem miscendi, nisi ab una plaga pro utroq; die. Qvod verò Sapientes dixerunt hîc in hac Mischna, dixerunt tanqvam excipientes adversus Rabbi Elieserem. Et sensus exceptionis eorum est hic, qvod dicere ipsi voluerunt sic: Qvemadmodum homo non potest sibi mixturam facere pro ejusdem diei dimidia parte versus ortum, & pro dimidia parte versus occasum; sed potest tantum mixturam facere versus plagam unam, aut nullo modo debet mixturam facere: sic etiam, qvantum ad duos dies (*istos*,) faciet mixturam versus plagam unam pro ambobus diebus, aut nullam omnino faciet: propterea qvod illi reputarunt sanctitatem istam pro una strictè. Judicarunt autem ita de sanctitate ista, eum in finem, ut (*homo*) obligatus sit, denuò ponere mixturam eandem; qvemadmodum videbis ex simili eorum. Et est sane Regula apud nos: Qvisqvis mixturam fecerit pro (*die*) primo per portionem (*cibi*) & voluerit per portionem (*cibi*) mixturam facere pro (*die*) secundo, eum oportet mixturam facere una eademq; mixtura; ideoq; tollet eam, & perget sibi. Hoc verò fieri non potest, nisi qvando inciderit dies festus in vesperam Sabbathi. Tum (*namq;*) fieri poterit, ut portet mixturam die qvinto, & vesperam transigat super illa; deinde secum sumat, & portet postero die, qvi est dies festus, & vesperam (*similiter*) transigat super illa, comedatq; illam: propterea qvod, qvum Sabbathum sit, non possit reportare. At qvum dies festus erit post Sabbathum, non superest ipsi alia via, nisi ut ponat eam ibi à vespera Sabbathi in loco certo, ut maneat ibi usqve ad exitus Sabbathi, qvæ erit nox diei festi. Verum enim verò qvum audivit ipsos Rabbi Elieser, qvod adacti essent ad reportationem mixturæ: respondit ipsis: confitemini vos mihi, qvod sint duæ sanctitates: nisi enim hoc foret, suffecisset isti ut vesperam transigeret super illa (*die*) primo. Sed ipsi sententiam tulerunt juxta rigorem; qvemadmodum memoravi tibi. Cæterum decisio est juxta Rabbi Elieserem, qvoad sententiam illius, qvod sint duæ (*diversæ*) sanctitates; possitqve qvis facere qvicqvid dixit, itemqve qvoad id, qvod conclusit, qvod non permittere debeamus facere mixturam in die festo pro Sabbatho, propterea qvod Regula apud nos sit: Dies festus nihil præparat Sabbatho, qvemadmodum exponemus in tractatu Beza. Idcirco mixturam facimus Sabbatho in vespera diei festi.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XXIII. AD MISCHN. VII.

רבי יהודה אומר ראש השנה וכו׳

Rabbi Jehudah dicit: Pro initio anni &c. *pag. 13.*

Dies dubius fuit apud illos, qvando egerunt juxta visionem (*ocularem.*) Is verò est dies trigesimus Ælul (*Mensis sexti.*) Nam si apparebat Luna nocte trigesimi, fuit Ælul viginti novem (*dierum,*) h. e. fuit Ælul deficiens (*mensis, sive inter eos, qvi pauciores, qvam triginta dies habent:*) qvod si non apparebat Luna nocte trigesimi (*diei,*) fuit Ælul triginta dierum, h.e. fuit Ælul intercalatus (*s. plenus:*) initium autem anni fuit in die trigesimo primo ab Ælul (*mensis die primo numerando.*) Itaqve Rabbi Jehudah dixit, ut (*qvis*) faciat die vigesimo nono Æluli duas mixturas, si velit: qvandoqvidem ignoret, futurumne sit postridie initium anni, an verò perendie. Et licet voluerit ire postridie versus ortum, & altero die (*perendino*) versus occasum; posse tamen Conditionem, qvamcunqve voluerit, addere: ita, ut, si voluerit, mixturam ponat pro die trigesimo versus plagam unam (*mundi,*) & pro die trigesimo primo versus plagam aliam; aut, ut ponat mixturam pro alterutro istorum duorum dierum versus plagam qvamcunqve de plagis; die autem altero sit sicut Cives urbis suæ; sitqve ipsi potestas electionis in omnibus istis, propterea qvod incertus sit de sanctitate (*dierum.*) Et decisio est juxta R. Jehudam, qvoad hanc constitutionem. Veruntamen tempore hoc, in duobus diebus festis initii anni, qvos nos constituimus juxta Calculum, prohibitum est, diversas facere mixturas; ideo qvod una sit sanctitas. Regula namqve apud nos est, qvod sint sicut dies unus longissimus. Sed reliqvi bini dies captivitatum (*s. exiliorum*) sunt duæ (*distinctæ*) sanctitates, & licitum est in illis facere, qvicqvid (*modò*) commemoratum est, juxta sententiam R. Jehudæ, circa distinctas mixturas.

ANNOTATIO XXIV. AD MISCH. VIII.

ועוד אומר ר׳ יהודה וכו׳

Et præterea dicit R. Jehudah &c. *pag. 13.*

Regula apud nos est, qvod prohibitum sit, detrahere Thrumoth, & decimas in die festo: qvod amplius explicabitur suo loco. Exemplum verò ad dictum R. Jehudæ, hoc esto. Si coram aliqvo sint duæ corbes fru-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ctuum non decimatorum, tum monstrabit corbem unam, vocabitq; ea m primam, atq; dicet, in die festo primo: si dies hic profestus fuerit, qvo licitum sit detrahere Thrumoth & decimas, hæc corbis prima *(dabit)* Thrumam & decimas pro corbe altera; sed si fuerit dies sanctus, nihil qvicqvam valeant verba mea. Postero autem die dicet: si hic dies fuerit profestus, tum hæc ipsa corbis, qvam monstravi heri, *(dabit)* Thrumam & decimas pro corbe altera. Tum licebit ipsi edere de corbe secundâ. Qvod si, *(perget,)* hic dies fuerit sanctus, tum non valeant qvicqvam verba mea. Atqve ita licebit comedere de corbe secundâ necessariò in die festo. Qvandoqvidem si dies festus secundus sanctus fuerit, conditio ejus die primo *(posita)* manebit firma; sed si dies primus fuerit sanctus, tum conditio in die secundo *(dicta)* manebit firma. Similiter ovum, qvod partum est in primo, comedetur in secundo, eâdem ratione. Nam si primus fuerit sanctus, & secundus profestus, tum licitum erit in Cibum: Qvod si dies festus secundus sanctus fuerit, primus profestus erit, & profanum etiam id, qvod præparaverat diei festo, qvemadmodum exponitur & explicatur in tract. Beza. Hoc enim omne juxta id, qvod existimavit *(R. Jehudah,)* esse duas *(diversas)* sanctitates. Proposuit verò *(Mischna)* nobis istas tres constitutiones, ut doceret te conseqvens sententiæ ipsius, qvando ipse supposuit, esse istas duas sanctitates, tum qvoad mixturam, ut in ea non faciat opus; tum qvoad corbem, ut Casus non timeatur, ne fortè separet ex illa *(corbe)* Thrumam alterutro istorum dierum: tum etiam qvoad ovum, ut non timeatur casus, ne fortè comedatur qvod partum in die festo, cum prohibitum tamen sit, qvemadmodum exponetur in *(Tractatu)* Beza. Cæterum jam supra exposui tibi, qvod decisio sit juxta R. Jehudam in illis omnibus rebus: tantùm non in duobus diebus festis initii anni; propterea qvod sunt una sanctitas.

ANNOTATIO XXV. AD MISCH. IX.

pag. 13.

רבי דוסא בן הרכינוס אומר וכו׳

Rabbi Dusa filius Harchini dicit &c.

Rabbi Dusa complexus est in hoc dicto duas sententias. Una est, qvod ille fuerit Maskir *(memoriam repetens)* novilunii initii anni. Altera est, qvod conditione usus sit in initio anni, & dixerit: sive hodie, sive cras sit. Cæterum est regula apud nos, qvam modò suggessi tibi, qvod duo dies festi initii anni sint una sanctitas. Itaq; conditiones in illis non sunt licitæ. Ratio sumitur à Casu; ne fortè parvi pendant eos populi terræ *(vulgus,)*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

(*vulgus,*) qvando audiverint, qvod dubia sit res. Attendimus autem (*eò magis*) hoc in initio anni; qvia etiam eo tempore qvo constituerunt (*initium anni*) juxta apparitionem (*lunæ,*) celebrarunt initium anni duobus diebus plerumq;. Similiter regula apud nos est, ut non mentio fiat Novilunii in precibus novi anni; sed memoriam tamen unam indicet (*Maskir,*) qvæ utrumq; respiciat. Porro qvod dicitur בכסה in tempore constituto, ad diem festi nostri (*Psalm.LXXXI. v.4.*) (*hoc vult:*) Festum, in qvo initium anni occultum est. Ecce clarum factum est tibi, qvod verba R. Dusæ ab omnibus repudientur.

CAP. IV.

ANNOTATIO XXVI. AD MISCH. I.

מי שהוציאוהו גוים או רוח רעה וכו׳ *pag.14.*

Si qvem eduxerunt gentiles aut spiritus malus &c.

Spiritum malum vocant omne damnum, qvod non venit à manu hominis, sed alia, qvæcunq; illa sit, causa. Cæterum qvando homo egreditur extra terminum (*Sabbathicum*) voluntariò, non (*licitæ sunt*) ipsi, nisi qvatuor Ulnæ, si maximè reductus fuerit contra voluntatem suam. Sic; si exiverit contra voluntatem suam, & reversus fuerit voluntariò. פרנדסין Est nomen loci. הפליג dicitur de progressu navis in alto mari. Porrò scito, qvod R. Eliefer & Jehoschea dissentiant à R. Gamaliele & R. Eliesere filio Asariæ, circa navem, qvæ erat in portu, qvod illa similis sit caulæ aut carceri: sed navis, qvæ exivit, juxta omnium sententiam licita est, ut qvis ambulet in tota. Ratio autem dissensus eorum est, qvod R. Eliefer & R. Jehoschea dicunt: si tu permiseris alicui ire in caulâ & Carcere, cui parietes sunt, similiter ibit in Valle, si eo collocatus fuerit. Atq; non permissum illi est, ut ambulet in ea, nisi qvatuor ulnas. Insuper prohibuerunt caulam & carcerem, ut non misceatur jus eorum, qvemadmodum jus vallis. Sed R. Gamaliel, & R. Eliefer filius Asariæ non attendunt (*s. curant*) hunc Casum. Et (*sanè*) decisio est juxta R. Gamalielem & R. Elieserem filium Asariæ in toto hoc negotio.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XXVII. AD MISCH. II.

pag. 14.

פעם אחת לא נכנסו לנמל וכו׳

Aliqvando non ingrediebantur in portum &c.

Vocant נמל Namal, locum, ubi naves abſconditæ (*ſecuræ*) ſunt à vento, & egredi poſſunt inde in aridam. Qvod dicit: Fui videns (*& obſervans,*) id omne vult, qvod licet impoſſibile ſit ſcire diſtantiam loci, qvemcunq; ſumere volueris, ex eo, qvod cognoſcit oculus: (*poſſibile tamen ſit*) per inſtrumenta, qvæ faciunt Mathematici. Intelligi enim hoc poteſt per radicum tubicum, qvi eſt aliqvod ex Inſtrumentis aheneis, per qvod vident, qvi ſtellas obſervant, vocaturq; in lingva Arabica אצטרלב Aſtrolabium. Nolo immorari, & commemorare, qvomodo apprehendatur (*intelligatur.*) Nam prolixus foret ſermo hac de re; & tamen ex prolixitate qvoq; non intelliget hoc qvisqvam, niſi is, qvi novit Mathematicum ſtudium, ſcitq;, qvid conſeqvatur ex proportione ſimilium, qvæ inter ſe ſimilia ſunt; & qva ratione producatur latus aliqvod, qvod cognitum non eſt, qvando ſciveris latera reliqva, qvæ ad eandem rem faciunt (*& proportionem inter ſe habent.*) Ex eo autem, in qvo convenit doctrina Arithmetica, (*i.e. ex proportionibus Arithmeticis*) cum hâc ſcientia, inveniri poteſt res iſta (*aliqvo modo,*) ut non opus ſit prolixitate. Scito præterea, qvod portus non ſit circumdatus macerie. Nam ſi foret circumdatus, foret etiam licitus, juxta ſententiam R. Gamalielis, ſi maximè non foret intra terminum Sabbathicum, donec advesperaſſet; qvemadmodum noviſti ſententiam ejus de caulâ & carcere, de qvibus dicit: Perambulat totum. Et ſic etiam expoſitum (*hoc*) eſt in Hieroſolymitano (*Talmude.*)

ANNOTATIO XXIIX. AD MISCHN. III.

pag. 15.

מי שיצא ברשות וכו׳

Si qvis exiverit cum poteſtate &c.

Per רשות Poteſtatem, hoc vult, qvod lex dederit poteſtatem faciendi præceptum, aut eripere è manu prædatorum, aut ex flumine. Porrò, qvando dixerunt illi: Jam factum eſt opus, ad qvod faciendum egreſſus es, licet (*adhuc*) ire ipſi à loco illo ſuo, in qvo fuit, qvum dicerent illi: Jam factum eſt opus, bis mille ulnas verſus qvemcunq; ventum (*ſ. mundi plagam.*) Si itaq; interfuerit inter ipſum & locum, in qvo Sabbathum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

thum ingredi constituit, infra qvater mille ulnas à loco suo (*mensurando*;) & qvando iverit bis mille ulnas à loco suo, qvemadmodum diximus, relictæ fuerint inter ipsum & locum, in qvo Sabbathum ingredi constituit, pauciores qvam bis mille ulnæ, jam pervenit ad terminum Sabbathicum, qvi fuit ipsi præparatus à vespera Sabbathi, licebitq; ipsi pergere ad locum, in qvo Sabbathum ingredi constituit, & poterit inde abire bis mille ulnas versus qvamcunqve plagam, qvemadmodum se habuit prius. Atq; hoc est qvod dicunt: Et si fuerit intra Terminum Sabbathicum, est qvasi non exivisset. Qvod præterea dicit, qvod omnes, qvi exeunt ad eripiendum (*alios*,) possint reverti ad locum suum, non est demonstratio, qvæ congrua sit ei juri, qvod prius recensuit; sed est jus aliud, in qvo remittitur (*concedendo*) ei aliqvid, qvi exivit cum potestate legis (*seu venia ejus*.) Amplius autem adduxit demonstrationem, pro indulgendo ei, qvi exivit cum potestate (*s. venia:*) nec non ei, qvi exivit ad eripiendum animas ex Israële. Atq; hæc ipsa res est, qvam dicunt: ad eripiendum. Dederuntq; ipsis potestatem, nimirum, Eripientibus istis, ut revertantur cum armis, donec ad suum usqve locum perveniant. Sic namqve dicunt: Revertuntur cum armis suis in locum suum.

ANNOTATIO XXIX. AD MISCH. IV. pag. 15.

מי שישב בדרך ועמד וראה וכו׳

Si qvis manserit in via, steteritq; & viderit &c.

Rabbi Mëir dicit, qvod, qvandoqvidem non sciverit, se propè Urbem esse, & commoratus fuerit intra Terminum Sabbathicum, non cogitaverit, ingredi Urbem, atqve ideò non acqvisiverit sibi locum Sabbathisationis in Urbe, atqve sic non liceat ipsi ire nisi bis mille ulnas versus qvamcunqve plagam; ut ambulare debeat (*tantùm*,) donec perveniat ad finem termini Sabbathici, prohibitumqve ipsi sit, ire per totam urbem; At R. Jehudah dicit, qvod, etiamsi non cogitaverit de isto, qvum tamen esset (*revera*) intra Terminum Sabbathicum, acqvisiverit Sabbathisationem intra Urbem, cum civibus Urbis; ut ingredi possit & ambulare per totam Urbem, nec non egredi extra illam usqve ad bis mille ulnas versus qvamcunqve plagam.] Et decisio (*etiam*) est juxta R. Jehudam.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XXX. AD MISCHN. V.

Pag. 16. מי שישן בדרך ולא ידע עד שחשיכה וכו׳

Si qvis dormiverit in via, & non cognoverit, donec advesperaverit &c.

Rabbi Juchanan Filius Nuri dicit: Divitiæ communes acqvirunt Sabbathisationem in loco suo, nec moris est transferre illas, nisi ad bis mille ulnas versus qvamcunq; plagam. Similiter verò hominem, qvando illi non est scientia ulla de mixturæ Sabbathicæ tempore, h.e, qvando dormit, similem esse divitiis communibus, (*seu bonis communibus,*) qvæ non noverunt dominos; ut licitæ ipsi sint bis mille ulnæ versus qvamcunq; plagam. Verum enimverò Sapientes dicunt: divitiæ publicæ acqvirunt Sabbathisationem suam in loco suo; si qvis verò eas sibi promeruit & acqvisivit eas (*sibi;*) licet ipsi absportare in qvemcunqve locum, in qvem ipsi licet ire. Atqve hæc res ipsa est, qvam dicunt: Ecce est sicut pedes cujuscunq; hominis. Hinc qvando homo dormit tempore mixturæ Sabbathicæ, erit sicut divitiæ publicæ, qvibus nulla est scientia, nec acqviret (*sibi*) Sabbathisationem, neqve ibit, nisi qvatuor ulnas. Sed decisio est juxta Rabbi Juchanan Filium Nuri qvoad hoc, qvod hic dixit: licet decisio sit juxta Sapientes, qvoad divitias publicas, qvod hæ sint sicut pedes cujuscunq; hominis. Est namq; hoc mitius. Jam autem amplectimur mitiorem ex duabus sententiis.

ANNOTATIO XXXI. AD MISCH. VI.

Pag. 16. היו שנים מקצת אמותיו של זה וכו׳

Si duo sint, qvorum unius Ulnæ qvædam &c.

Hæc Mischna complectitur Sabbathum & diem festum: & supponit, qvod homini licita sit in Sabbatho translatio ad qvatuor ulnas tantum. Hic itaq; de hoc loqvitur, qvando societas intercesserit duobus hominibus, ut uti possint (*uterq;*) loco communi: idqve clarum est. Sic verò etiam, qvando intercesserit societas in bis mille ulnis, qvas qvilibet habet, ut licitum ipsis sit uti loco communi in die festo. Cæterum fuit tamen dissensus inter R. Schimeonem & Sapientes circa tria atria aperta invicem, qvorum duo exteriora Sabbathicè miscuerint cum intermedio. Nam Sapientes dixerunt, qvod (*omnia*) tria sint prohibita. At R. Schimeon dixit: duo tantùm exteriora sunt prohibita invicem. Et qvum audivisset illos Rabbi Schimeon, qvod in huic juri similibus idem docuissent, qvum dixis-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

dixissent: Fuerunt tria, sed medium absorptum est inter illa (*exteriora:*) incepit objicere illis: Nonne hoc ipsum est constitutio Sabbathica Doctorum de tribus atriis apertis invicem? qvare ergò dissentitis à me circa hoc jus trium atriórum? Dissenserunt autem Sapientes ab illo ibi, propterea qvod dicebant: si permiserint domui exteriori, ut communicet cum intermedia, & intermediæ, ut cum exteriori altera (*communicet:*) forte communicabit qvis è domo exteriori altera cùm exteriori (*prima;*) nec admonebant eum viri istius intermediæ (*domus*) propterea qvod putent, esse eum è suo numero, præ multitudine habitantium ibi; sed hîc, ubi non sunt, nisi tres viri, unusqvisq; eorum festinabit ad socium suum, nec permittet illi transgredi limitem suum; atq; si erravit, commonefaciet. Nihilominus decisio est juxta R. Schimeon, qvum dicit, qvod duo extrema tantum prohibita sint invicem.

ANNOTATIO XXXII. AD MISCHN. VII.

מי שבא בדרך והיה ירא שמא וכו׳

pag. 17.

Si qvis iter suscepit, & timuit, ne forte &c.

Regula apud nos est id, qvod jam indicabo Tibi. Nimirum, qvod homo qvicunqve: modo sit in via propter qvod pauper sit, licitumq; ipsi mixturam Sabbathicam facere per pedes suos, qvemadmodum exponetur; qvando interfuerit inter ipsum & inter locum, qvi locus privatus est, infrà bis mille ulnas, noveritq; ille locum istum, atq; dixerit: Sabbathisatio mea in loco N. N. hoc est, in isto ipso loco (*privato:*) qvod (*inqvam*) acqvirat Sabbathisationem, ibi, qvasi posuisset mixturam, ita ut liceat illi perambulare totum locum, & extra illum ad bis mille ulnas: hâc modò cum conditione, ut adhuc sit altus dies, qvando acqvirit sibi Sabbathisationem in loco isto, possitq; pervenire ad locum istum, saltem celerrimo cursu, anteqvam ingrediatur Sabbathum, ut imputetur ipsi, qvasi eò pervenisset. Similiter si acqvisiverit sibi Sabbathicam sedem in loco publico, qvi qvidem locus notus (*illi*) sit, e.g. radix arboris, aut sepes, tum erunt illi in loco isto qvatuor ulnæ, & bis mille ulnæ extra illas qvatuor ulnas. Verum enim verò qvando dixerit: sub eâ (*arbore,*) qvod indefinitum est; tum nihil qvicqvam dixit (*aut præstitit,*) nec poterit ire, nisi ad radicem arboris tantum, nec abibit inde ad domum suam ulnas bis mille, & ne qvidem qvatuor ulnæ, qvæ ipsi ibi sunt, non definitæ conjungentur cum iis, qvas mille metiamur, bis mille ulnis. Hoc verò ita (*accipiendum est,*) qvando fuerint sub arbore octo ulnæ, aut plures, ut qvoad illas incidat

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

dubium, nec conſtet, qvo loco acqviſiverit ſibi Sabbathicam ſedem. Sed ſi fuerint ſub arbore pauciores, qvam octo ulnæ, poterit inde abire ad domum ſuam ad bis mille ulnas. Nam ſi abſtraxeris de illis qvatuor ulnas, qvæ eſt menſura loci Sabbathiſationis ejus, invenies, qvod qvædam illarum communes ſint cum iſtis qvatuor Ulnis, qvas habet ibi. Omne autem hoc (*intelligendum eſt cum iſta conditione,*) qvando ſuperfuerit de die tantum, ut poſſit pervenire ad locum iſtum curſu; qvemadmodum indicavimus.

ANNOTATIO XXXIII. AD MISCH. VIII.

pag. 17.

אם אינו מכיר או שאינו בקי וכו'

Si non cognovit, aut non peritus eſt &c.

Non eſt בקי בהלכה peritus in conſtitutione, hanc habet interpretationem; qvando non novit, num licitum ſit homini, ut det Sabbathiſationem ſuam in loco ab ipſo remotiori, præter locum, in qvo ipſe conſiſtit. Porrò qvod dicit: Sicut tabula qvadrata, (*dictum eſt*) propterea, qvod impoſſibile ſit in opere (*aliqvo*) facere (*illud*) qvam ratum accuratè. Hinc notum fecit nobis, qvod ſufficiat nobis, ut appareat (*qvid*) qvadratum, qvantum fieri poſſit ab homine, ſicut tabulæ qvadratæ, in qvibus intenditur qvadratura, qvanta fieri poteſt. Per τὸ lucrifaciens angulos, vult dicere, qvatuor additamenta, qvæ ſunt in qvadrato ſupra circulum, qvi intra illud (*inſcriptus fuerit:*) illa namq; additamenta ſunt in angulis; & ideò vocavit illa angulos. Deciſio eſt juxta Sapientes.

ANNOTATIO XXXIV. AD MISCHN. IX.

pag. 18.

זהו שאמרו עני מערב וכו'

Hoc eſt, qvod dixerunt: Pauper miſcet &c.

Hoc dictum refertur ad id, cujus paulo ante mentionem fecerat (*dicens:*) qvum dixerit: Sabbathica mea ſedes eſto in loco meo, acqviſivit ſibi à loco ſuo bis mille ulnas, verſus qvamcunq; plagam. Sed R Mëir non permittit hoc factum, niſi pauperi: propterea, qvod non ſit ipſi facultas mixturam facere per bolum (*cibi.*) Sed ſi qvis facultatem habuerit, oportebit ipſum mixturam facere in loco ſuo omnibus modis: & tum demum poterit abire ad bis mille ulnas, verſus qvemcunq; ventum. Eſt namq; ſententia R. Mëir, fundamentum eſſe in mixtura per bolum. Interim dedit poteſtatem pauperi, ut dicati: Sabbathica ſedes mea erit in loco

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

loco meo, tantum ad rem faciliorem reddendam pauperi. Rabbi verò Jehudah dicit, qvod fundamentum sit mixtura per pedem: interim rem faciliorem reddidit diviti, ut det bolum in manum legati sui, ponatq; legatus bolum istum in loco (*aliqvo,*) ut sit Sabbathica sedes in isto loco, possitq; abire inde bis mille ulnas versus qvemcunq; ventum. Itaq; non est dissensus inter R. Jehudam & R. Mëir. Nam (*juxta utriusq; sententiam*) qvando aliqvam arborem aut sepem, aut locum circumdatum pariete (*seu macerie,*) novit, dicitqve: Sabbathica mea sedes esto in loco N. non sufficit hoc nisi pauperi; sed divitem oportet facere, ut perveniat bolus ad locum Sabbathicæ suæ sedis. Permiserunt tandem hoc ei, qvi in via est, proptera qvod hîc esse soleat pauper: huic verò non est facultas perveniendi eò, & ponere eò bolum. Decisio est juxta R. Jehudam.

ANNOTATIO XXXV. AD MISCHN. X.

מי שיצא לילך לעיר שמערבין בה וכו' *pag. 18.*

Si qvis exivit ad eundem in Urbem, in qva miscent &c.

Fundamentum hujus dicti est, qvod cives urbis fecerunt eum legatum, ut faceret ipsis mixturam ad urbem alteram, qvæ sita ipsis est in distantia duorum terminorum Sabbathicorum, ut possint ire postero die extra urbem (*suam*) ad qvater mille ulnas. Sed hic legatus cum exivisset postero die extra urbem, reduxit eum socius ejus in urbem, anteqvam eò perveniret, ut non faceret mixturam. Rabbi itaq; Jehudah dicit: posteaqvam egressus est, & ingressus viam, ad acqvirendum per eam Sabbathicam sedem in distantia bis mille ulnarum, acqvisivit (*sibi*) ibi Sabbathicam sedem; propterea qvod pauper sit; qvemadmodum supra jam diximus; qvod hic acqvirat (*sibi*) sedem Sabbathicam in distante loco (*aliqvo,*) tantum per hoc, qvando ingressus est viam suam, & suam fecit eam viam. Posteaqvam itaq; exivit (*iste legatus*) cum hâc intentione, (*ut misceret,*) licet ipsi abire extra urbem illam qvater mille ulnas; sed civibus urbis, qvi miserunt eum, non perfectè facta est mixtura. Ideoq; non ibunt extra illam qvater mille ulnas; sed ibunt extra urbem suam bis mille ulnas, versus qvamcunq; plagam, tantum. Verùm Rabbi Mëir dicit, qvod Legatum, posteaqvam ipsi facienda fuit mixtura, nec fecit eam, judicemus rigorosius, ut ne qvidem abeat bis mille ulnas, versus unamqvamq; plagam, qvemadmodum cives urbis (*illius,*) qvi fecerunt eum legatum; sed tantum abire possit bis mille ulnas versus illam plagam,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

versus qvam miserant eum ad mixturam faciendam: versus plagam autem alteram, illi oppositam, abeat, qvemadmodum abiturus fuisset si mixturam fecisset. Qvomodo erit sicut Asinarius & Camelarius, sicut in antecedentibus exposuimus. Sed decisio est juxta Rabbi Jehudam.

ANNOTATIO XXXVI. AD MISCHN. XI.

pag. 18.

מי שיצא חוץ לתחום וכו׳

Si qvis exiverit extra Terminum &c.

Rabbi Eliеser existimat, qvod sint homini in loco suo qvatuor ulnæ, & ipse in medio earum (*constitutus.*) Ubi Ergo is fuerit extra terminum duas ulnas, incidit communio inter qvatuor ulnas ipsius, & inter finem termini; atqve adeò ingredi potest. ממצין Exprimentes sunt mensuras, hoc notat, qvod (*constituti*) Mensores terminorum (*Sabbathicorum*) dimensiones non accuratè observent in mensuris, ut perveniant (*præcisè*) ad finem termini: sed metiantur paulo minus, qvam pro mensura justa, & diminuant de qvolibet fune parumper; inde (*sc.*) qvod contingat venire in loca (*modò*) depressa, (*modò*) verò alta; ut (*ista ratione*) decedant bis mille ulnis ulnæ (*aliqvot,*) si rigorosius examinemus. Hinc permisit R. Schimeon ingredi. Sed non est decisio juxta R. Elieserem: neqve etiam juxta R. Schimeonem.

CAP. V.

ANNOTATIO XXXVII. AD MISCHN. I.

pag. 19.

כיצד מעברין את הערים וכו׳

Qvomodo imprægnant urbes &c.

מעברין Imprægnantes sunt (*hoc loco*) significat hoc, qvod conjungant urbi rem (*aliqvam*) aliam instar fœtus, qvi additus (*seu adjunctus*) est corpori matris suæ: ut incipiat dimensio extra illam rem adjunctam. Dicit autem hîc, qvod, si domus (*aliqva*) fuerit extra urbem, & domus (*alia*) intra urbem, metiamur extra domum, qvæ egreditur ultra urbem, ut addamus Civibus Urbis septuaginta ulnas. Similiter si fuerit ruptura, aut ædificium devastatum, aut גרודיות Rudera: qvæ sunt (*locus*) cui sunt tres maceries tantum. גשרים Pontes, noti sunt. נפשות sunt loci attollentes se de terra; modo ibi sit locus habitationis. Porrò qvando dicit: faciunt eam sicut tabulam qvadratam; per, sicut tabulam, vult dicere, qvod, qvando urbs fuerit rotunda, faciant formam qvadratam, qvæ illam

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

illam attingat, & tunc metiantur extra qvadratam bis mille ulnas versus unamqvamqve plagam, ut lucrifaciant Cives urbis ista additamenta, qvæ addit qvadrata forma circulo, qvi intra illam (*situs*) est.

ANNOTATIO XXXIIX. AD MISCHN. II.

נותנין קרפף לעיר דברי ר״מ וכו׳ *pag. 19.*

Dant Karpeph urbi: verba sunt R. Mëir &c.

קרפף Est latus ex lateribus qvadratis; cujus mensura est spatium duarum searum, h. e. septuaginta (*ulnæ*) & Scherajim. Qvod jam exposuimus in Capite secundo hujus tractatus. Et ita qvidem exposuimus qvod Scherajim sint duæ tertiæ (*ulnæ*) prope. Sententia itaq; R. Mëir est, qvod discedendum sit ab urbe septuaginta (*ulnas*) & Scherajim, & tunc mensurandæ sint bis mille ulnæ termini (*Sabbathici.*) Argumentum ejus pro hoc est *ab ipso sumtum*) ex phrasi legis. מקיר העיר וחוצה à muro urbis, & extra, (*h. e. ut urbs sit extra murum*) qvasi dicat, qvod urbi contingat esse, extra urbem. Sed Sapientes non ita statuunt; sed si fuerint duæ urbes, qvarum distantia duæ Karpephoth, aut, qvantumcunqve sit, minus, qvod (*tum*) sint qvasi una urbs, ita ut metiantur bis mille ulnas versus qvamcunq; plagam extra utramq;, & licitum sit utriqve earum, ut abeat in alteram, & extra illam (*ulterius*) bis mille ulnas. Et hæc ipsa res est, qvam dicunt: Facit Karpeph ambabus, ut sint qvasi una, q. d. qvod qvando fuerit inter illas ista distantia, tunc attribuat (*mensor*) unicuiqve Karpeph cohæreantqve invicem, & sint qvasi una urbs. Et non est decisio juxta Rabbi Mëir.

ANNOTATIO XXXIX. AD MISCH. III.

ולכן השלשה כפרים המשולשים וכו׳ *pag. 20.*

Et sic tres pagi in Triangulo siti &c.

Qvando fuerint Scherajim duæ tertiæ (*ulnæ*) manifestum est, qvod qvantitas duarum Karpephoth sit centum qvadraginta una (*ulnæ*) & tertia (*pars*) Cæterum sensus intentus hic est, qvod si inter duos (*pagos*) extremos distantia sit istius qvantitatis, fingaturqve intermedius, qvod inter eos sit (*in medio,*) relinqvantur inter illum & inter unumqvemq; istorum duæ Karpephoth ab omni latere; accedente qvidem conditione altera, ut sint inter ipsum intermedium, & unumqvemqve extremorum bis mille

ulnæ, aut minus. Tunc itaqve reputabuntur (*omnes*) tres pro una urbe, ut dimensio incipiat extra illos.

ANNOTATIO XL. AD MISCHN. IV.

pag. 20.

אין מודדין אלא בחבל וכו׳

Non metiuntur nisi per funem &c.

Hunc funem oportet esse ex lino. Planum verò hoc est, qvod in omnem dimensionem incidat parum (*s. nonnihil*) propinqvitatis, (*h. e. ut non accuratissimè, sed propè & præterpropter ita se habeat.*) Hinc conditionem hanc posuit, ut nihil addant longitudini hujus funis, nec diminuant de eo qvicqvam. Qvando porrò dicit: Et non metiatur nisi respectu cordis sui, hoc vult dicere, ut teneat finem de fune è regione cordis sui, nec supra illud, nec infra illud. At qvod dicunt: Absorbet illam, hoc significat, qvod extendat funem super illam superius, nec opus habeat dimensione profunditatis vallis aut altitudinis maceriei. Qvando nimirum hoc fieri potest: hoc volo dicere: qvando latitudo vallis erit qvinqvaginta ulnarum, aut minus; qvæ est mensura funis. Similiterq; altitudo maceriei, (*si sic se habeat.*) At qvando fieri non potest, metietur eam, qvemadmodum mox exponitur. Idq; qvando dicit: si pervenit ad montem, absorbet illum: qvod cum conditione (*accipiendum est;*) si sit altitudo ejus supra terram (*tanta,*) ut deprehendantur, qvando mensus fuerit de longitudine ejus in terra qvinq; ulnas; ut (*inqvam*) deprehendantur in altitudine lineæ incidentis in extremitatem qvinqve ulnarum super angulo recto decem palmi. Verum si altitudo ejus supra terram fuerit (*tàm exigua*) ut deprehendatur altitudo qvidem decem palmorum in ista linea incidente, sint verò inde ad finem montis pauciores, qvam qvinq; ulnæ: tum ecce erit sicut maceries alta stans super terræ superficie; nec opus erit absorbere illum, sed includet illum juxta conjecturam. Modo non exeat extra terminum Sabbathicum: qvo hoc vult dicere, ut non consistat iste mensor extra terminum, qvando voluerit traducere funem super locum altum, ad videndum, ad qvem usq; locum pertingat. Idq; propterea; qvia timemus, ne fortè videat eum aliqvis hominum, cum metitur, cogitetq;, qvod ad locum stationis ejus usq; pertigerit terminus Sabbathicus. (*Pergit:*) Audivi, qvod מקדרין discindant (*persorent*) montes: qvo vult indicare conjecturam & propinqvitatem, (*τὸ præterpropter.*) Est autem קודר in stylo eorum (*Talmudicorum*) idem ac המחתך discindens; ut sint מקדרין discindentes mensuram. Ipsa ejus in Talmud interpretatio ita habet: Qvod nimirum sumant funem qvatuor ulnarum,

narum, & unus ſtet in loco montis alto, & alter in loco depreſſo ejusdem: tumq; ſtans in loco alto demittat finem funis verſus pedes ſuos; ſtans verò in loco depreſſo teneat finem funis verſus cor ſuum; deinde diſcedat ab eo juxta menſuram longitudinis funis; atq; ſic metiantur illum totum per qvatuor ulnas juxta hanc propinqvitatem, donec cognoſcatur, qvantum decedat de termino Sabbathico. Et deciſio eſt juxta Duſthai.

ANNOTATIO XLI. AD MISCH. V.

אין מודדין אלא מן המומחה וכו׳ pag. 21.

Non metiuntur niſi per probatum &c.

מומחה Probatus eſt homo Sapiens, promtus in opere ſuo, qvodcunq; etiam opus fuerit, aut in ſcientia (*aliqva*) de ſcientiis. Hic qvidem vult, ut ſit Sapiens (*doctus*) in Arithmetica, promtus in dimenſione fundorum. Qvod dicunt: Attendunt ad locum, qvem ampliavit (*menſor*,) id expoſuerunt in Talmud (*Gemara*,) qvod ſi (*Menſor*) dixerit, hic eſſe terminum Sabbathicum, ita ut minor ſit menſura, qvam putavimus; aut ſi dixerit, hic eſſe terminum Sabbathicum, ita ut major ſit, qvam putavimus: qvod, (*inqvam*) qvemadmodum credamus ipſi, & innitamur illi (*qvoad hoc*,) qvod locus minor ſit, qvam putaveramus, ſimiliter inniti illi debeamus (*qvoad hoc*,) qvod major ſit, qvàm putaveramus prius. Senſus tandem alterius partis hujus Miſchnæ: ſi unus (*Menſor*) ampliavit, ſed diminuit alter, attendunt ad ampliantem, hoc vult, ſi fiat: ut duo (*menſores*) diſſentiant inter ſe, uterq; tamen probatus ſit, qvod acqvieſcamus & faciamus juxta verba ejus, qvi largitur plus.

ANNOTATIO XLII. AD MISCH. VI.

עיר של יחיד שנעשית של רבים וכו׳ pag. 21.

Urbs unius, qvæ facta eſt plurium &c.

Regula apud nos eſt, qvod urbi plurium, qvando fuerint duæ portæ, ita ut homines ingrediantur per unam, & exeant per alteram; qvod (*inqvam*) non faciant toti (*urbi*) unam eandemq; mixturam, ne utantur homines loco publico promiscuè (*& vulgari modo*,) nec agnoſcant, qvod mixtura faciat, ut licitus ipſis uſus intra illum ſit. Hinc neceſſitas urget, ut relinqvatur de illo reſiduum qvid ſine mixtura, ut iſtud reſiduum non uſurpetur cum Urbe (*reliqva*,) ad notum faciendum, qvod mixtura faciat, ut licitus nobis ſit uſus in medio ejus. Declaravit porrò nobis, qvod ſi urbs

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

urbs antea fuerit plurium, etiamsi hodie sit unius, nihilominus illa opus habeat residuo aliqvo omnibus modis, qvemadmodum opus habuerit olim; sed si fuerit unius anteà, ita ut is potuerit facere mixturam unam in tota, relinqvatur, qvemadmodum fuerit *(olim,)* si maximè nunc fuerit plurium. Qvod si unam tantum habuerit portam, licet fuerit plurium non opus habebit residuo aliqvo. Dissensus R. Jehudæ & R. Schimeonis est circa qvantitatem residui *(istius,)* qvod relinqvendum est in illa sine mixtura. Fuit autem in terra Judah urbs, cujus nomen erat Chadascha, Nova, in qva fuerunt qvinqvaginta habitationes, fuitq; illa minima urbs, qvæ in tota terra Judah erat. Deciditq, constitutio, etiamsi esset domus unica in atrio unico, reqviri tamen residuum.

ANNOTATIO XLIII. AD MISCH. VII.

Pag. 22.

מי שהיה במזרח וכו'

Si qvis fuerit in ortu &c.

Graviditas Urbis sunt additamenta, qvæ adjungunt Urbi, ut tunc mensura bis mille ulnarum sit versus omnem plagam æqvalis, cum eo, qvod additum illi est, qvando illa, qvæ rotunda est, fit qvadrata; aut qvando *(ipsi)* fuerit domus extra ipsam; qvemadmodum exposuimus ab initio Capitis *(hujus,)* qvod mensura egrediatur à domo extima. Qvando itaq; qvis mixturam fecit in isto additamento; tum ecce erit idem, qvasi non fecisset mixturam suam, similisq; conditionis erit cum civibus Urbis *(reliqvis,)* ut abeat bis mille ulnas versus omnem plagam. Cæterum qvum dicit: Extra terminum *(Sabbathicum,)* non vult respectu bis mille ulnarum; sed hoc vult, extra graviditatem, *(seu additamentum)* urbis, de qva paulo ante locuta sunt verba nostra. *(Pergit verò:)* qvicqvid lucratus erat, perdidit: propterea *(sc.)* qvod si fecit mixturam suam in distantia mille ulnarum, e. g. à domo sua, qvæ ipsi est in urbe, versus plagam orientalem, licitum qvidem est ire versus orientem ter mille ulnas: *(nimirum)* mille usq; ad mixturam, & bis mille à loco mixturæ; sed non poterit abire in plaga altera, h.e. in plaga occidentali, nisi mille: ut *(omninò)* istud mille, qvod lucratus est ab oriente, perdiderit ab occidente. Sed hanc rem jam exposuimus aliqvoties. Scito tamen, qvod res ista, qvemadmodum diximus, cum conditione sit *(intelligenda,)* qvando *(sc.)* metimur à loco mixturæ, qvam posuit, e.g. ab ortu urbis ad mille ulnas, mensura pertigerit ad finem usq; urbis, aut ad *(locum)* extra illam. Sed qvando mensura pertigerit *(tantum)* ad partem urbis, tum ecce perdidit totam urbem, nec licebit illi

illi ambulare in urbe versus occidentem, nisi ad finem bis mille ulnarum à loco mixturæ. Nota itaq; hoc fundamentum.

ANNOTATIO XLIV. AD MISCHN. VIII.

אנשי עיר גדולה וכו׳

Cives Urbis magnæ &c.

pag.22.

Mischna hæc opus habet ordinatione (*s. constructione verborum ordinata:*) qvam ordinationem ego tibi exponam post fundamenta (*exposita,*) qvibus te oportet inniti. Suntq; hæc : qvod, qvisqvis Sabbathicam sedem constituit in loco, cui sunt bis mille ulnæ versus omnem plagam, qvemadmodum expositum est aliqvoties, & qvando mensus est bis mille ulnas à loco alio, pertigitq; finis bis mille ulnarum usq; ad partem urbis aut speluncæ, non liceat illi abire nisi usq; ad locum, ad qvem pertigit usq; mensura; non autem abire liceat per urbem totam, nec per speluncam: At si pertigerit mensura usq; ad finem urbis, aut ad extra illum (*locum,*) ita ut ingrediatur urbs tota aut spelunca in medium bis mille (*ulnarum,*) reputemus illi urbem totam pro qvatuor ulnis, ut terminetur mensura ejus (*omnis reliqva*) extra illam. Si sint e.g. inter locum Sabbathicæ sedis illius & inter urbem, centum ulnæ, ingrediaturq; urbs intra bis mille (*ulnas,*) perambulabit urbem totam, & extra illam mille octingentas nonaginta sex ulnas; qvandoqvidem reputamus totam urbem qvasi qvatuor ulnas. Hoc idem jus ad eum qvoq; pertinet, qvi metitur à loco mixturæ suæ bis mille ulnas, ut ipsi eò usq; ire liceat à loco mixturæ ipsius; sed sita est in medio (*occurritq;*) urbs, aut spelunca. Qvem qvidem vocant מודד Metientem. Verum, si qvis dedit, (*seu fecit,*) mixturam (*suam,*) ut fecerit in urbe; is ire potest per universam istam urbem, & extra illam bis mille ulnas; si vel maxime foret (*urbs*) sicut Ninive. Juxta ista porrò fundamenta, qvando fuerint duæ urbes vicinæ, una magna & altera parva, hoc modo, ut, qvando metimur extra (*urbem*) magnam bis mille ulnas, sit parva absorpta intra istas bis mille ulnas, sed qvando metimur extra parvam bis mille (*ulnas,*) pertingat mensura (*tantum*) ad partem urbis magnæ, tum juxta ista (*inqvam*) fundamenta, qvæ præmisimus, licitum est Civibus urbis magnæ, ut perambulent parvam totam; at Cives parvæ non ibunt per totam magnam, sed usq; ad locum (*tantum,*) ad qvem pertigit mensura eorum. Et hoc qvidem, qvando (*& qvatenus*) mensuramus bis mille ulnas. Verum enim verò, qvando dederint Cives urbis mixturam in urbe alia, perambulant totam, & extra illam (*pergunt.*) Qvæ cum ita se habeant, ordo hujus

Mischnæ & paraphrasis in hunc verborum sensum habebit: Cives Urbis magnæ perambulant totam urbem parvam; sed non Cives Urbis parvæ perambulant totam urbem magnam. Qvo de verba (*hæc*) dicta (*& accipienda*) sunt? De eo, qvi metitur bis mille ulnas extra terminum Sabbathicum; sed is, qvi dederit mixturam suam, sive jam dederint cives urbis magnæ mixturam suam in parva, sive dederint cives urbis parvæ mixturam suam in magna, ambulat, per totam urbem in qva ponit mixturam. Qvomodo? Is qvi fuerit in urbe magna &c. Dissensit qvidem circa hoc R. Akiba, propterea, qvod ille existimabat, qvod licet homo dederit mixturam in loco privato, non tamen ambulet bis mille ulnas, nisi à loco mixturæ. Sed non est decisio juxta R. Akibam.

ANNOTATIO XLV. AD MISCHN. IX.

pag. 23. אמר להם רבי עקיבא וכו'

Dixit ipsis Rabbi Akiba &c.

Qvando dicit, qvod in Spelunca non sint habitacula, nec commoda sit habitaculis, vult dicere, qvando ejus maceries fuerint destructæ: sed si residuæ fuerint maceries, licet fuerit sine habitatoribus, perambulabit totam, & extra illam. Sic si qvis posuit mixturam suam, aut sedem suam Sabbathicam constituit in urbe vacua, ubi residuus fuerit murus ejus, ambulat per illum totum, & extra illum ad bis mille ulnas, juxta sententiam Sapientum. Qvando verò dicunt: si inventum fuerit medium ejus æqvatum, super illud, (*hoc vult*) qvod super illud (*medium speluncæ*) à loco mixturæ suæ tantum progrediatur: at si dederit mixturam in medio ejus, progrediatur ad bis mille ulnas extra illud. Item, qvod dicunt: Metienti, qvo de dixerunt, id supra exposuimus, qvod sit (*intelligendus*) finis bis mille ulnarum, qvod tantum pergat ad locum, ubi desinunt (*istæ bis mille ulnæ*;) ut, si desinant in parte Speluncæ, non liceat ipsi perambulare totam.

CAP. VI.

ANNOTATIO XLVI. AD MISCHN. I.

pag. 23. הדר עם הנכרי בחצר וכו'

Si qvis habitat cum alienigena in atrio &c.

Regula apud nos est: Habitatio Gentilis non meretur nomen habitationis (*vel, non est ibi habitatio.*) Unde de jure est, ut non opus habeamus cum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

cum ipso mixturam facere; propterea, qvod non possideat qvicqvam, ut opus habeamus (*propterea*) accipere ab illo potestatem. Nihilominus concesserunt illi habitationem; sed dixerunt, qvod ille impediat, nec nobis sit consuetudo facere mixturam cum illo; donec conduxerimus potestatem (*s. locum*) ejus. Ut notum facerent nobis, qvod Gentilis non elocet (*Israëlitæ,*) propterea qvod timeat ab eo propter versutiam, aut fraudem, aut ne obveniat sibi aliqvid damni. Qvæ cum ita se habeant, non conveniens est ulla ratio mixturam faciendi cum eo. Nam si hoc noverit ipse Israëlita, non elocabit habitationem in domo ejus (*etiam*) gentili. Hæc verò tota separatio fit, ob casum, ne forte (*Israëlita*) discat (*aliqvid*) de operibus illius. Similiter regula apud nos est, qvod cum gentilibus non esse debeant soli (*Israëlitæ;*) propterea, qvod isti suspecti sint de effusione sangvinis. Ideo dixit R. Elieser filius Jacobi, qvod qvando fuerit unus gentilis, & unus Israëlita, nihil prohibeat (*ille hunc:*) propterea qvod non opus habeamus, ut dicamus, eum prohibere; cum non conducere debeat ab illo, ut non discat (*aliqvid*) de operibus ejus: Itemq; de causis aliis prohibeatur Israëlita habitare cum Gentili simul: (*nimirum*) propterea, qvod hic suspectus sit de effusione sangvinum. Sed si duo Israëlitæ fuerint, qvibus licitum est, ut soli sint cum Gentili; tum dicimus prohibitum esse, ne habitent cum ipso; ob casum, ne forte discant de operibus ejus (*aliqvid.*) Doctor verò primus dicit: si etiam unus gentilis fuerit & unus Israëlita, fortè obfirmabit cor suum, & persistet in eo, ut habitet cum ipso solus, de facto. Oportet autem te scire, qvod regula apud nos sit: Israëlita dat locum (*s. potestatem*) & resignat locum (*s. potestatem:*) sed de gentili (*dicimus;*) donec conducat. Cæterum datio loci (*s. potestatis*) est, ut faciat mixturam in vespera Sabbathi; cujus jura jam præcesserunt. Resignat autem locum (*seu potestatem,*) qvando dicit is, qvi non fecit mixturam in vespera Sabbathi, cum hominibus atrii, aut ingressus: resignavi locum (*s. potestatem*) meam vobis: tum enim licitum est illis uti eo, ipsi autem prohibitum est. Et licitum qvidem est homini resignare potestatem suam in Sabbatho. Regula etiam apud nos est: Resignant, & vicissim resignant. Ubi dicere volumus; qvod Ruben (*e. g.*) resignare possit Schimeoni, donec Schimeon expediverit negotia sua: & deinde vicissim resignet Schimeon potestatem suam Rubeni. Atqve hoc est, qvod diximus, conducunt à gentili saltem re minutissima; & conducunt qvidem ab eo in Sabbatho. Decisio est juxta R. Elieserem Filium Jacob.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XLVII. AD MISCH. II.

אמר רבן גמליאל וכו'

pag. 24.

Dixit Rabban Gamaliel &c.

Significatio (*vocis*) צדוקי hæc est, qvod sit homo additus Zadoko discipulo Antigoni Sochitæ: qvi fuit primus abnegantium legem (*oralem.*) Qvo de verò plura dicam suo loco. Cæterum R. Gamaliel existimavit, qvod non esset sicut Gentilis; & argumentum adduxit ex hoc facto (*in Mischna narrato.*) Porro dissenserunt R. Mëir & R. Jehudah, circa dictum R. Schimeonis patris R. Gamalielis, qvomodo se habeat? Et R. qvidem Mëir, qvi dixit prius dictum, dicit qvod hic Zadokæus resignaverit ipsis potestatem suam, dixeritq; R. Schimeon (*tùm:*) festinate, & exportate omnia vasa vestra ad introitum; ut (*nimirum*) ipsis confirmaretur præsumtio de introitu qvoad usum, & ille, qvando exiret postea, non prohibere (*seu impedire*) posset ipsis usum. Siqvidem regula apud nos est: si qvis resignaverit alteri potestatem suam, & deinde (*nihilominus ipse*) usus fuerit contumaciter; (*tum*) ecce irritum reddidit, qvicqvid egit circa resignationem, & prohibet illis (*seu impedit illos:*) præveniunt tamen etiam eum, qvi resignavit ipsis potestatem suam. Propterea præcepit istis Rabban Schimeon, ut prævenirent illum in usu. Hinc verò conseqvitur nobis, qvod iste (*Zadokæus*) sit sicut Israëlita. Nonne enim vides, qvod sicut Israëlita resignaverit potestatem suam? Sed R. Jehudah dicit, qvod dictum Rabban Schimeonis filii Gamalielis (*accipiendum*) sit de vespera Sabbathi; qvandoqvidem ille istud dixerit viris introitus, (*hoc sensu:*) facite necessitates vestras in introitu nunc, anteqvam exeat dies, & prohibeat vobis: q.d. ante ingressum Sabbathi. Unde apparet, qvod iste (*Zadokæus*) sit sicut Gentilis. Decidit verò constitutio, qvod cum qvocunq; Israëlita, cujuscunqve etiam sectæ fuerit, si is profanaverit Sabbathum manifestè, non faciant mixturam, nec is resignare possit potestatem suam: Interim conducere possunt (*Israëlitæ*) ab illo, sicut à Gentili. Qvod si non profanat (*sine pudore*) publicè Sabbathum, tum, modò non sit cultor Idolorum, ecce idoneus erit, ut resignet potestatem suam nobis; non tamen dat potestatem, nisi confessus fuerit mixturam, h. e. crediderit illam. Planum tandem fit tibi ex his omnibus, qvod prævaricator Israëlita, qvando non profanaverit Sabbathum publicè, nec fuerit sectator Idololatriæ resignet potestatem; sed non det potestatem, nec etiam elocet. Atqve hæc decisio est verissima.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XLIIX. AD MISCHN. III.

pag. 24.

אנשי החצר ששכח אחד מהן וכו'

Viri atrii, qvorum oblitus eſt unus &c.

Hic eſt locus, de qvo promiſi tibi expoſiturum in eo naturam reſignantis poteſtatem. Cæterum præmiſſum jam eſt in hoc Capite, qvemadmodum oſtendi tibi, qvod homo reſignare poſſit poteſtatem ſuam in Sabbatho. Et unicuiq; habitantium in domo (*aliqva*) eſt poteſtas in atrio. Jam Rabbi Elieſer exiſtimat, qvod, qvisqvis reſignet poteſtatem ſuam ſimpliciter, ſimul reſignet poteſtatem domus ſuæ, & atrii ſui poteſtatem. Sed Sapientes dixerunt, qvod ille reſignaverit qvidem poteſtatem atrii ſui, poteſtatem autem domus ſuæ non reſignaverit. Qvando verò expreſsè loqvitur, & dicit, qvod reſignet poteſtatem domus ſuæ, & atrii ſui, aut alterutrum de iſtis tantum, tum de eo, qvod reſignet, non eſt inter eos diſſenſus. Porro ſupra expoſuimus in fine Cap. II. hujus tract. qvod non ſit deciſio juxta R. Elieſerem. Qvare hæc Miſchna eſt Sapientum, & de eo (*agit*) qvi reſignavit poteſtatem ſuam ſimpliciter. Hinc domus illius eſt prohibita illi & iſtis (*qvibus reſignavit*;) licitum verò eſt omnibus uti atrio, & habitationibus iſtorum. Propterea verò permittimus ei, qvi reſignavit poteſtatem ſuam, ut utatur poteſtate iſtorum virorum, qvibus reſignavit; qvia reputamus eum qvaſi inqvilinum apud iſtos. Qvum dicit: dederunt illi poteſtatem ſuam, hoc vult, qvod reſignent poteſtatem ſuam iſti uni, qvi non fecerit mixturam, ut ſit illi licitum, uti totô atrio, & domo ſua; exceptis domibus illorum, niſi expreſsè dixerint, qvod reſignent ipſi poteſtatem in domibus ſuis, qvemadmodum commemorat ex fundamento ſententiæ Sapientum. Hoc interim non dicimus, qvod illis, qvi reſignarunt poteſtatem ſuam; qvod inqvam, licitum ſit illis, ut utantur domo ejus, cui reſignarunt, & qvod dicere poſſimus, eos eſſe qvaſi inqvilinos apud iſtum. Nam non reputamus plures pro inqvilinis apud unum aliqvem. Qvandò porrò dicit: duo prohibent alter alterum, hoc vult dicere: qvando duo de viris atrii obliti ſunt, ut non fecerint mixturam, qvod (*tunc*) non poſſint illi, qvi mixturam fecerunt, reſignare poteſtatem ſuam iſtis duobus, qvi non fecerunt mixturam: idq; propterea, qvod qvando reſignant uni ex iſtis poteſtatem ſuam, alter prohibeat ei uſum, qvum reſignaverint ei poteſtatem ſuam, ex ratione alia, qvod ipſe ſit unus illorum, qvi non fecerunt mixturam. Qvin imò ſi maximè viciſſim unus reſignet poteſtatem ſuam ei; tamen prohibitum erit ei, uti: propterea qvod eo tempore, qvo reſignarunt, qvi mixturam fecerunt, non licitus erat uſus. Atq; hoc eſt

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

etiam, qvod dicunt: duo non accipiunt poteſtatem. Itaq; perſpicuum erit tibi ex hoc, qvod, qvando virorum atrii (*unius*) nonnulli mixturam fecerunt, nonnulli verò relicti ſunt ſine mixtura, & iſti relicti plures ſunt qvam unus; qvod (*inqvam*) iſti, qvi mixturam non fecerunt, reſignare posſint (*qvidem*) poteſtatem ſuam iis, qvi mixturam fecerunt; illi tamen, qvi mixturam fecerunt, non posſint reſignare poteſtatem ſuam iis, qvi non fecerunt mixturam: qvandoqvidem duo, qvi non fecerunt mixturam, non accipiant poteſtatem, qvando datur illis. Oportet verò hoc te ſcire, qvod, qvisqvis reſignat poteſtatem (*ſuam*) filiis atrii, debeat reſignare poteſtatem ſingulis expreſsè (*& nominatim.*)

ANNOTATIO XLIX. AD MISCHN. IV.

מאימתי נותנין רשות וכו׳

pag. 25.

Ex qvo dant poteſtatem &c.

Supra oſtendi tibi, qvod homo, qvi dat poteſtatem ſuam (*alteri,*) is ſit, qvem nos vocamus מבטל Reſignantem poteſtatem ſuam. Is verò, qvi accipit iſtam poteſtatem, vocatur בוטל Accipiens poteſtatem. Qvæ cum ita ſe habeant, מבטל & נותן eidem rei competunt. Itaq; Scholaſtici Schammaj dicunt, qvod qvisqvis reſignat poteſtatem ſuam, faciat eam ab altero acqviri; jam autem prohibitum eſſe acqvirere aliqvid in Sabbatho. Sed Scholaſtici Hillelis dicunt, qvod non faciat acqvirere, ſed reſignet poteſtatem ſuam: jam, ut reſignet poteſtatem in Sabbatho, licitum eſſe. Et qvum utitur alter, qvi reſignavit poteſtatem ſuam, (*eâdem poteſtate ſua iterum,*) irrita facit opera ſua, qvemadmodum expoſuimus. Rabbi Mëir pœnam conſtituit erranti, ut non fiat contumax. Cæterum deciſio eſt juxta R. Jehudam.

ANNOTATIO L. AD MISCH. V.

בעל הבית שהיה שותף לשכנים וכו׳

pag. 25.

Poſſeſſor domus, qvi fuerit ſocius vicinorum &c.

שותף Socius, notus eſt. Non eſt autem diſcrimen, ſive miſcuerint ambo vinum ſuum, ſive emerint vas vini in commune. Porro hoc dictum loqvitur de Sociis introituum. Hinc dixit: שותף Socius. Modo autem fuerit vinum eorum trium, dicere volo, Poſſeſſoris domus cum duobus vicinis, in eodem vaſe. Oportet autem te hoc ſcire hîc, qvod ſocietates introituum faciant per cibos (*qvoscunq;*) qvemadmodum expoſuimus in dicto eorum (*Doctorum Talmudicorum:*) Per omnia miſcent Sabbathicè & ſocie-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ſocietatem ineunt. Jam verò mixturæ atriorum non fiunt niſi per bolum panis, omnibus modis. Cujus ampliorem addam expoſitionem in locis (*ſuis.*) Porrò viri introitus (*unius*) obligantur (*ad hoc,*) ut mixturam faciant qvoad atria, & ſocietatem habeant qvoad introitum; ut tunc utantur domibus & introitu ſimul. Qvod ſi tamen ſocietatem fecerunt qvoad introitum per bolum (*panis;*) tum non opus habent mixtura qvoad atria, ſed acqvieſcunt ſocietati per bolum (*ſacta.*) Deciſio eſt juxta R. Schimeonem.

ANNOTATIO LI. AD MISCHN. VI.

חמש חבורות ששבתו בטרקלין וכו׳ *pag. 25.*

Qvinq; Societates, qvæ ſedem Sabbathicam habent in Triclinio &c.

טרקלין Triclinium eſt domus ampla; eſtq; palatium regium. Atq; ideo dicunt של מלכים Regum. Cæterum qvando diſcriminabit inter ſingulas ſocietates paries pertingens usq; ad contignationem, non eſt diſſenſus hactenus, qvod unaqvæq; ſocietas obligata ſit ad mixturam faciendam; propterea qvod ſeparatæ ſint, & (*ejus conditionis*) factæ, qvaſi habitarent in (*diſtinctis*) tricliniis & cameris. Itaq; diſſenſus eſt (*tantum*) circa hoc, qvod res diſcriminans ſingulas ſocietates ſunt parietes, qvi non pertingunt usq; ad contignationem.

ANNOTATIO LII. AD MISCH. VII.

האחין השותפין היו אוכלין וכו׳ *pag. 26.*

Fratres ſocii fuerunt comedentes &c.

Senſus hujus Miſchnæ ita habet: Fratres, qvi comedunt ſuper menſa patris ſui, aut ſocii, qvi comedunt ſuper menſa eadem. Ubi te oportet ſcire, qvod comeſtio hæc, qvâ comedunt iſti unà, non hoc velit, ut miſceant cibum ſuum, aut emant eum in commune: nam ſi ita eſſet, ecce forent ſicut homo unus, nec opus haberent niſi unâ mixtura. Itaq; intentus ſenſus in hoc is eſt, qvod filii ſint conducti apud patrem, aut ſocii conducti apud unum ex ipſis, ita ut conditionem inierit cum ipſis, qvod cibaturus eſſet ipſos, ipſi verò facturi illi opus aliqvod certum. Hinc ergò qvandoqvidem ipſi dormiunt in domibus ſuis, opus habent ſinguli mixtura (*propria;*) ſicut exponitur.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO LIII. AD MISCH. VIII.

pag. 26. חמש חצרות פתוחות זו לזו וכו׳

Qvinq; atria aperta invicem &c.

Regula apud nos est: nullus introitus licitus per asserem aut trabem, nisi domus & atria aperta fuerint versus illum. Qvando itaq; fuerint atria aperta invicem, etiamq; aperta introitui, erunt sicut domus una, nec cadet mixtura in ejusmodi introitum, qvum asserem aut trabem habuerit. Et hæc qvidem Mischna tota extructa est super regulam, cujus(*suprà*)fecimus mentionem, qvod necessaria sit mixtura qvoad atria, & societates qvoad introitum. Ratio verò hæc est, ut minorennes non obliviscantur legem mixturæ. Hac itaq; de causa mixturas facimus in atriis, ut videant illud minorennes; licet(*etiam*)societatem(*nonnulli*) qvoad introitum habuerint. Hinc etiam, qvando aliqvis oblitus fuerit de filiis(*sociis*)atrii, ut mixturam non faciat, (*nihilominus*) permittunt illi atrium & introitum; qvod, qvum societatem habeat in introitu, ipsi sufficiet. Qvod verò dicunt: ut non tradatur oblivini lex mixturæ Sabbathicæ; id non ideò redditur irritum, sed qvum omnes mixturam fecerint in atrio, istum unicum non respiciunt.

ANNOTATIO LIV. AD MISCHN. IX.

pag. 27. שתי חצרות זו לפנים מזו וכו׳

Si duo atria, qvorum unum intimius altero &c.

In hac Mischna est triplex dissensus. Hic scilicet: Rabbi Akiba dicit: Pes licitus prohibet: Cujus sensus hic est; qvod, etiamsi mixturam fecerit interior (*domus,*) ut licitum sit ei uti atrio suo; qvod (*inqvam,*) prohibeat, (*impedimento sit*) exteriori, nisi fecerint mixturam utraq; simul. At Sapientes existimant, qvod etiam pes prohibitus tamen non prohibeat. Sensus hic est: qvod licet interior (*domus*) non fecerit mixturam, ita ut prohibitum illi sit uti atrio suo, non tamen prohibeat exteriorem; qvin, si exterior fecerit sola mixturam, licitus ipsis sit usus. Atq; hoc vult(*τὸ,*)non calcatio pedis prohibet. Sed Doctor primus dicit: Pes prohibitus prohibet, & pes licitus non prohibet. Atq; hinc dicit: si mixturam fecerit hæc sibi ipsi, & ista sibi ipsi; hæc licentiam habet pro se ipsa, & ista licentiam habet pro se ipsa. Nam interior non prohibet, propterea, qvod illi licitus sit suus locus. Et (*sanè*) decisio est juxta Doctorem primum.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO LV. AD MISCHN. X.

שכח אחר מן החיצונה וכו׳ pag.27.

Si oblitus eſt unus de Exteriori &c.

Hæc Miſchna eſt Doctoris primi, qvi prius(*etiam*) locutus eſt. Atq; ideò dixit: ſi oblitus fuerit unus ex interiori(*atrio,*)& mixturam non fecerit, utrumq; (*atrium*) eſt prohibitum; propterea qvod (*tum*) ſit pes prohibitus & prohibens; ſicut expoſuimus. Qvando verò dicunt: in loco uno, intelligunt exterius (*atrium*) ſolum. Vocavitq; id locum unum, propter ſocietatem eorum(*habitatorum*)invicem, qvoad uſum ejus. Sed qvando ambo (*atria ſeu homines in utroq; atrio*) poſuerunt mixturam ſuam in interiori, & oblitus eſt unus ex interiori, utrumq; prohibitum eſt (*atrium,*)ſicut(*etiam*) expoſuimus. Qvod ſi oblitus fuerit unus ex exteriori, interius eſt licitum. Qvod tandem dicunt: Et ſi fuerint ſingulorum, hoc volunt; qvando habitat unus in tota domo; volo dicere, ipſe & omnes domeſtici, qvi ſunt qvaſi unus homo; ſicut (*qvoq;*) expoſuimus.

CAP. VII.

ANNOTATIO LVI. AD MISCHN. I.

חלון שבין שתי חצרות וכו׳ pag.28.

Feneſtram, qvæ eſt inter duo atria &c.

מערבין שנים Miſcent duabus, hoc eſt, qvod miſceatur Sabbathicè unumqvodq; atrium pro ſe ipſo ſolo. ומערבין אחד Et miſcent una (*ſc. mixtura,*) hoc notat, ut duo atria ſint ſicut domus una. Porrò qvod dicunt, infra qvatuor, aut ſupra decem, licet pertineat ad id, qvod præceſſit, verum (*hic tamen poſitum eſt,*) ad oſtendendum tibi, qvod oporteat, ut feneſtra ſit tota ſupra decem palmos, ſi impoſſibilis eſſe debeat ipſis mixtura una; ſed ſi fuerit pars cavitatis feneſtræ intra decem palmos, ſufficit ipſis, ut faciant mixturam unam; propterea qvod inter ipſos qvidem eſt paries; jam verò expoſuimus, qvod paries non debeat eſſe minor decem palmis.

ANNOTATIO LVII. AD MISCH. II.

כותל שבין שתי חצרות וכו׳

Parietem, qvi eſt inter duo atria &c. pag.28.

Qvando dicit: Modò non deſcendere faciant deorſum, hoc dicere

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

vult, ut abſportent id, qvod ſuper pariete eſt, in habitationes, qvæ in domibus ſunt. Interim, ut faciant deſcendere in atrium domus, licitum eſt. Qvin imò ſi latitudo parietis habet pauciores qvatuor palmis, qvi eſt locus liber, ſicut expoſuimus aliqvoties; tum licitum erit ipſis exportare aliqvid eorum, qvæ in domibus ſunt, & ponere illud ſuper iſtum parietem; ut (*ſimul*) licitum ſit hominibus domus alterius, ut ſumant illam ipſam rem à pariete, & inferant in domum ſuam.

ANNOTATIO LIIX. AD MISCH. III.

pag. 29. חריץ שבין שתי חצרות וכו׳

Foveam, qvæ eſt inter duo atria &c.

חריץ eſt fovea in terra. Omnia verò (*reliqva*) perſpicua ſunt (*in hâc Miſchnâ.*)

ANNOTATIO LIX. AD MISCHN. IV.

pag. 29. נתן עליו נסר שרחב ד׳ טפחים וכו׳

Si dederit ſuper illam aſſerem, latum qvatuor palmos &c.

Tabulam tecti vocant נסר Aſſerem. Qvando itaq; (*qvis*) dederit (*ſeu poſuerit*) lignum in longitudine foveæ, ſi maximè ſit latum (*tantum*) digitum, non reqvirit qvid amplius. Nam ecce diviſit iſtam foveam, & relicta eſt (*poſt iſtam diviſionem*) latitudo ejus minor qvatuor palmis. Porro גזוזטרא & בצוצרה unum ſunt; nimirum, trabs prominens è loco privato ſuper locum publicum. Expoſuimus autem ſupra in Cap. XI. (*tractatus*) Schabbath, qvod ejusmodi trabs ſit locus privatus perfectus. Et exit ſuper locum publicum, qvemadmodum ſtructuræ Gallorum, qvas extruunt tempore hoc noſtro in terra Iſraël. Supra etiam expoſuit Thalmud, qvod hæc conditio, qvam poſuit Miſchna, qvando trabes fuerint una è regione alterius, ut tunc ipſis ſufficiat mixtura una, veriſſima ſit, qvatenus interfuerit inter illas diſtantia trium palmorum aut plurium. Sed ſi interfuerint inter illas pauciores tribus palmis, ſi vel maximè non fuerint una è regione alterius, (*nihilominus*) faciunt mixturam unam, ſi voluerint: propterea qvod ſit qvaſi una trabs incurvata; ſicut expoſuimus.

ANNOTATIO LX. AD MISCH. V.

pag. 29. מתבן שבין שתי חצרות וכו׳

Palearium, qvod eſt inter duo atria &c.

Vult dicere per מאכילין Cibum præbentes, qvod ponant (*aliqvid*) beſtiis, ad comedendum de paleis, ab utroq; latere.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO LXI. AD MISCH. VI.

כיצד משתתפים במבוי וכו׳ pag. 30.

Qvomodo societatem ineunt qvoad introitum &c.

Regula est apud nos, qvod mixturæ terminorum,& societates introituum, & mixturæ coctilium omnes reqvirant acqvisitionem per manus alius alicujus: itemq; reqvirant, ut vas,in qvo congregant societates introituum, sit altius terrâ palmum, ut appareat, separatum esse. Jam perspicuum est, qvod hic, qvem dicimus, מזכה להם acqvirentem illis, ita se habeat: (*sc.*) qvando ista res, in qva societatem habere debent,fuerit ab homine uno; tum oportet sistere hominem alium, qvi acqvirat ipsis portionem suam, & sit loco eorum. Sed si qvilibet dederit suam portionem, non est ibi respectus acqvirentis.

ANNOTATIO LXII. AD MISCHN. VII.

נתמעט האוכל מוסיף ומזכה וכו׳ pag. 30.

Si diminutus fuerit cibus, addit & acqvirit &c.

Regula hujus juris hæc est, qvòd, si fuerit societatis (*acqvirendæ*) medium unius speciei, si maximè totum perierit, non tamen opus sit notum facere. Sed si fuerunt species multæ, & diminutæ sunt, addat & acqvirat (*jus societatis;*) itidemq; non opus habeat notum facere. Qvod si tamen perierit totum, opus habeat, notum facere. Qvod ita habet (*& cum hac conditione accipiendum est:*) si domui(*alicui*) fuerint duæ portæ (*s. ostia*)in duobus introitibus: idq; ideò, qvia posteaqvam fecit mixturam cum hominibus hujus introitus, prohibitus ipsi est usus introitus alterius. Et ideò oportet ipsi notum facere, ut sciamus,qvo introitu ex(*istis*)duobus introitibus velit uti. At si non fuerit illi ostium, nisi in isto introitu solo, non opus est notum facere: qvia Regula est apud nos: acqvirunt (*aliqvid*) homini, qvi non est præsens (*& conscius;*)sed non condemnant eum nisi præsentem(*& auditum.*)

ANNOTATIO LXIII. AD MISCHN. VIII.

כמה הוא שיעורו בזמן שהן מרובין וכו׳ pag. 30.

Qvantus erit numerus eorum, qvo tempore erunt plures &c.

מועטין Pauciores sunt. Hoc vult,ut sint pauciores, qvam octodecim homines. Qvando verò sunt supra octodecim, tum sunt מרובין plures. Nam cibus duarum mensarum sunt octodecim grana (גרוגרות.) Dixit autem de eductione Sabbathi, h.e.qvod sit numerus eductionis Sabbathi; sicut præmissum tibi est in tractatu Schabbath.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO LXIV. AD MISCH. IX.

Pag. 31. אמר רבי יוסי וכו'

Dixit R. Jose &c.

Hæc qvoq; regula, qvam commemorat, qvod non dixerint, ut misceamus atria, nisi ut non obliviscantur minorennes, verissima est. Qvandoqvidem pueri parvi non intelligunt, qvid peragatur inter homines introitus circa societatem. Cogimur itaq; mistura Sabbathica atriorum uti, qvantumvis communia facta fuerint, qvoad introitum; ut non obliviscantur minorennes qvoad introitum legem mixturæ. Interim decisio non est juxta R. Jose.

ANNOTATIO LXV. AD MISCH. X.

Pag. 31. בכל מערבין ומשתתפין וכו'

Per omnia miscent & societatem faciunt &c.

Supra jam præmissum est tibi, in initio Capitis tertii, qvod, qvando dicunt, per omnia misceri & societates fieri, exceptis aqvis & sale, non sit (*accipiendum*) nisi de mixturis terminorum, & societatibus introituum. Nec de istoc dissensus est. Sed hîc dissentiunt R. Eliezer & R. Jehoschea. Nam R. Eliezer dicit, qvod mixturis atriorum satisfiat per tortam panis fractam: qvam ipsam rem complexi sint in dicto suo, Per omnia miscent. At R. Jehoschea dicit, qvod pro mixturis atriorum non sufficiat ullo modo, nisi integra (*torta:*) licet possit esse qvantitatis exiguæ. Et ratio desumitur ab inimicitiæ (*periculo;*) ne dicat unus vicinorum; Ego facio (*mixturam*) per integram, & tu per fractam. Et decisio est juxta R. Jehoscheam.

ANNOTATIO LXVI. AD MISCHN. XI.

Pag. 31. נותן אדם מעות לחנוני וכו'

Dat homo pecuniam Cauponi &c.

Eum in finem, ut acqvirat mixturam. Sensus est: ut det (*caupo*) ipsi bolum (*panis*) pro ista pecunia, & acqvirat ipsi (*mixturam*) per alium aliqvem, si maxime non sit ipse præsens: propterea qvod ex qvo momento dedit ipsi pecuniam, absoluta sit emtio ex lege; sicut exponemus suo loco. At Sapientes dicunt, qvod non absoluta sit emptio, nisi qvando acceperit bolum, qvemadmodum hanc conditionem posuerunt Sapientes de venditione mobilium extractione; ob Casum, ne fortè prævaricetur caupo, & non acqvirat ipsi (*mixturam*) per bolum (*s. panem*) ministerio alius alicujus. Sed si dederit Domino domus (*s. patrisfamilias*) & mandaverit, ut mixturam faciat ipsi,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ipsi, acqviratq; ipsi per alium aliqvem, sufficit ipsi: postqvam (*inqvam*) mandavit. Ex ratione, cujus meminit, qvòd non faciant mixturam homini, nisi ex mente ipsius. Rabbi autem Jehudah dissentit, ut (*ipse*) vides. Et decisio est juxta Rabbi Jehudam.

CAP. VIII.

ANNOTATIO LXVII. AD MISCHN. I.

כיצד משתתפין בתחומין וכו׳ pag. 31.

Qvomodo societatem ineunt qvoad terminos Sabbathicos? &c.

Qvod ad exempla, qvæ addidit qvando fecit mentionem domus luctus, & domus convivii, inde id factum est, qvod utrumq; est res mandati, & habet retributionem misericordiarum. Nam regula est apud nos: Non faciunt mixturam, nisi pro re præcepti. Qvando porrò dicunt: qvisqvis in se receperit, ex qvo tenebræ obortæ sunt, prohibitus est, dictum est de eo (*casu*) qvando non fecerunt ipsi notum, dum adhuc dies esset: sed qvando notum fecerunt ipsi dum adhuc dies esset, si maximè non receperit in se, nisi ex qvo tenebræ obortæ fuerunt, tamen licitum est.

ANNOTATIO LXIIX. AD MISCHN. II.

כמה הוא שיעורו וכו׳

Qvanta est mensura ejus &c. pag. 32.

Qvare reqviramus ab eo hic cibum duarum mensarum pro unoqvoqve, ratio est, qvia res mixturæ terminorum sic se habet, ut (*qvis*) constituat sedem suam Sabbathicam in isto loco, & deponat ibi cibum suum, qvo opus habet in Sabbatho. Sed R. Mëir dicit, qvod homo comedat in Sabbatho plus, propter accessionem obsonii. Ad profanandum corpus, hoc vult qvod qvisqvis comederit cibos immundos, polluat corpus suum, & hoc polluat Thrumam; qvemadmodum exponemus in tract. Tohoroth. Porrò autem (*Gemara*) dixit, qvod dimidium frusti commemorati hîc circa negotium profanationis corporis, sit sicut ovum & dimidium. Decisio est juxta R. Juchanan filium Brukæ.

ANNOTATIO LXIX. AD MISCH. III.

אנשי חצר ואנשי מרפסת וכו׳

Viri atrii & viri porticus &c. pag. 33.

מרפסת Porticus est locus altus in atrio domus, sicut solum altum

decem palmos, & habet duos gradus, ut aſcendant in illis in conclavia. Et hic locus altus circumdatus eſt ſtructura, & habitant in illo. Vocaturq; מרפסת propterea, qvod ſit locus calcationis qvoad illos aſcendendentes in conclavia. Et qvum fuerit locus (*ejusmodi*) in atrio altus decem palmos, fueritq; ad latus porticus, aut propè illam, in qvantitate dicta, ut ſit æqvalis eidem, ſitq; hic locus altus atrium iſtius porticus, tum licitum eſt illis habitantibus in porticu uti illo (*loco alto,*) ſed prohibitum erit hominibus atrii (*inferioris,*) propterea, qvod ſeparatus ſit ab atrio; qvando non facta fuerit mixtura, qvemadmodum commemoravit. Qvandò porrò dicit: Minus iſthoc ad atrium, hoc ſignificat, qvod communis ſit atrio & porticui, prohibitusq; tum hominibus atrii, tum hominibus porticus, uti illo; niſi fecerint mixturam. Cæterum de hujus foveæ (*cujus hîc mentionem facit*) conditionibus eſt, ut ſit plena rebus, qvas prohibitum ſit transferre in Sabbatho, ita ut adæqvet ſolum porticus. Atq; tum licitum erit hominibus porticus uti illâ (*foveâ.*) Sed ſi fovea fuerit vacua, aut non vacua qvidem revera, non tamen etiam plena eo usq;, ut pertingat ad oram ejus res iſta (*qvæ in illa eſt,*) tum prohibitum erit uti illa, non tantum hominibus atrii, ſed etiam hominibus porticus, qvousq; non fecerint mixturam.

ANNOTATIO LXX. AD MISCHN. IV.

הנותן עירובו בבית וכו׳

pag. 33.

Qvi dat mixturam ſuam in domo &c.

בית שער Domus portæ eſt introitus atrii; locus ſc. per qvem ingrediuntur omnes habitantes in atrio in domos ſuas. אכסדרה Ἐξέδρα eſt locus circumdatus à tribus ventis (*ſ. lateribus*) ſuis. מרפסת porticus verò locus calcationis omnibus, qvemadmodum paulo ante expoſuimus. תפישת יד apprehenſio manus (*ſ. fulcrum*) qvam palpant, notat, qvando fuerint illi in loco iſto inſtrumenta, qvod prohibitum ſit transferre, ſicut clavus aratri, & ſimilia; aut ſi fuerit habitans ibi qvaſi viator aliqvis ex viatoribus, & non de hominibus domus (*ſ. domeſticis.*) Hinc ille non prohibet. Deciſio eſt juxta R Jehudam.

ANNOTATIO LXXI. AD MISCH. V.

המניח את ביתו וכו׳

pag. 34.

Si qvis relinqvit domum ſuam &c.

Qvum dicit: Ecce hic prohibet, hoc vult: prohibet Cives Urbis ſuæ, poſteaqvam ille eſt vicinus aliqvis è numero vicinorum, & tamen non fecit mixturam cum illis: licet enim non ſit præſens, tamen non avulſa eſt vicinitas ejus ab (*illis*) omnibus. Sed Rabbi Schimeon dicit, poſteaqvam

ſedem

ſedem Sabbathicam fixit in domo, in qva poteſt habitare: (Ideò enim dixit: Filiam ſuam:) jam averſa eſt mens ipſius ab iſto loco (*urbis ſuæ*) qvoad hoc Sabbathum, nec prohibet qvenqvam. Deciſio eſt juxta Rabbi Joſe: Et eſt (*etiam*) deciſio juxta Rabbi Schimeon.

ANNOTATIO LXXII. AD MISCH. VI.

כור שבין שתי חצרות וכו' *pag. 34.*

Si fovea inter duo atria &c.

Fovea, qvæ eſt inter duo atria, hoc vult, ut paries (*ſeu murus*) diſtingvat inter duo atria ſuper foveam, & ſit pars foveæ in hoc atrio, & pars ejus in atrio altero, qvod ad terram foveæ, & qvod conjunctum illi. Regula verò eſt, qvod paries factus in hac fovea altus eſſe debeat decem palmos. Qvi ſi fact9 fuerit infra aqvas, oportet apparere aliqvid de eo ſuper aqvis (*altum*) palmum, ita ut diſtingvat inter aqvas & aqvas reſpectu atriorum. Qvod ſi factus ſit ſuper aqvarum ſuperficie, oportet, ut ingrediatur aliqvid de eo in aqvas (*altum* palmum, ut diſtingvat inter aqvas, qvemadmodum meminimus, verſus fundum ejus (*foveæ.*) Eqvidem dicit Rabbi Jehudah: reputamus parietem diſtingventem inter atria, qvaſi deſcenderet in imum usq; foveæ: ſed non eſt deciſio juxta Rabbi Jehudam.

ANNOTATIO LXXIII. AD MISCHN. VII.

אמת המים עוברת בחצר וכו'

Si ſtagnum aqvarum tranſiverit in atrium &c. *pag. 35.*

Oportet incipere ſtructuram ſtagni à tempore ingreſſus ejus in domum, & in loco, ex qvo illud exit. Cum conditionibus tamen, qvas diximus: ut ſit palmus de pariete in aqva, ſi fuerit paries ſuper aqvis; aut palmus ſuper aqvis, ſi paries ſub aqvis; diſtinguatq; inter aqvas, qvod ingrediuntur in atrium, & inter aqvas, qvæ ſunt in loco publico. Indicare autem volo per diſtinctionem aqvarum, ipſam diſtinctionem loci illarum. Cæterum qvum dicit: propterea qvod non ſit ibi juſta menſura, (*hoc vult,*) qvia non ſunt in altitudine ejus decem palmi, & in latitudine ejus qvatuor palmi. Nam qvicqvid minus eſt iſtis menſuris in altitudine vel latitudine, non poſtulat à nobis parietem: qvandoqvidem non diſtingvit locum publicum per ſeipſum. Non eſt autem deciſio juxta Rabbi Jehudam.

ANNOTATIO LXXIV. AD MISCHN. IIX.

גזוזטרא שהיא למעלה מן המים וכו'

Trabs qvæ eſt ſuper aqvis &c. *pag. 35.*

Trabis figuram jam ſupra deſcripſimus. Eſt nimirum locus (*ſ. pars*) trabis

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

trabis, egredientis è pariete loci privati super locum publicum. Itaq; forte de ista trabe egredietur aliqvid super fontes aqvarum & fluvios, sicut arbor aut ramus; perforabuntq; per eam foramen, ut hauriant per istud foramen ex fonte aut flumine. Hinc dixit hîc, qvod non licitum sit haurire ex isto foramine deorsum, donec fecerint parietem infra istud foramen, descendentem (*deorsum*;) parietem (*inqvam*) suspensum, altum decem palmos, instar alvei. Cujusmodi freqventer faciunt apud nos. Et tunc vocatur גור אחית מחיצתה Paries, qvi descendere facit maceriem suam. Reputamus namq; istum alveum, qvasi attingeret aqvas. Aut faciunt parietem super aqvis, qvi dicitur, גור אסיק מחיצתה Paries qvi ascendere facit maceriem suam. Reputamus enim maceriem qvasi attingeret ipsum foramen, qvod est in trabe, unde hauriunt aqvas, & adhæret ipsi; ut sit haustio intra maceriam. Qvod si fuerint in atrio aliqvo duæ contignationes, qvarum una super alteram, exiveritq; ex unaqvaq; contignatione trabs, & foramen unum versus alterum foramen, ita, ut qvando contignatio (*superior*) demittit situlam ad hauriendum, ingrediatur situla per foramen trabis inferioris (*contignationis*,) & porrò perveniat ad aqvas, qvod contingit freqventer; tum observa tibi, qvod de hoc sint (*diversa*) jura: qvæ qvidem recensebo tibi. Si (*nimirum*) fuerint duæ trabes intra decem palmos, tum qvilibet illarum prohibet alteram, si maximè fecerint parietem; ita ut non licitum sit haurire, nisi per mixturam, qvam faciant post structuram parietum. Verùm si non fuerint duæ (*istæ*) trabes intra decem palmos, sed majus (*spatium*) interfuerit inter illas istâ distantiâ: tum rursus incidit discrimen. Nam si fecerit superior parietem; non autem fecerit inferior; tum superior est licita, inferior prohibita. Qvod verò in hâc Mischna dicunt, utramq; esse prohibitam, cum hac conditione (*accipiendum est*,) qvando inferior conditionem iniverit cum superiore, ad faciendum parietem secum. Hinc est, qvod perhibet illam, donec mixturam fecerint. Qvod si fecerit inferior, superior autem non fecerit, similiter utraq; prohibita est; propterea, qvod superior participet cum inferiori hactenus, qvod partém habeat de aqvis. Atq; sic trabs inferior prohibet illam; & superiori ipsi etiam non est licitum haurire, qvum non fecerit parietem. Ideòq; ambæ sunt prohibitæ. At si fecerint parietem, ambæ erunt licitæ. Qvoties autem (*hactenus*) diximus, prohibitas esse, hoc voluimus dicere, qvod prohibitæ sint, donec fecerint mixturam.

ANNOTATIO LXXV. AD MISCH. IX.

pag. 36.

חצר שהיא פחותה מד׳ אמות וכו׳

Atrium si fuerit minus IV. ulnis &c.

Qvando habebit atrium aliqvod pauciores qvam qvatuor ulnas super

qvatuor ulnis (*h.e. in qvadratum.*) tum, qvando homo effuderit aqvas, qvibus usus est, in hoc atrio exiguo, exibunt aqvæ in locum publicum: & qvidem aqvæ effluent in locum publicum, ut non sit impedire potis. Ideoq; prohibitum ipsi erit effundere aqvas in ejusmodi atrio, donec fecerit עוקה i. e. foveam, in qva congregentur aqvæ, continentem duas seas; sub foramine, qvod sit in ista fovea, ut aqvæ exeant per illud. Statuimus namq;, qvod id, qvo indigeat homo de aqvis die uno, summum sit duarum searum. Cæterum, qvum dicunt: sivè intùs sive foris, hoc significat, qvod idem sit, sive faciat qvis foveam intra domum, sive extra domum; ita qvidem ut hæc fovea, in qva congregantur aqvæ, sit extra domum (*tantum.*) Qvod si verò fecerit foveam extra atrium (*etiam,*) oportet, ut circumducat circa eam structuram aliqvam ejusmodi, qvæ distinguere possit à loco publico. קמירה est structura fornicis supernè. Ubi dicit (*Scriptura Num. VII. v. 3.*) Sex currus צב fornicis, (*Targum habet*) קמורות fornicatos, q. d. qvod fuerit super illis tegumentum instar קובות fornicum. Qvod (קובות) est desumtum ex (*Num. XXV. v. 8.*) Virum Israël in הקובה tabernaculum ejus.

ANNOTATIO LXXVI. AD MISCH. X. *pag. 36.*

רבי אליעזר בן יעקב אומר וכו׳

Rabbi Elieser filius Jacobi dicit &c.

ביב Est stagnum aut canalis, qvo effunduntur aqvæ, ut exeant in locum publicum. Dixit itaq; R. Eliesєr Filius Jakob, qvod, qvando fuerit structura fornice tecta in loco publico, licitum sit effundere eò aqvas in Sabbatho ex atrio. Et licet aqvæ, qvæ exeunt ex atrio, fluxerint qvatuor ulnas sub fornicem, tamen licitum erit effundere aqvas in istum canalem per exitum canalis, qvi in atrio; propterea, qvod non exeat in locum publicum (*canalis;*) sed aqvæ absumantur sub istas qvatuor ulnas extructas foris. At Sapientes prohibent effundere per exitum canalis, qvocunq; etiam modo fiat: qvandoqvidem sit qvasi effundens in locum publicum: potius effundat extra canalem, ut aqvæ fluant ad illum. Porrò explicavimus supra, qvod אכסדרא Exedra sit locus circumdatus à tribus lateribus suis. Si itaq; fuerit in atrio juxta exedram (*spatium*) qvatuor ulnarum super qvatuor ulnas, licitum erit effundere aqvas in atrio, nec opus habebunt fovea, ut ibi congregentur aqvæ. Decisio tandem est juxta Sapientes.

ANNOTATIO LXXVII. AD MISCHN. XI.

pag. 37.

זכן שתי דיוטאות זו כנגד זו וכו׳

Et sic si duo conclavia, unum è regione alterius &c.

דיוטאורת Conclavia, nota (*vox*) est. Et sic דירין Habitationes. Cœterum hîc loqvitur de eo, qvando fuerint duo ista conclavia unum è regione alterius, ita, ut inter illa sit atriũ, qvò utrumq; effundat aqvas. Tum si fecerit possessor conclavis unius עוקה i. e. foveam in atrio à parte sua, non licitum erit hominibus atrii alterius effundere aqvas cum vicino in istam foveam, donec mixturam fecerit. Timendum namq; est, ne fortè utantur ex habitationibus atrio (*qvoq;*) sine mixtura, si permiserimus ipsis effusionem aqvarum è domibus eorum in istam foveam. Atq; hæc intentio est hujus constitutionis.

CAP. IX.

ANNOTATIO LXXIIX. AD MISCHN. I.

pag. 37.

כל גגות העיר רשות אחת וכו׳

Omnia tecta urbis sunt una potestas (locus) &c.

Qvamvis R. Meir existimaverit, qvod sint potestas (*seu locus*) unus, qvando alia ab aliis fuerint distincta, tamen non licitum est apud ipsum, uti (*illis, transferendo*) ex aliis ad alia. Dicit enim in qvocunq; loco tu inveneris duas potestates, qvæ (*suo modo*) fiant una potestas, prohibitum est educere (*qvid*) ex hac in alteram. Exempli loco, esto columna in potestate (*seu loco*) privata, alta decem palmos, & lata qvatuor (*palmos.*) Sed Sapientes dicunt de tectis; qvemadmodum distinctæ sunt potestates deorsum; sic etiam distinctæ sunt (*potestates*) sursum; ut unumqvodq; tectum distinctum sit ab altero. Rabbi verò Schimeon dicit, qvod distinctio & discrimen in loco habitationis tantum (*observandum*) sit: sed atria domuum, & tecta, & loca circumdata muro, aut parietibus, nec facta per habitationem hominum, qvæ vocantur קרפפות Karpephoth, qvemadmodum expositum est in hoc (*ipso*) tractatu aliqvoties, omnia sint una potestas, qvoad ea vasa, qvæ fuerint in iisdem (*istis*) locis, qvum Sabbathum ingressum fuerit. Interim exportare vasa ex habitationibus, & ponere ea in atrio, & transferre ex atrio in atrium aliud, non licitum esse. Ubi qvidem dictum R. Schimeonis, qvod licitum sit exportare id, qvod in atrio hoc, in atrium aliud, eodemmodo se habet, sive fecerint domestici mixturam, sive non fecerint

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

rint mixturam. Nec dicere debemus, qvod fortè, si fecerint mixturam, exportare possint id, qvod in domibus illorum, in atrium, & postea auferre idem in atrium aliud. Juxta sententiam vero R. Schimeonis licitum est homini, ut exportet rem, qvæ fuerit in atrio (*illius*) domus, in qva Sabbathicam suam sedem consecuta est, in tectum, & ex tecto in atrium alterum, & ex atrio altero in Karpeph, & ex Karpeph in tectum alterum, & porrò semper; ita qvidem, ut possit transferre istam rem, & circumducere per totam urbem super tectis, & per atria domuum, & per loca circumdata parietibus, si non fuerit in iis habitatio. Interim hoc manet prohibitum, ut exportemus rem aliqvam de iis, qvæ in domo sunt, in domum aliam, aut in tectum, nisi fecerint mixturam inter duas domos. Et (*sanè*) decisio est juxta R. Schimeonem, sive fuerint alta tecta, sive humilia.

ANNOTATIO LXXIX. AD MISCHN. II.

גג גדול סמוך לקטן וכו׳ *pag. 37.*

Si tectum magnum conjunctum parvo &c.

Atrium magnum, qvod perruptum est versus parvum, (*ita accipiendum est,*) ut parvo non sint nisi tres parietes; magno autem locus perruptus juxta similitudinem portæ: qvemadmodum planum fit ex figura, qvam descripsimus. Valetq; hoc jus (*s. lex,*) qvando perruptus est (*paries*) à vespera Sabbathi. Sed si perruptus fuerit in Sabbatho, etiam parvum licitum erit, ut utantur habitationibus ejus, qvemadmodum fuit (*licitum prius:*) posteaqvam habuit permissionem, anteqvam perrumperetur paries. Regula namq; apud nos est: qvicqvid est licitum in parte Sabbathi, id est licitum per totum Sabbathum. Et juxta hunc ipsum modum se habent tectum magnum, & tectum parvum; qvando paries aliqvis tecta circumdederit. Sed si nulla ibi fuerit circummunitio, omnia sunt potestas una; qvemadmodum (*suprà*) exposuimus. Præterea qvod dicunt: Atrium qvod perruptum est versus locum publicum, hoc vult, qvando collapsus fuerit paries totus, à parte loci publici, & relicti tres parietes. Tum itaq; Rabbi Eliesér putavit, esse locum publicum istos (*parietes;*) sed Sapientes statuerunt, illos esse Karmelith. Exposui autem pridem ab initio (*tractatus*) Schabbath qvatuor potestates, (*s. loca,*) & jura earum. Nunc verò sciendum, qvod, qvando dicunt, liberum esse, hoc sit (*accipiendum,*) qvod non sit reus mortis qvidem; sed tamen prohibitum sit. Cæterum non est decisio juxta R. Elieserem.

ANNOTATIO LXXX. AD MISCHN. III.

pag.38.

חצר שנפרצה לר"ה משתי רוחותיה וכו'

Atrium, quod perruptum est versus locum publicum à duobus lateribus &c.

Hæc ruptura, qva atrium perruptum, esse debet decem ulnarum, aut minor, & non in porta, sed in cornu anguli. Nam portam in cornu anguli non solent homines facere. Sin amplior decem ulnis fuerit, si maximè fuerit in uno latere, prohibitum est *(atrium.)* Domus autem hæc, qvam diximus perruptam à duobus lateribus *(s. ventis)* suis, est *(ita accipienda,)* ut perruptus sit ordo, *(s. structura)* eorum, & subrutus angulus *(aliqvis)* ex angulis ejus, cecideritq; pars de hoc pariete, nec fuerit trabs extensa super locum rupturæ, sed fuerit *(ipse)* repositorium trabium in contignatione sua, juxta hanc figuram. Et ideò interdicta erit *(domus.)* Sed qvando *(paries)* perruptus fuerit juxta hanc *(alteram)* figuram, licita erit. Nam regula est apud nos: Os *(s. extremitas)* trabis descendit & obstruit. Rabbi Jose dicit: prohibiti sunt in isto Sabbatho, & prohibiti sunt in venturo. Et decisio qvidem est juxta Rabbi Jose. Nec est, ut cogites, qvasi hoc dictum obstet ei fundamento, qvod ante commemoravit: ubi diximus: *(qvicqvid)* licitum est in parte Sabbathi, licitum est per totum Sabbathum. Nam qvod ibi diximus, id est *(accipiendum)* de jure mixturæ; dicere volo, ut *(qvis)* utatur post ingressum Sabbathi eo, cujus usum in eodem loco impedire videtur, qvod profanata fuerit mixtura in eo; sed cum fuerint liciti *(loci)* à vespera Sabbathi, liciti etiam sint per totum Sabbathum. Hoc verò loco loqvitur de parietibus, qvando perrumpuntur, & usus redditur prohibitus propter remotionem parietum; non autem propter ablationẽ mixturæ.

ANNOTATIO LXXXI. AD MISCH. IV.

pag.39.

הבונה עלייה על גבי שני בתים וכו'

Siquis ædificat cœnaculum super duas domos &c.

Rabbi Jehudah putat, qvod, posteaqvam locus privatus habeat duos parietes, jam distinctus sit à loco publico. Sic enim dicit: duo parietes legis sunt. Atq; hinc licita est apud ipsum mixtura in duobus parietibus. Sed non est decisio juxta R. Jehudam.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

CAP. X.

ANNOTATIO LXXXII. AD MISCHN. I.

pag. 39.

המוציא תפילין מכניסן זוג זוג וכו׳

Si quis effert Thephillin, infert par post par &c.

זוג זוג Par post par: qvod ita interpretandum; (*Thephillin*) capitis & Thephillin manus [*singula*.] Et hoc vult, ut apponat ea, qvæ manus sunt, manui; & ea, qvæ capitis sunt, capiti. Existimavit enim [*hic Doctor*,] qvod Sabathum sit tempus Thephillin. At Rabban Gamaliel dicit: Sabbathum non est tempus Thephillin, & prohibitum est, illa in Sabbatho apponere. Permiserunt tamen [*Doctores*] illa induere, ad eripiendum illa, ne pereant. Et ideò eripiunt illa bina & bina [*paria*;] volo dicere, qvod alliget duo, qvæ capitis sunt, capiti suo, & duo, qvæ sunt manus, manui suæ. Qvæ verò verba accipienda sunt, qvando fuerint vetera cum locis suis & nodis suis. Sed qvando fuerint nova, sine locis & sine nodis, non molestiam imponimus ipsi, ut recondat ea. Nam fortè esset amuletum in forma Thephillin factum, & juxta eorundem proprietates. צבתים idem est ac אגודות fasciculi. Estq; ex significatione, [*qvam habet Ruth. II. v. 16.*] dimittendo dimittite illi מן הצבתים de manipulis. Similiterq; כריכורין [*significat fasciculos seu manipulos.*] Discrimen tamen inter illa [*vocabula*] est; qvod צבתים sint illa (*Thephillin*) qvæ sunt capitis & manus seorsim alligata alterum cum altero solum: כריכורין autem sint, qvando plures colligata sunt in unum nodum. At qvod dicimus: tenebras expectat super illis, hanc conditionem habet, qvando fuerint adeò multa, ut non possit in eo, qvod relictum fuerit de die, inferre illa alligata bina & bina, per modum indumenti: qvemadmodum indicavit & dixit. At in periculo contegit illa, nimirum qvando fuerit, qvod Deus procul abesse jubeat à nobis, tempus angustiæ (*s. persecutionis*) ita, ut, si deprehendantur in manu ejus, eveniat ipsi damnum. Verum si à latronibus tantum sibi timet, portabit seu promovebit illa paululum, iterumq; paululum infra qvatuor ulnas; qvemadmodum exposuimus in Capite ultimo [*tractatus*] de Sabbatho. Cœterùm non est decisio juxta Rabban Schimeonem filium Gamalielis.

ANNOTATIO LXXXIII. AD MISCH. II.

pag. 39.

ר״ש אומר נותנין וכו׳

Rabbi Schimeon dicit, dant &c.

R. Schimeon dissentit à dicto, qvod commemoravimus in constitutione

tione præcedente; qvando nimirum diximus, qvod portet illa paululum iterumq; paululum infra qvatuor ulnas: propterea qvod dicebat: soliciti sumus, ne fortè eat cum illis qvatuor ulnas in loco publico. Contra melius esse, ut det involucrum totum socio suo, qvi ante ipsum, & socius [*his*] ejus socio suo [*tertio,*] donec perveniat in domum. Porrò dictum R. Jehuda: & extra terminum, [*accipiendum est*] cùm conditione, ut dolium istud sit commune [*factum.*] Sed si habebit suos dominos, est Regula apud nos: bestiæ & vasa sunt sicut pedes dominorum: qvemadmodum exponetur in [*tractatu*] Beza. Qvod si itaq; dolium fuerit commune; tradet illud de manu in manum, etiamsi exportaverint illud extra bis mille ulnas. Verum enim verò R. Juchanan filius Nuri existimavit, qvod bona communia acqvirant sedem Sabbathicam in loco suo, nec auferri possint nisi bis mille ulnas: qvemadmodum exposuimus in Capite qvarto hujus tractatus. Atq; hoc est, qvod dixit ad R. Jehudam: non perget hoc ulterius, qvam pedes dominorum, qvasi dicat: si habuerit suos dominos. Scito autem, qvod licitum sit homini, ut portet (*secum*) rem (*aliqvam,*) paululum subinde infra qvatuor ulnas, aut det socio suo, & (*hic*) socius ejus socio suo (*tertio,*) qvemadmodum indicavit R. Schimeon. Et decisio est juxta R. Schimeonem: & est (*simul*) decisio juxta R. Jehudam.

ANNOTATIO LXXXIV. AD MISCHN. III.

pag. 40.

היה קורא בספר על האסקופה וכו׳

Si legit in libro super scamno &c.

אסקופה Est structura, qvæ est ante ostium domus, & est Karmelith. Pridem autem expositæ sunt potestates (*s. loca diversa*) ab initio tractatus Schabbath. Jam qvod dicunt: qvamdiu nō pervenit ad decem palmos, (*accipiendum ita*) sicut exposuimus in (*tract.*) Schabbath. Et cum hâc conditione, ut paries sit inclinatus in hanc formam, (*qvam Rabbi descripserat, sed deest cum aliis,*) atq; adeò ponat librum in locum publicum. Sed si fuerit paries rectus super terra ad angulum rectum, nec liber, tanqvam qvi adhuc suspenditur in aëre loci publici, reqviescat super ulla re: tum ecce licitum erit advolvere eum, & reducere ad se omni eo tempore, qvo nondum attingit pars ejus terram. R. Schimeon tamen dicit, qvod etiamsi attigerit terram, licitum sit tollere eum: propterea, qvod, sit (*prohibitio tantum*) ex constitutione Doctorum Sabbathica; qvamdiu qvidem remanserit pars libri in manu ejus, nec fuerit sicut dimovens (*aliqvid*) è loco publico in locum privatum. Séd si exiverit liber totus, è manu ejus, & jacuerit in loco publico

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

publico, tum prohibuerunt tollere qvicqvam è loco publico, si maximè adhæserit, imò alligatum fuerit loco privato; ex *(constitutione)* Doctorum; ne forte excidat, & conetur resumere. Jam qvidem res, qvæ est ex *(constitutione)* Doctorum, non consistit coram Scripturis sanctis. Interim non est decisio juxta R. Schimeonem.

ANNOTATIO LXXXV. AD MISCHN. IV. pag. 40.

זיז שלפני חלון נותנין עליו וכו׳

זיז Tigillum, est extremitas exiens è pariete ædificii, sive lignum sit, sive lapis, aut aliud qvid; modo sit inter illam & inter locum publicum plus, qvam decem palmi. Qvandoqvidem regula est apud nos, qvod locus publicus extendat se usq; ad decem palmos. Qvicqvid verò fuerit supra decem palmos in loco publico, id est locus liber. Cæterum prohibitum est uti hujusmodi tigillo prominente, nisi ad vasa figulina & similia: propterea, qvod si decidant, frangantur. Verum res, qvæ in casu suo non frangitur, non est licita, ut utamur illa super ejusmodi tigillo; ob casum, ne fortè decidat in locum publicum, & tollat eam inde.

ANNOTATIO LXXXVI. AD MISCHN. V. pag. 42.

לא יעמוד אדם ברשות היחיד וכו׳

Non stabit homo in loco privato &c.

Si qvis stat in loco publico, & mingit in locum privatum, reus est peccati; & idem est ac si dimovisset *(aliqvid)* è loco qvatuor *(ulnarum:)* si qvidem hæc urina retenta erat in suo loco permanens, sicut permanet res *(alia)* in loco qvatuor *(ulnarum:)* qvemadmodum exposuimus in constitutione prima *(tractatus)* Schabbath. Porrò dictum R. Jehudæ, qvod à cujuscunq; ore sputum ejus exiverit, ei prohibitum sit prodire qvatuor ulnas, *(accipiendum qvidem est)* cum conditione, si retraxerit illud in os suum. Sed tamen non est decisio juxta R. Jehudam.

ANNOTATIO LXXXVII. AD MISCHN. VI. pag. 41.

לא יעמוד אדם בר״ה וישתה וכו׳

Non stabit homo in loco privato & bibet &c.

Qvod hic prohibemus stare in loco uno *(privato)* & bibere in loco altero *(publico, & contra,)* hanc habet conditionem, ut bibitio fiat per vasa pretiosa, qvibus opus habet *(aliàs,)* nec relinqvere ea possit propter pretiositatem eorum.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

eorum. Nam ſi permitterent ipſi bibere ex illis, ſoliciti eſſe cogeremur, ne fortè educeret ea è loco in locum. Sed ſi non fuerint ibi vaſa pretioſa apud ipſum, licitum erit ipſi bibere, ſi maximè non ingredi fecerit caput ſuum & majorem partem ſui, in locum, in qvo bibat. Porrò qvum dicit: Et ſimiliter, in torculari habet ſenſum alium: Dicere volo, loqvi de decimis; qvod licitum ſit illi (*homini*) bibere ante detractionem decimarum fortuitò, ut tamen bibat intra torcular. Verum extra torcular non bibet, donec detraxerit decimas. Expoſita verò eſt hæc res cum radicibus & ramis ſuis (*h. e. cum fundamentis & conſeqventibus ſuis,*) in tract. Maaſeroth. Poſt iſtud jam revertitur (*Miſchnicus*) ad Sabbathum, & dicit, qvod tollat homo aqvas: vult dicere; qvod accipiat è loco effuſionis aqvarum, & ex canali: qvando qvidem accipit de aqvis ipſis. Sed qvando tetigit manus illius canalem, ut congregentur aqvæ in vola manus illius, & bibat, prohibitum eſt: niſi fuerit ultra decem palmos; qvomodo erit locus liber: ſi modo non ſint intra canalem qvatuor palmi, qvæ eſt qvantitas loci liberi; Et cum hâc qvoq; conditione altera, ut non interſint inter locum, ex qvo congregantur aqvæ, & inter tectum, ex qvo deſcendant aqvæ, pauciores qvam tres palmi. Regula namq; eſt apud nos: qvicqvid eſt intra tres palmos, eſt qvaſi appendix alicujus rei. Unde idem erit, ac ſi aqvas ſumſiſſet è tecto, qvod eſt locus privatus, & eduxiſſet in locum publicum. Scito verò, qvod זוחלין vocentur aqvæ, qvæ effluunt ex fluviis & fontibus ſcaturientibus; qvæ (*inqvam*) effluunt in terram. Et (*ſumtum*) eſt ex ſignificatione (*Radicis Deut. XXXII. v. 24.*) זוחלי ſerpentium ſuper pulvere; ubi notantur ſerpentes & præſteres, ſerpentes ſuper terra. Atq; hinc etiam vocarunt locum, in qvem deſcendunt aqvæ מזחילה Maſchilah. צינור autem canalis, notus eſt.

ANNOTATIO LXXXIIX. AD MISCH. VII.

pag. 41.

בור ברשות הרביה וכו׳

Si fovea in loco publico &c.

Jam aliqvoties præmiſimus, qvod (*qvicqvid*) ſupra decem palmos in aëre loci publici ſit, ſit locus liber. Jam qvod ad hanc foveam, non refert, ſive fuerint inter illam & inter parietem qvatuor palmi, ſive ſupra (*qvatuor palmos,*) ſive etiam ſit adjacens parieti; inveniaturq; in fundo ſuo alta decem (*palmos.*) Scito namq; qvod fovea & fundum (*ſ. cœnum in fundo ejus*) conjungantur in decem (*palmos.*) Atq; hoc eſt qvod dicunt: Et fundum

dum ejus altum, qvaſi dicerent: Et fundum ejus fecerit illam explere decem (*palmos.*) Modo tamen adjaceat parieti. Porrò hoc ſterqvilinium eſt loci publici, qvod non freqventer purgant. Sed ſuper ſterqvilinium privatum prohibitum eſt effundere aqvas, ſi maxime altum fuerit decem palmos, ob caſum, ne fortè purget illud poſſeſſor ejus, deprehendaturq; effundens è loco privato in locum publicum.

ANNOTATIO LXXXIX. AD MISCH. VIII.

אילן שהוא מיסך על הארץ וכו׳

Si arbor obtexerit terram &c.

pag. 42.

Si fuerint inter qvosdam ramos arboris, & inter terram pauciores qvam tres palmi; tunc ecce eſt qvaſi cohærens cum terra, & facti ſunt iſti (*rami*) parietes. Nam qvicqvid eſt infra tres (*palmos,*) eſt qvaſi appendix rei alicujus. Modo expleatur vacuum inter arbores totum rebus minutis, ut paleis, & his ſimilibus, ut non motitet eos (*ramos*) ventus qvotidianus. Nam qvicqvid moverit ventus qvotidianus, id non eſt paries. Regula namq; eſt apud nos: omnis paries, qvi non poteſt conſiſtere coram vento qvotidiano, non eſt paries. Id verò qvod permittimus (*homini*) ipſi, ut utatur ſub illa (*arbore,*) qvantitas duarum ſearum tantum. Regula tamen (*iterum*) eſt apud nos: omni in habitatione, cujus uſus eſt pro aëre (*ſ. refrigeratorio*) non transferunt ultra ſpatium duarum ſearum. Qvando verò radices arboris fuerint altæ ſuper terra tres palmos, prohibitum eſt uti illis: qvandoqvidem prohibitum eſt uti arbore in die feſto; qvanto itaq; magis in Sabbatho? & qvidem ob caſum, ne fortè excindat ramum ex illa: qvemadmodum exponetur in tractatu Beza. Qvod ſi (*radices*) fuerint ſupra terram infra tres palmos, reputantur tanqvam ſolum. Janua, qvæ in deſtinato, h. e. qvæ fuerit in certo loco; qva ſc. non ſolent uti, nec opus habent, ut caulæ, aut turris (*carceris,*) & cui qvidem eſt oſtium, non tamen cardo. Verum, ſi fuerit illi cardo, tum licet dejecta fuerit, aut fracta (*janua,*) licitum nihilominus erit claudere eâ locum. חרקים eſt pluralis à חרק; & ſunt ſpinæ; juxta illud (*Proverb. XV. v. 19.*) כמשוכת חרק ſicut ſepes ſpinæ. Colligant autem ſpinas arundinibus (*ſ. baculis,*) & faciunt ex illis tabulam, ut claudant illis rupturas hortorum, ne ingrediantur eò fures aut beſtiæ. Qvod porrò dicunt, altæ, (*hoc vult,*) etiamſi fuerint altæ ſuper terra, qvantacunq; fuerit, qvantitate ſua. Hoc verò omne (*tunc valet,*) qvando non colligaverint eas aliqvo ligamine cohærenti cum parietibus: ſed prout contingit, tollunt eas, & reſtituunt eas.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XC. AD MISCHN. IX.

לא יעמוד אדם ברשות היחיד וכו׳

pag. 42. *Non stabit homo in loco privato &c.*

Qvemadmodum prohibet R. Mëir, ut stet homo in loco publico, & aperiat in loco privato: sic etiam prohibuit ipsi, ut stet in loco Karmelith, & aperiat in loco privato. Hinc produxerunt adversus illum argumentum ab isto foro, qvod in Jerusalem fuit, in qvo fuerunt saginantes aves, & vendentes illas; qvod vero fuit locus Karmelith. Et חנות Diversorium est locus privatus. Stabant nihilominus (*caupones*) in foro, & diversoria aperiebant in Sabbatho. Cœterum reputamus Hierosolymam pro loco Karmelith, propterea qvod illa fuit urbs multorum, fueruntq; illi portæ multæ, nec opus habuit mixtura Sabbathica; per fundamenta, qvæ exposuimus in Capite qvarto hujus tractatus. Non est autem decisio juxta R. Mëir in utroq; dicto, (*h. e.*) neq; qvoad locum publicum, neq; qvoad locum privatum. Qvod ad vocem פטמין, Chaldaicè בריאות pingues (*Genes. XLI. v. 5.*) vertitur פטימתא & qvoniam in hoc foro saginabant aves, & pingues faciebant eas, vocatum est שוק של פטמין forum saginatorum.

ANNOTATIO XCI. AD MISCHN. X.

נגר שיש בראשו גלוסטרא וכו׳

pag. 43. *Vectis, in cujus capite est crassities rotunda &c.*

נגר Est vectis, qvem faciunt habere stamen & subtegmen (*in formam crucis trajici,*) & ponunt in januis, ut claudant eo ostia. Vocant autem homines in lingua Arabica מערץ. Significatio ejus eadem est cum בריח Vectis: propterea qvod מבריח trajicitur à pariete in parietem. קלוסטרא est forma malogranati, aut qvadrata, aut similis aliqva earum, qvæ doceat esse illum (*vectem*) instrumentum (*aliqvod*) & non baculum vulgarem, qvem prohibitum est transferre in Sabbatho; decisio est juxta R. Jose.

ANNOTATIO XCII. AD MISCHN. XI.

נגר הנגרר נועלים בו וכו׳

pag. 43. *Vecte trajecto claudunt &c.*

הנגרר Exponunt ita, qvod cohæreat cum janua per vinculum (*aliqvod*)

(*aliqvod.*) מונח autem est, qvi separatus est, nec cohæret. Sumunt itaq; eum manu, & trajiciunt eum trans januam super sera: deinde verò removent eum, & ponunt in loco alio. Atq; propterea vocavit eum מונח Positum. Hæc autem Res fieri solet circa vectem, in cujus capite non est crassities rotunda. Nam cuicunq; est discrimen (*s. signum, qvo discriminatur,*) licitus est, etiamsi sit מונח seu, qvi seponi solet; qvemadmodum paulò ante exposuimus. Decisio autem est juxta R. Jehudam.

ANNOTATIO XCIII. AD MISCHN. XII.

מחזירין ציר התחתון וכו׳ Pag. 43.

Restituunt cardinem interiorem &c.

ציר Cardo, notus est: habetq; significationem ex (*Prov. XXVI. v. 14.*) convertitur [*janua*] super צירה cardine suo. Atq; adeo est nomen satis Hebræum. Qvando dicunt: si excidit è scutella sua, non restituunt eum, propterea prohibent restitutionem ejus, qvod casus timendus, ne forte reparet illum: qvandoqvidem reqvirit ampliorem confirmationem sine dubio. Atq; sic dicunt: ne forte infigat. Decisio non est juxta R. Jehudam.

ANNOTATIO XCIV. AD MISCH. XIII.

מחזירין רטייה במקדש וכו׳ Pag. 43.

Restituunt (in locum suum) emplastrum in Sanctuario &c.

רטייה Emplastrum est frustum vestis (*s. panni,*) super qvod extendunt ungventum, ad imponendum illud plagæ. Qvando itaq; deciderit à plaga (*s. vulnere,*) aut detraxerit [*qvis*] manu sua, posueritq; super vase aliqvo, licitum est ipsi restituere (*super locum plagæ*) denuò; idq; tamdiu, qvamdiu occiderit super solum. Sed qvando ceciderit super solum, prohibitum erit restituere illud, excepto Sacerdote in sanctuario. Illitio autem unguenti super plagam simpliciter prohibita est, tam in sanctuario, qvam in urbe. Ligant etiam fidem (*s. chordam:*) hoc vult, qvod ligent fidem, qvando avulsa fuerit fides aliqva ex fidibus nabliorum & citharарum, aut similium instrumentorum, qvæ in sanctuario fuerunt: qvibus cecinerunt cantica qvotidie; qvemadmodum suo loco explicabitur. יבלת Verruca nota est: est sc. instar capitis clavi in corpore hominis. Et similiter notum est, qvod ministerium (*templi*) permissum non fuerit iis, qvi verrucam habebant.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XCV. AD MISCH. XIV.

כהן שלקה באצבעו וכו'

Pag.34.

Si Sacerdos percussus est digito suo &c.

גמי Est idem ac גומא Juncus. Cœterum loqvitur hâc de re (*satis*) nota, nam juncus prodest plagis. Oportet autem eum alligare cum frusto vestis (*s. panni.*) Tumq; ministrabit (*sacerdos*;) nec profanabit ministerium per additamentum istius vestis; modo non discriminet inter carnem manus ejus, & craterem, aut cultrum, tempore præstandi ministerii. Porrò qvum dicunt: si ad educendum sangvinem; hoc volunt, ad secandum plagam, & educendum ex illa sangvinem. בוזקין idem est ac זורקין spargentes; habetq; significationem ex (*Ezech.1.v.14.*) sicut speciem הבזק fulguris. Vult dicere, qvod fuerit (*Sacerdos*) sicut spargens aliqvid è manu sua, vicem post vicem: (*nimirum*) ne [*clivus altaris*] lævis esset, h. e. ut non nutaret pes ejus (*Sacerdotis ascendentis aut stantis ad altare*) propter pinguedines carnis destillantes eò. Nam carnem coacervare solebant super clivum (*altaris*;) qvemadmodum exponetur suo loco in tractatu Thamid. Est autem כבש clivus, nomen ascensus, in quo ascendebant ad altare. בור הגולה puteus captivitatis fuit puteus in cella aliqva ex cellis (*templi.*) Super isto fuit rota; à qva rota audiebatur sonus magnus tempore haustionis. Sic super puteo etiam magno, & puteo scaturiginis. הקר & חקר sunt unum & idem: (*scaturigo sc.*) vocaruntq; ita (*puteum istum*) propterea, qvod fuit scaturiens. Ex (*radice* הקיר *scaturire Jerem. VI. v. 7.*) כהקיר sicut scaturire putei aqvam suam. Fuerunt verò super istis duobus commemoratis puteis rotæ. Et Prophetæ permiserunt illis, qvando ascenderunt ad festa solennia, haurire ex istis puteis per rotas istas. Perrexerunt postea populus in consuetudine, ut haurirent ex istis solis, propter permissionem Prophetarum. Nec transtulerunt privilegium istud ad puteos alios. Qvod verò prohibuerunt haustionem per rotas circa puteos alios, ratio à casu est, ne forte hauriret (*qvis*) pro horto suo, aut loco suo sicco, aut loco alio, pro qvocunq; vellet haurire aqvas: propter velocitatem haustionis per istas rotas. Similiter tamen licitum fuit haurire ejusmodi [*rotâ*] intra urbes. Sonum porrò, qvi audiebatur ex rotis istis tempore haustionis, non prohibebant; qvemadmodum etiam non prohibuerunt sonitum edere per catenam cardinum, aut similium rerum. Sed qvicqvid prohibitum de sonis,

non

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

non fuit prohibitum, nisi qvod esset qvasi qvædam cantici vox: volo dicere, ut esset ipsi melodia ordinata. Atq; hoc est, qvod dicunt (*Doctores:*) non locuti sunt nisi de sola cantici voce. Cœterum permisimus omnia, qvæ in præcedentibus commemoravimus, in Sanctuario; qvia ministerium necessarium erat in Sabbatho. Similiter verò qvicqvid propter Sabbathum fiebat, eratq; de necessariis rebus ministerii & sanctuarii, id licitum erat in Sabbatho facere in sanctuario. Et hoc est, qvod (*Doctores*) dicunt: constitutionem Doctorum Sabbathicam in sanctuario solverunt.

ANNOTATIO XCVI. & ultima AD MISCHN. XV.

שרץ שנמצא במקדש וכו׳

Reptile, quod inventum in sanctuario &c.

pag. 44.

המיינן Est cingulum, qvo (*qvis*) se ipsum cingit. Nam אבנט balteus sive cingulum Chaldaica paraphrasis reddit, המיינא (*Exod. XXIX. v. 9.*) Scito verò, qvod qvisqvis in grediebatur in locum, qvicunq; foret atrii templi, dum esset immundus, si fuerat qvidem errans, reus tamen peccati erat: at si contumax (*s. malitiosus,*) erat reus excidii, (*s. excommunicationis.*) R. itaq; Akiba dicit: efferebant reptile immundum in Sabbatho ex toto atrio templi. צבת של עץ ligatura ligni est מלקחיים Forceps ex ligno, qvæ non polluit. Nam simplicia vasa lignea, (*qvæ ex solo ligno constant,*) nō recipiunt immunditiem legis (*seu in ipsa lege definitam:*) qvemadmodum exponetur ab initio (*tractatus*) Kelim. Jam verò τὸ סירותיו Ollas ejus (*Exod. XXVII. v. 3.*) Chaldaica paraphrasis reddidit: פסכתרוותיה. Unde singularis numerus formatur פסכתר Olla. Cœterum R. Schimeon existimavit, qvod, si alicui rupta esset chorda in sanctuario; qvod (*inqvam*) non deberet eam ligare; qvemadmodum commemoravimus, (*licuisse*) in iis, qvæ præcesserunt: sed qvod ligare liceret tantum partem super partem per connexionem (בעניבה *qvæ distinguebatur à ligatione.*) Sed aliqvid verborum ejus præmissum est tibi in Cap. IV. hujus tract. (*ubi dixit,*) qvod, qvando qvis exiret extra terminum Sabbathicum, etiam qvindecim ulnas, ingredi posset (*s. retrocedere:*) qvia dimensiones non exprimant accurratè qvantitates mensurarum. Et res in utroq; jure, qvemadmodum (*ille qvidem*) existimavit, dum dixit: Qvod iste, qvem diximus, retrocedat, etiamsi exiverit ultra terminum Sabbathicum qvindecim ulnas, non (*sic accipienda,*) qvasi homini liceat

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

transgredi terminum Sabbathicum vel unicum digitum, ſed qvod permittantur tibi iſtæ qvidem qvindecim ulnæ, ideò, qvod tuæ fuerint, & de quantitate termini tui Sabbathici; qvandoqvidem dimenſiones non accuratè exprimant qvantitates. Similiter verò, *(pergit ille,)* qvando permiſimus tibi, ut liges chordam per connexionem: permiſimus tibi rem, qvæ eſt conſtitutionis Sabbathicæ Doctorum. Nam hi ipſi ſunt, qvi prohibuerunt rem iſtam, ut adeò ligatio per connexionem ex [*conſtitutione*] Doctorum noſtrorum prohibita ſit. Verum non eſt deciſio juxta R. Schimeonem in utroq; dicto; ſed *(potius)* ſic ſe res habet, qvemadmodum commemoravimus in iis, qvæ præmiſſa ſunt. Et tandem deciſio eſt juxta R. Akibam, nec non juxta R. Jehudam.

FINIS

COMMENTARII RAMBAMI SUPER ERUBIN.

PERUSCH

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

RABBI OBADIÆ DE BARTENORA

פירוש

hoc est

COMMENTARIUS IN MISCHNAS TALMUDICAS MASSECHES ERUBHIN.

EX VERSIONE

SEBASTIANI SCHMIDI.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

PERUSCH SIVE COMMENTARIUS R. OBADJÆ DE BARTENORA

SUPER TRACTATUM ERUBHIN.

ANNOTATIO I. AD.

CAP. I.

MISCHN. I.

מבוי שהוא גבוה וכו׳ pag. 1.

Introitus, qui altior est &c.

SI qvis introitus non est latus XVI. ulnas, licet apertus ab utraq; summitate sua fuerit, versus locum publicum; aut etiam, si latus fuerit XVI. ulnas, non autem apertus fuerit (plenè;) sed summitas ejus una aperta cum sit versus locum publicum, summitas tamen ejus altera clausa fuerit: is permissus qvidē ex lege (divinâ) est, ut in eo transferant sine ulla correctione; at Doctores nostri timuerunt de eo, ne qvis eò deveniret, ut (tandem etiam) transferret in loco perfectè publico; interim permiserunt illū cum correctione per postem aut trabem, ut (per hæc) agnoscatur. Jam si qvis trabem supra XX. ulnas posuit, *minuat*: h.e. demittat trabem, usq; dum fuerit infra 20. ulnas. Nam si supra XX. fuerit, non elevat se ad eam usq; oculus. Qvod si in trabe ista אמלתרא (Pragensis codex legit מותרא) i.e. figuræ & sculpturæ fuerint, si utiq; supra 20. ulnas (posita) fuerit, non opus (qvisqvā) habet, ut minuat, (seu demittat:) nam propter illas figuras elevat se ad eam usq; oculus. *R. Jehudah dicit: non opus est:* qvia ratio trabis non hæc est, ut agnoscatur, sed ut discriminet. Dicimus namq;: Os contignationis descendit, & obstruit. Qvod cum ita se habeat; qvid mea refert, sive sit

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

intra 20. sive ultra 20. (ulnas?) sed non est decisio juxta R. Jehudam. *Et latior decem ulnis, minuatur:* nam qvod ultra 10. ulnas est, non vocatur ostium, sed ruptura. Jam verò nos ostium reqvirimus. Propterea diminuet latitudinem introitus ejus, & rediget ad 10. aut pauciores (ulnas.) *Qvod si fuerit illi figura ostii:* Qvocunq; loco Sapientes dicunt, figura ostii, ibi sufficit etiam arundo ab utroq; latere, 10. palmos alta, aut plures, & arundo super istis (tertia,) licet eas non attigerit, imo licet altior illis fuerit tribus palmis amplius. Porrò omnes ulnæ, qvarum in hâc Mischna mentio fit, & in toto Tractatu Erubhin, itemq; Succah, & Kilajim, sunt, qvarum qvælibet habet VI. palmos. Palmus verò omnis habet 4. digitos in pollice (h e. qvatuor pollices,) nisi qvod nonnunqvam metiendum sit per טפח עצב, h. e. ejusmodi palmum, in qvo non relinqvat qvicqvam laxationis, inter digitos pollicis, unum & alterum, sed constricti sint, ut unus alterum tangat: nonnunqvam verò danda sit aliqva laxatio inter pollicem & pollicem, ut alter alterum non tangat, qvi palmus vocatur טפח שוחק. Qvomodo verò? Qvo tempore metiendum per טפח עצב q. d. palmum dolentem (s. dolore afficientem,) illa mensura rigorosa est; e.g. (qvum dicitur:) Introitum, qvi 20. ulnis altior est, diminuet, & tabernaculum, qvod 20. ulnis altius est, reprobum est, metiuntur palmo dolente. Et qvo tempore metiendum est per טפח שוחק q. d. palmum ridentem, illa mensura non est rigorosa e.g. (cum dicitur:) Altitudo introitus ne sit minor decem palmis Tabernaculi altitudo ne sit minor decem palmis, metiuntur palmo ridente. Et sic perpetuo.

Annotatio II. ad Misch. II.

Pag. 1.

הכשר מבוי ב״ש וכו׳

Justum introitum Schola Schammai &c.

הכשר *Introitus:* (h. e.) rectificatio & præparatio introitus, ad transferendum (res) intra illum per communionem Introituum. *Schola Schammai dicunt, (debere habere) postem & trabem:* utroq; indiget. Putarunt namq;, qvod vi legis (divinæ) 4. parietes integros reqviramus, descenderitq; traditio per Mosen è Sinai, qvæ constituerit qvarto postem & trabem. *Schola Hillelis ajunt: postem aut trabem.* Nam (juxta hos) tres parietes vi legis (divinæ) reqvirimus, & non plures: descenditq; traditio per Mosen è Sinai, ut addatur qvartus, sive per postem qvantuscunq; sit, sive per trabem, ad agnoscendum parietem. Cæterum introitus, de qvo hic loqvun-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

loqvuntur, est introitus clausus à tribus lateribus, ita ut qvartum latus apertum sit versus locum publicum, & longitudo ejus superet latitudinem ejus. Nam si longitudo ejus æqvalis fuerit latitudini ejus, reputatur pro atrio, qvod perruptum est & apertum versus locum publicum: indigetq; assere qvatuor (palmorum) & qvodcunq; amplius, aut duobus asseribus, qvantæcunq; latitudinis. Sic etiam atrium, qvod perruptum est versus locum publicum, cujus longitudo latitudine major est, (jus idem habere) judicatur, qvod introitus, & licitum fit per postem aut trabem. Cæterum introitus, qvi rectificatus est per postem, differt ab introitu, qvi rectificatus est per trabem. Nam si qvis fuerit introitus, qvi per postem rectificatus est, idem est, ac si illi essent qvatuor parietes; ut, qui projicit (qvid) in illum è loco publico, reus sit: at introitus, qvi rectificatus est per trabem, licet licitus sit, ut transferant intra illum beneficio communionis, non tamen idem est cum loco perfectè privato, ut adeò, qvi è loco publico intra illum (qvid) projicit, liber sit. Hypothesis namq; nobis est: Trabs est propter cognitionem, & postis loco parietis. *R. Eliezer dicit: duos postes:* Idem cum Schola Schammai fundamentum opinio ejus habuit: reqvisivit verò postem utrinq;. Sed non est decisio juxta R. Elieserem. *Dixit qvidem discipulus:* hic est R. Mëir. *Qvatuor ulnis minore:* hæc est latitudo ostii ejus. *Dixit verò R. Akiba: de utroq; dissenserunt:* At Doctor Mischnicus primus etiam sic (sive in hunc sensum) locutus est. Nam non distinxit inter latum & brevem (introitum.) In Gemara verò expositum est, (& responsum,) qvod dissensus inter illos sit qvoad introitum, qvi in latitudine ostii sui habet pauciores, qvam qvatuor palmos. Altera namq; pars existimavit, nec poste nec trabe illi opus esse: Altera verò statuit, poste aut trabe opus esse. Sed non planum est ex verbis eorum, qvinam ex illis statuerint, opus esse; aut qvi ex iis existimaverint, opus non esse.

ANNOTATIO III. AD MISCHN. III.

הקורה שאמרו וכו׳ *pag. 2.*

Trabis, de qua loquuntur &c.

Latitudo (esse debet tanta,) ut posit recipere Ariach: ut idonea sit cui inædificetur structura fixa. *Ariach autem est dimidium lateris tripalmaris:* deprehenditur (hinc) quod latitudo Ariach palmus cum dimidio sit. *Sufficit tamen trabi, ut sit latitudo ejus palmaris:* sic vult dicere: posteaqvam trabis latitudo palmaris esse potest, illi dimidio palmi residuum, siqvidem Ariach est, palmum cum dimidio; (illi inqvam,) poterit allinere latum, ut digitus

ſit ex una parte, & digitus ex altera. Atq; hâc ratione erit (plena) latitudo ejus, ad recipiendum Ariach. Et ſic explicatum eſt iſtud in Gemara.

ANNOTATIO IV. AD MISCH. IV.

pag. 3.

רחבה כדי לקבל וכו׳

Lata itaq; debet eſſe, ut &c.

בריאה *Sana, ad recipiendum Ariach:* h. e. robuſta ad portandum gravitatem Ariach; ne frangatur. Et ſic habet deciſio.

ANNOTATIO V. AD MISCH. V.

pag. 3.

היתה של קש וכו׳

Si ex ſtipula &c.

Si ex ſtipula aut arundinibus fuerint &c. Hoc R. Jehudah dixit; ſed deciſio non eſt juxta illum. *Si curva.* nam non poteſt Ariach ſuper eâ reqvieſcere. Sic *ſi rotunda*; Ariach non reqvieſcit ſuper ea. *Si fuerit in ambitu ejus:* q. d. qvæ verò eſſe debet menſura rotundæ, ut pro legitima habeatur? (Reſp.) In cujuscunq; ambitu ſunt tres palmi, ut adeo reqvirat filum trium palmorum pro (metiendo) ambitu ſuo circum circa: certum eſt, qvod habeat latitudinem palmarem, ſi diffindatur. Nam ſic invenimus de mari, qvod fecit Salomo; decem ulnæ ab extremitate una ad extremitatem alteram, rotundum circum circa, & linea triginta ulnarum circumdabat illud circum circa. Itaq; unicuiq; ulnæ in latitudine reſpondent tres ulnæ in ambitu.

ANNOTATIO VI. AD MISCH. VI.

pag. 3.

לחיין שאמרו וכו׳

Poſtium de quibus dixerunt &c.

Poſtium, de qvibus dixerunt, poſtium nimirum, de qvibus diſſenſerunt Rabbi Elieſer & Sapientes, dum juxta R. Elieſerem duos reqvirimus, juxta Sapientes verò unum, hæc eſt menſura: ut in altitudine eorum ſint decem palmi, juxta menſuram altitudinis introitus, cujus altitudo minor eſſe non debet decem palmis. Licet verò etiam introitus aliqvis fuerit altus valdè; ſufficit tamen illi poſtis altus decem palmos. *R. Joſe dixit: latitudo eorum trium palmorum:* qvaſi reqviratur res digna, qvæ pro pariete habeatur. Sed non eſt deciſio juxta R. Joſen.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO VII. AD MISCH. VII. pag. 3.

ככל עושין לחיין וכו׳

Ex omni re faciunt postes &c.

Rabbi Jose prohibet: qvod timendum nobis sit, ne forte moriatur (ista res viva) & non sit alta decem (palmos;) ille verò non advertat animum, & innitatur ei. *Et polluit nomine sepulchralis operculi:* si fecerit (qvis) ex ea operculum sepulchrale, polluit in perpetuum, si tetigerit illam homo, aut vasa, sicut tentorium mortui; etiamsi inde auferatur. Scriptum namq; est: & omne, qvod tetigerit super faciebus agri, qvod interpretamur, (dictum esse) ad includendum operculum sepulchrale & latus sepulchri. גולל est operculum sepulchri. *Mundum tamen satis dicit R. Mëir.* Ratio R. Mëir inde est, qvod existimavit, qvod omnis paries, qvi per spiritum vivum se sustentet, non sit paries. Qvod verò non est constitutio. *Licet R. Jose Galilæus rejiciat:* eo qvod scriptum sit: & scribet illi ספר libellum. Qvid est ספר libellus? non est in eo spiritus vivus: ideo & in qvacunq; alia re, (ex qva libellus repudii fieri debet,) spiritus vivus ne esto. At Doctores nostri (illi responderunt:) si scriptum esset: & scribet illi בספר in libello, tum esset (verum,) qvod dixisti. Jam verò scriptum est; & scribet illi ספר q. d. narrationem, nimirum לספור ad narrandum res. Et decisio est juxta Doctorem primum, ita, ut si qvis scripserit libellum repudii super cornu vaccæ, & dederit illi (mulieri) vaccam, cùm nulla, postqvam scriptus est, abscisione opus sit, legitimus sit; verum si non dederit vaccam, sed tantum cornu, cum abscissione opus sit, non possit per eum (libellum) repudiare.

ANNOTATIO VIII. AD MISCHN. IIX. pag. 4.

שיירא שחנתה וכו׳

Si turma castra metata fuerit &c.

Nec sint rupturæ majores structura: licet fuerint rupturæ parvæ, minores decem ulnis, nihilominus, si ruptum amplius erit stante, non erit paries, etiamq; prohibitum id, qvod stanti obvertitur. *Omnis ruptura, qvæ decem est ulnarum, licita est:* si modo id, qvod stat, amplius illa sit, aut etiam perruptum æqvale stanti, erit paries, atq; id qvoq;, qvod perrupto obvertitur, licitum. *Major his prohibita est:* adeò, ut unica etiam ruptura decem ulnis major, prohibeat totam circumferentiam; si maxime id, qvod stat, ampli-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

amplius fuerit. Qvandoqvidem non solent homines portam facere ullam, qvæ decem ulnis major sit: ut adeò ruptura sit; id tamen præcisè, si non sit illi forma portæ. Sed si habuerit formam portæ, si maximè major decem ulnis fuerit, pro porta habebitur.

ANNOTATIO IX. AD MISCHN. IX.

pag. 4.

מקיפין ג׳ חבלים וכו׳

Circumducunt tres funes &c.

Circumducunt tres funes: ad turmam, qvæ castra metatur in valle, (hoc) refertur. *Unum super alterum:* super baculis circumcirca; ab infimo fune usq; ad solum esse debet spatium tribus (palmis) minus. Qvomodo habebit se, qvasi universum esset res qvædam stans (seu recta:) dum qvicqvid tribus palmis minus est, simile sit appendici. Porrò ab isto usq; ad medium (funem) spatium (iterum) tribus (palmis) minus. Qvomodo habes rem stantem sex palmorum, detractis defectibus duobus, in duobus spatiis. Tandem à medio usq; ad summum (funem) spatium tribus palmis minus. En! habes rem stantem novem palmorum, detractis defectibus qvi desunt, tribus in tribus intervallis: Jam crassities funium explebit palmum cum istis tribus defectibus: ut intersint inter omnes decem palmi.

ANNOTATIO X. AD MISCHN. X.

pag. 4.

מקיפין בקנים וכו׳

Circumdant etiam arundinibus &c.

Circumdant etiam arundinibus: infixis (terræ) & erectis. Et hic est מחיצת שתי paries staminis: sed (paries) funium est מחיצת ערב paries subtegminis. *De turma loqvuntur:* indulserunt his, ut non opus habeant, nisi vel stamine e. g. arundinum, vel subtegmine e. g. ex funibus. Sed uni soli non indulserunt (idem,) adeò ut reqviratur in eo (pariete illius) stamen & subtegmen. Sed tres homines sunt qvædam qvasi turma. *Qvæcunq; maceries non est stamen & subtegmen &c.* Rabbi Jose Filius Jehudæ, dissentit à patre suo, & dicit, etiam Turmam opus habere stamine & subtegmine. *Alterutrum de duabus his rebus (sufficit:)* sc. vel stamen, vel subtegmen Dissensus aliqvid intercedit Doctoribus prioribus nostris cum Doctoribus nostris postremis. Nam Doctores nostri primi non permiserunt uni soli (qvicqvam,) nisi similis factus fuerit turmæ in via, dum non potest

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

poteſt facere parietem convenientem ſibi in terrâ habitata. Sed Doctores noſtri poſteriores dicunt: unum ex duabus iſtis rebus, tam uni ſoli qvam multis, tam in via, qvam in terra habitata (ſufficit.) Et deciſio eſt juxta hos; niſi qvod homo unus aut duo, qvi Sabbathum in deſerto tranſigunt, non poſſunt facere parietem ſpatio duarum ſearum majorem, qvod (ſpatium) habent centum ulnas in longitudine, & qvinqvaginta in latitudine, ſicut atrium habitaculi (ſancti.) At tres homines, pluresve faciunt turmam, & poſſunt facere parietem magnum, etiam aliqvot milliarium, prout neceſſarius fuerit ipſis, & vaſis uſus eorum, & beſtiis eorum: modo non relinqvatur locus vacans intra parietem duabus ſeis major. *Permiſerunt in caſtris:* exeuntibus in bellum, etiam in bellum arbitrarium. *Adducunt ligna:* nec ſoliciti ſunt de rapina, ſi maxime iſta (ligna) poſſeſſores eorum exciderint, & (ex iis) faſciculos fecerint. *Liberi ſunt à lotione manuum:* ante cibum ſumtum; verum ad aqvas (ſumendas) poſt cibum obligati ſunt; qvandoqvidem hæ ordinatæ ſunt propter ſalem Sodomæum, qvi oculos excœcat. Gravius enim eſt periculum, qvam obligatio. *Et à dubio:* ut non oporteat eos Thrumam ſeparare decimarum dubii; nimirum qvando emerint frumentum à populo terræ. *Et à commiſcendo:* ſc. mixturas atriorum, e.g. è tentorio uno in tentorium alterum intra caſtra parietibus circumdata. Interim commiſcere commixtiones terminorum illos oportet.

CAP. II.

pag. 5.

ANNOTATIO XI. AD MISCH. I

עושין פסין לביראות וכו׳

Faciunt Aſſeres ad Fontes &c.

Faciunt aſſeres ad fontes: qvi ſunt in loco publico; ideò qvod fontes ſint locus privatus, cum ſint profundi decem palmos; ut adeò non poſſint haurire ex illis, & educere in locum publicum. Faciunt itaq; Aſſeres, ut aſſeres circa fontem locum privatum faciant. Tum verò (qvis) haurire poteſt & educere (in locum publicum intra aſſeres incluſum) & relinqvere ibi, ut ingrediatur beſtia ejus ſive tota, ſive qvoad caput & majorem partem ſui, eamq; ille (ſic) potet. דיומדין h. e. duæ columnæ. Nam unaqvæq; ex iſtis qvatuor columnis apparebat, qvaſi binæ eſſent. דין δύο in lingua græca duo ſignificat. Cæterum qvando fixerit columnam (unam aliqvam) factam in forma duarũ in angulo meridiano occidentali, deprehendetur, qvod latus ejus unum verſus ortum, alterum verſus ſeptentri-

ptentrionem vergat. Si (deinde) alteram [fixerit] in angulo ſeptentrionali occidentali, latus ejus unum verſus ortum, alterum verſus meridiem verget. Qvando tandem omnes qvatuor in qvatuor angulis erexerit, deprehendetur verſus ſingulos ventos latus duarum ulnarum, ita ut ulna ſit è regione ulnæ, & ſpatium in medio. *Et qvatuor ſimplices:* in medio verſus ſingulos ventos erigit aſſerem, cujus latitudo eſt ulna. Qvando tamen inter aſſerem unum ex iſtis qvatuor duplicibus, & inter aſſerem alterum nonniſi decem ulnæ interfuerint, aut minus, fatetur R. Mëir, qvod aſſeribus ſimplicibus opus non ſit. Viciſſim, ſi qvid ultra tredecim ulnas & trientem interfuerit, confitetur R. Jehudah, qvod aſſeribus ſimplicibus opus ſit. Itaq; non diſſenſerunt, niſi de [ſpatio] decem usq; ad tredecim ulnas cumt riente. Nam [de hoc] R. Mëir dicit: opus habet ſimplicibus; At R. Jehudah dicit: non opus habet. Deciſio eſt juxta R. Jehudam. *Duorum armentor umexternis bobus ſaginatis:* cum latitudo uniuscujusq; bovis ſit duarum ulnarum triente minus, invenitur latitudo ſex boum decem ulnarum. Atq; hoc eſt ſpatium, qvod relinqvi poteſt inter aſſerem & aſſerem; juxta verba R. Mëir. Qvod ſi latitudo iſta major fuerit, neceſſe erit, ut multiplicentur aſſeres ſimplices. רבקות Armenta ſaginata, habet ſuam ſignificationem ex [Jerem. XLVI. v. 21.] עגלי מרבק Vituli ſaginarii. *R. Jehudah dicit: ex qvaternis:* qvi faciunt tredecim ulnas cum triente. *Ligatis, non ſolutis:* ne exciperes, qvaſi ligatis, non autem revera ligatis, ſic [majoris evidentiæ cauſa] tradere voluit. *Non autem ſolutis:* ut rigoroſius agatur, & minuatur ſpatium, qvod inter illos [boves.] *Ita ut uno ingrediente, alterum egrediatur:* armentum unum boum ingredi debet; alterum verò armentum egredi. Qvomodo erit latitudo major, qvam ſi ambo egrederentur, aut ambo ingrederentur. Atq; hoc eſt indulgentiæ alicujus, ut non reqviramus [ulnas] usq; adeò conſtrictas [ſeu præciſas.]

ANNOTATIO XII. AD MISCH. II.

pag. 6.

מותר להקריב וכו׳

Licet etiam propè puteum erigere &c.

Licet etiam propius puteum erigere: nimirum aſſeres, & facere circumferentiam minorem: dummodo fuerit ab extremitate [ſeu labro] putei, usq; inter aſſeres [ſpatium tantum,] qvantum reqvirit caput & major pars corporis vaccæ; qvæ erunt duæ ulnæ; non autem iſto minus, ne fortè qvis trahat verſus vaccam ſuam, & [ſimul] educat ſitulam extra parietem. *Licet amplificare, qvantum libet:* ut faciat [qvis] circumferentiam majorem, prout

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

prout cor illius desiderabit. *Dum multiplicet asseres:* qvo magis namq; amplificabit [seu removebit] à puteo [seu fonte,] eò majus reddet spatium, qvod inter asseres est. Ideo oportet multiplicare asseres, usq; eò, donec non fuerit [spatium] inter simplicem & simplicem [asserem] latius tredecim ulnis cum triente: juxta verba R. Jehudæ, juxta qvem decisio est.

ANNOTATIO XIII. AD MISCHN. III.

pag. 6.

ר׳ יהודה אומר וכו׳

Rabbi Jehudah dicit &c.

Rabbi Jehudah dicit: donec fiat spatium duarum searum: h. e. non faciet [qvisqvam] circumferentiam putei majorem, qvam usq; ad duas seas. *De horto & Karpeph:* qvippe qvorum circumferentia non est pro habitatione. Karpeph est spatium magnæ circumferentiæ extra urbem, ad introducendum eò ligna in thesaurum (zum Vorrath.) דיר *Caula:* pecudum est, qvam erigunt in agro, hodie hîc, cras alibi, ad stercorandum eum fimo pecudum. סוהר *Carcer:* pro bestiis intra urbem. Sunt tamen qvi legunt, carcer domus vinctorum. חצר *atrium:* est locus aptus, qvi ante domos est. מוקצה *spatium destinatum:* est spatium latum, qvod post domos est. Nam hæ omnes circumferentiæ sunt pro habitatione. Jam verò asseres hi fontium etiam, cum aqvæ eorum idoneæ sint bibitioni hominum & bestiarum, usus excellentioris sunt. *Unde utiq; etiam licet ampliare (hîc) qvantum libet:* qvasi dicat: qvemadmodum, si omnia ista, qvæ pro habitatione circumdata sunt, maxima fuerint usq; etiam ad decem coros, nihilominus licebit intra illa transferre: sic licebit ampliare circumferentiam asserum fontium, qvantum (uniuscujusq;) cor desiderabit. Et ita qvidem habet decisio.

ANNOTATIO XIV. AD MISCHN. IV.

pag. 6.

רבי יהודה אומר וכו׳

Rabbi Jehudah dicit &c.

Si fuerit via publica: via, qvam multi terunt. *Intersecuerit eos:* sc. asseres. *Declinet eam in latera:* extra asseres, ut non ambulent plures intra asseres: qvippe similes redderent loco publico, & irritum redderent parietem. Non est autem decisio juxta R. Jehudam. *Foveæ publicæ:* si (tamen) defecerunt aqvæ, admonuerunt se invicem. Nam non permiserunt asseres fontium, nisi ut aqvæ invenirentur pro bestiis ascendentium ad solennia festa. Qvamdiu autem non erat ibi aqva, non valebat pro asseri-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

bus lex parietum. *Fons privatus* etiam est licitus. Nam באר est fons aqvarum vivarum (seu scaturientium:) ut nunqvam deficiat aqva. *Puteo publico:* qvia duobus par est ratione præstantiæ. Et sic habet decisio. Cæterum non licet haurire aqvas, & educere extra fontem mediantibus asseribus fontium, nisi ad potandum bestias ascendentium ad festa solennia, & in terra Israël tantum. Sed educere aqvas, ut ipse homo bibat, prohibitum est. Descendit verò ad fontem, & bibit, aut facit parietē decem palmos altum.

ANNOTATIO XV. AD MISCHN. V.

Pag. 7.

ועוד אמר ר׳ יהודה וכו׳

Præterea dixit R. Jehudah &c.

Præterea dixit R. Jehudah Filius Basæ: propterea qvod unum (dictum) dixit (suprà) rigorosum circa asseres, dum dixit, qvod non faciant illos nisi puteo publico; nunc verò dicit alterum (qvoq;) rigorosum, qvod sc. etiam de circumdato pro habitatione non permissum sit, plus duabus seis: ideo (inqvam) utitur voce, præterea. שומירדין est tentorium custodum: qvod etiamsi fuerit circumdatum pro habitatione duarum searum, licitum erit; non tamen ultra. *Aut adjunctus sit urbi (locus:)* nam posteaqvam propinqvus est domui ejus, mens ejus est, uti eo jugiter, atq; adeò similis est circumdato pro habitatione. *Dummodo fuerint in eo LXX. ulnæ & Scherajim, in qvadratum:* non autem plures. Cæterum Doctor Mischnicus primus etiam, qvi supra, cui dixerunt: non dixerunt spatium duarum searum, nisi de Karpepho & horto, sed si fuerit caula, aut carcer, aut atrium &c. juxta R. Akibam, dixit, qvod, ubicunq; sit domus habitationis, etiam majus esse possit (spatium;) at qvando non fuerit (spatium) circumdatum in domum habitationis, esse debeat duarum searum. Qvid ergò inter istos est (dissensus?) Dicimus in Gemara, qvod inter eos sit res exigua, qva domus searum duarum major est LXX. ulnis & Scherajim qvadratis. Nam Doctor primus permisit domum duarum searum plenarum. At Rabbi Akibæ (esse debent) septuaginta ulnæ & Scherajim in qvadratum, & non amplius. Qvomodo verò cognoscimus, qvod domus duarum searum superet septuaginta ulnas & Scherajim qvadratas? (Ecce in Gemara dicimus: qvantæ sunt duæ seæ? sicut atrium habitaculi (sancti:) Jam verò de atrio habitaculi sancti scriptum est; (Exod. XXVII. v. 18.) Longitudo atrii centum ulnæ & latitudo qvinqvaginta in qvinqvaginta. Qvod sic interpretamur. Qvid est, qvinqvaginta in qvinqvaginta? Voluit lex dicere; subtrahe qvinqvaginta, qvibus excedit longitudo

gitudo latitudinem, & ſepone qvinqvaginta reſiduas pro menſura Sabbathi, ut ſint illis LXX. ulnæ & qvatuor digiti, qvadrata. Qvomodo verò? Fac ex illis qvinq; lora, qvorum (ſingulorum) latitudo decem ulnarum, & longitudo eorum qvinqvaginta. Pone unum ab ortu ejus, & alterum ad occaſum ejus. En! habebis latitudinem ejus ſeptuaginta, & longitudinem ejus qvinqvaginta (ulnarum.) Pone (porro) unum à meridie, & unum à ſeptentrione. En! habebis ſeptuaginta in qvadratum, niſi qvod cornua (ſeu anguli) inciſa ſunt, ita ut unicuiq; cornu ſint decem (ulnæ) in qvadratum, propter additamentum, qvod additum eſt. Sume de loro qvinto qvatuor fruſta decem (ulnarum ſingula,) & appone qvatuor cornibus, ut impleantur. Sume decem ulnas qvadratas reliqvas, qvæ ſunt ſexaginta palmi, & fac ex iis lora binorum palmorum. Ecce! habebis triginta lora, qvorum ſingulorum longitudo erit decem ulnarum qvæ ſunt trecentæ ulnæ. Pone ſeptuaginta verſus ſingulos ventos. En! habebis LXX. & duos palmos, niſi qvod cornua inciſa erunt binos palmos qvadratos; relinqventurq; in manu tua duæ ulnæ. Sume de illis octo palmos, & appone cornibus, ut impleantur. Tum relinqventur in manu tua XVIII. ulnæ, & qvatuor palmi, in longitudine, cum latitudine duorum palmorum. Atq; hæc eſt iſta res exigua. Nam ſi volueris partiri eas, & circumducere, non perveniet additamentum ad latitudinem usq; duarum tertiarum digiti. Ecce enim cogimur facere inde lorum ducentarum octoginta trium ulnarum ratione longitudinis, ut circumdemus qvatuor ventos. Sic inveni interpretationem dimenſionis hujus in Commentario Râſchi. Et benè ſe habet. Sed Rambam inveſtigavit calculationes varias; ad profunditatem verò mentis ejus non deſcendo. Cæterum qvoad hoc, qvod dixit R. Akiba: etiamſi nihil de his in eo fuerit, tamen transferunt in eo, deciſio juxta illum eſt. Verum qvoad id, in qvo à Sapientibus diſſenſit, qvi dixerunt illi iſtud, qvod ſupra (habuimus,) putavitq;, qvod eſſe debeant ſeptuaginta ulnæ & Scherajim qvadratæ, ſed nil amplius; in hoc (inqvam) eſt deciſio juxta Sapientes, qvod ſc. domus (ſeu ſpatium) duarum ſearum, ſicut atrium (habitaculi ſancti) licita ſit: qvæ paulo amplius qvid habebit ſupra ſeptuaginta ulnas & Scherajim qvadratas. *Si longitudo ejus ſuperaverit latitudinem ejus.* Licet (qvis) diminuerit latitudinem, & addiderit longitudini ita, ut tota tamen non ſit, niſi ſpatium duarum ſearum: nihilominus non transferunt intra illud. Nam qvadratum permiſerunt Doctores noſtri, ubicunq; non fuerit circumdatum pro habitatione. Sed deciſio eſt juxta R. Joſen, qvum diſſentit à Rabbi Elieſere, qvod non reqvirantur qvadrata.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

ANNOTATIO XVI. AD MISCH. VI.

אמר רבי אלעי וכו׳

pag. 8.

Dixit Rabbi Ilai &c.

Etiamsi fuerit spatium Cori: ad dissensum superiorem de horto & Karpeph refertur. *Hominum atrii si unus oblitus est miscere:* postero autem die resignavit potestatem atriorum sociis suis, qvos alioqvi impedivisset, qvo minus vel introducere vel educere possent è domibus suis in atrium, cum atrium sit potestatis omnium (communis,) adeò ut pars illius impediat hos: tum postqvam resignavit potestatem atrii suam, resignavit etiam potestatem domus suæ, etiamsi non expressè ejus mentionem fecerit; & factus est (qvasi) viator apud istos. Qvomodo etiam domus illius istis licita erit, at prohibita illi, qvo minus (qvisq;) sive introducat, sive educat è domo sua in atrium. Etiamsi verò etiam licitum illi sit tum introducere, tum educere, è domibus istorum in atrium, sicut cuivis alii homini, qvi ingreditur domum socii sui, licitum est educere è domo socii sui in atrium, qvum potestas unius sit: omnino tamen prohibitum illi est, è domo sua (qvicqvam) educere (in atrium.) Nec dicere debemus; posteaqvam resignavit istis potestatem domus suæ, facta domus illius est, sicut domus istorum. Nam qvo momento educit (aliqvid) è domo sua in atrium, iterum apprehendit potestatem suam, & impedit istos. Qvemadmodum traditum nobis est de habitante cum alienigena; si qvis dederit potestatem suam (alii,) sed iterum eduxerit (aliqvid,) sive per errorem sive per contumaciam, ei prohibitum est. *Qvod satisfaciant (legi)* בעקרבנין *per scorpionitidem in Paschate:* nomine amaritudinis. Sunt autem עקרבנין olus, cujus folia similia sunt scorpioni. Qvanqvam (etiam) audivi ego, qvod sit muscus, qvi circa palmas crescere solet. *Et qvæsivi mihi socium:* qvoad tria ista dicta; num audivissent ea ex ore ejus. *Sed non inveni:* non itaq; est constitutio aliqva in ullo eorum. Nam qvod ad hortum & Karpeph, non permissum est (spatium) majus spatio duarum searum. Qvod ad homines verò ejusdem atrii, si ex iis unus oblitus fuerit, ut non misceat, licet resignaverit potestatem suam, si tamen non resignaverit domum suam: tum istis qvoq; domus illius prohibita est, qvanqvam è domibus suis in atrium (educere) iis licitum est. Qvod tandem ad scorpionitidem; non est amaritudo, nec qvisqvam debito suo in paschate per illam satisfacit.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b

CAP. III.

ANNOTATIO XVII. AD MISCH. I.

בכל מערבין ובו׳

Per omnia miſcent &c.

pag. 8.

Per omnia miſcent: ſc. mixturas terminorum. Nam ſi de mixturis atriorum (qværatur,) non miſcent niſi per panem. Cæterum בכל וכו׳ Per omnia, qvod in Miſchna nobis poſitum eſt, non præciſè (ſeu in latisſima ſignificatione accipiendum.) Qvemadmodum in Gemara dicimus: Non diſcere debent (homines) ex univerſalibus (dictis;) ne ibi qvidem loci, ubi in iis dictum eſt, excepto. Nam, ecce, hîc traditum legimus: Per omnia miſcent, exceptis aqvis & ſale: cum tamen etiam fungi & boleti ſint (excipiendi,) per qvos nec miſcere nec communicare poſſunt, cum æqvè cibus non ſint, ac aqva & ſal. *Et communicant:* ſc. communiones introituum. *Omnia eniımq pecuniâ decimarum:* qvemadmodum ſcriptum eſt: & dabis argentum pro omni eo, qvod deſideraverit anima tua (Deut. XIV. v. 26.) *Præter aqvam & ſal:* qvoniam non ſunt ſpecies de ſpeciebus fructuum. *Qui vovet autem aliqvid de cibo:* non (tamen) ut (tantum) dicat: prohibitus erit mihi cibus: nam non vocantur מזון cibus, niſi qvinq; ſpecies qvæ nutriunt & recreant. Sed qvando dixerit: qvicqvid alit, mihi per votum ſit prohibitum. Omnes autem res ſunt alimenta, & ad tempus ſaltem (ſeu in caſu neceſſitatis) ſaturant, excepta aqva & ſale. *Miſcent Naſiræo per vinum:* Licet namq; non conveniat ipſi, convenit tamen aliis. *Et Iſraëlita per Thrumam:* qvippe qvæ convenit Sacerdotibus. *Somchos dixit: per profana (tantum:)* qvaſi id, qvod convenit reqviramus. Cæterum circa vinum pro Naſiræo non diſſentit Somchos; propterea, qvod fieri poſſit, ut interroget Naſiræus ſuper voto ſuo (ſapientem, qvi illud ſolvat) ut vinum ipſi ſit in iſto Sabbatho licitum. Verum Thruma ut Iſraëlitæ conveniat, non fieri poteſt. Si enim maximè, qvi ſeparat Thrumam, de ea interroget, reddaturq; illi, qvaſi non eſſet Thrumata; illa tamen iterum ſit non-Thrumatum, ut prohibitum ſit de illa comedere, donec denuò Thrumam aliam ſeparaverit. Jam cum Thrumam non ſeparent in Sabbatho & ne qvidem inter ſoles; utiq; non conveniens ipſi erit. Sed non eſt deciſio juxta Somchoſum. *Item Sacerdoti in Beth-Peres:* Per ſe hoc poſitum (ut cum antecedentibus non cohæreat:) nec Somchos illud dixit. *In Beth-Peres:* ager, in qvo aratum ſepulchrum eſt, licitus eſt Sacerdoti, ut

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.485/b